KAUNO
TECHNOLOGIJOS
UNIVERSITETO
GIMNAZIJA

METŲ KNYGA 2002

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETO
GIMNAZIJA

METŲ KNYGA 2002

Kaunas 2002

UDK 373.5(474.5)(059)
Me277

Redaktoriai:
Rima Lukoševičienė
Rūta Kulikauskaitė

Techniniai redaktoriai:
Jūratė Brazaitytė
Rimas Abromavičius
Tadas Jucikas

ISBN 9955-03-108-5

TURINYS

Tryliktieji Gimnazijos metai 9
Garbės pakyla 11
Marijus Strončikas 11
Antanas Danys 12
Darius Snapkauskas 14
Nerijus Jakubauskas 14
Orijana Serpetytė 15
Vaidas Repečka 17
Normantas Marius Dvareckas 18
4A klasė 20
4Genius klasė 23
Ne tik Gimnazijos prezidentė..... 24
4HP klasė 29
Krikštynos 34
Mokytojų diena 36
Lapkritinės 38
Karnavalas 39
Šimtadienis 41
Užsienio kalbų popietė 44
Žvaigždžių valanda 45
Teatro liga 47
Meno pažinimas 49
Sportinė aerobika 51
GKL 2002 52
53 arba Kad niekas nebūtų pamirštas 54
4 Genius klasės komanda 56
Šiek tiek statistikos 62
Lengvaatlečių laimėjimai 62
Vasario 16-osios premijos laureatai 63
Gimnazijos laimėjimai 64

Fizika 64
Matematika 65
Informatika 66
Istorija 67
Chemija 67
Ekonomika 68
Anglų kalba 69
Kita 69
Jaunųjų filologų konkursas 69
laureatai 70
Valdas Lukenskas 72
Apybraiža apie S.Gedos eilėraščių knygą
"Sokratas kalbasi su vėju" 72
Ieva Vasilionytė 79
Paulius Mačiulevičius 88
Vaškas 88
Simonas Tvirbutas 89
Bright Midnight 89
Trioletai 89
Sausis 89
Birželis 89
Spalis 90
Ieva Pelegrimaitė 91
Popierinis mėnulis 91
Marta Klėmanaitė 94
Ugnė Vilkauskaitė 99
Evelina Preišegolavičiūtė 106
Karolis Šeškus 110
Atminties pastovumas 112
Idilė Ramanauskaitė 114
Gyvenimo paveikslo nykimas 114
Lina Burneikytė 116

Apie laimę 116
Kristina Jucikaitė 118
Kai nebeperžengi dilgėlių 118
Žvejo žmona 122
Asta Rinkevičiūtė 122
Trioletas apie dykumą 122
A=F/m arba Gyvenimo pagreitis 122
Milda Juronytė 125
Mitas apie šokančias gulbes 125
Paulius Mikutis 127
Svajonė 127
Petras Ražanskas 130
Eglė Mečinskaitė 131
Veidai, akys ir draugai 131
Belaisvis aš esu, dantis sukandęs..... 132
Justė Jokubauskaitė 145
Liūdnas eilėraštis 145
Skėčio dėsnis 145
Kamilė Mockevičiūtė 146
Vieno gyvenimo viena diena 146
Renata Norbutaitė 149
Nalieskim 151
Giedrė Valutytė 153
Interpretacija V.M.Putino eilėraščio "Lūkesys" temomis 153
Žymanto Darbėno tarptautinės komandinės matematikos olimpiados "Baltijos kelias" trijų uždavinių sprendimai 159
Daiva Repečkaitė 164
Nokautas 164

Laiškai 171
Vertimai 175
Eglė Puodžiukynaitė 175
Tai skirta mums 175
Gabrielė Savickaitė 176
Nepasirinktas kelias 176
Justė Mockaitytė 177
Tik mes 177
Justina Stankevičiūtė 178
Tik nepažįstamieji 178
Ieva Gediminaitė 181
Mes - poetai 181
Arnas Laurynas 182
Ugnis ir ledas 182
Akvilė Dagilytė 183
Ilona Gručinaitė 187
Ištrauka iš "Ecce homo" 187
Valdas Lukenskas 189
Kritiškai 189
Vita Vilčiauskaitė 193
Tomas Petrusevičius 195
Medžiojamo žvėries savaitė 195
Vladas Urbonas 202
Praktinis filosofijos pritaikymas 203
Subjektyviosios Ekonomokos aksiomos 203
Taikomosios ekonomikos projektai 203
Brigita Budrytė 206
Jūratė Brazaitytė 207
Man reikia Tavęs 207
Norėčiau būt.. šalia Tavęs 207
Mindaugas Valuckas 209

Vaikis ir jūra 209
Olegas Kosuchinas 213
Nepamirškite 213
Eleonora Seminogova 214
Matas Šeimys 215
Vanda Valeikaitė 216
Trilogija: "Tokį jį tėvai pagimdė" 216
I 216
II 217
III 218
Bronislovas Burgis 221
LLL 221
Meilė 222

TRYLIKTIEJI GIMNAZIJOS METAI

Kartais literatūros kūrinyje aprašoma tai, kas BUVO ar YRA (J. Biliūnas, A. Vienuolis, J. Žemaitė ir kt.), o kartais - tik tai, ko NEBUVO ar net NEGALĖJO BŪTI (S.T.Kondrotas, E. Po, pasakos ir kt.). Pirmuoju atveju labiau domina rašytojo talentas, antruoju - vaizduotė.

Perskaitęs praėjusių metų mūsų Gimnazijos "Metų knygą" sumaniau pažaisti - parašyti tai, kas visai priešinga mano minčiai ir jausmui. Rezultatą rasite šios knygelės pabaigoje. Tai lyg protestas prieš pernelyg biografinius mūsų ankstesnių "Metų knygų" kūrinius.

Kita vertus, ne visi žino mūsų neįprastą biografiją, todėl verta pasistengti kasmet talentingai ją užrašyti. Tai ir proga pažaisti žodžiais, pajusti jų grožį, jėgą, vertę. Mergaitė, mergelė, mergytė, merga, mergšė, mergužėlė, ... - su Gimnazijos pirmokais radome net 22 šios serijos vienos šaknies žodžius. Tik po ilgų pratybų gali tapti žodžių gurmanu ir tiksliai paaiškinti, kuo mergelė skiriasi nuo mergužėlės.

Mūsų dešimtoji "Metų knyga" - tai ir mūsų biografija, ir mūsų žaidimas žodžiais, ir mūsų svajonių, jausmų atspindys. Užrašyti metai negalės pasenti.

Gimnazijos direktorius Bronislovas Burgis

GARBĖS PAKYLA

Ką veikia Gimnazijos absolventai? Laikas parodyti jums tuos, kurie džiugina mus savo pasiekimais, kurie įrodė, kad Gimnazija yra gera starto aikštelė aukštam skrydžiui. Tiesa, dauguma mūsų absolventų dar studentai, tačiau jau yra turinčių ir solidžias pareigas, ir gerą algą. Nuo jų pradėjome neatsitiktinai - "Metų knygai" reikalingi mecenatai...

Nuoširdžiai dėkojame parėmusiems knygos leidybą ir atsakiusiems į anketos klausimus. Kitais metais ant garbės pakylos pakviesime kitus absolventus.

Direktorius B.Burgis

Marijus Strončikas, bendrovės "Sonex sistemos" direktorius

Žmona Modesta, dukrytė Indrė gimė 2000 metais.

Prieš įstodamas į KTU Gimnaziją mokėsi Jurbarko antroje vid. mokykloje. Baigė KTU Informatikos fakultetą (programinės įrangos kūrimo specializacija), informatikos mokslų bakalauras, informatikos mokslų magistras.

Darbo stažas - nuo 1989 metų. Besimokydamas Gimnazijoje kiekvieną vasarą dirbo Jurbarko savivaldybėje programuotoju, nuo pirmo kurso pradėjo dirbti programuotoju-maketuotoju leidykloje "Candela". Yra

sukūręs programų autoservisams, privatiems medicinos kabinetams, mėsos perdirbimo įmonei.

Nuo 1997 m. dirba "Sonex Co", nuo 2000 m. - "Sonex sistemos" direktorius, vadovauja daugiau nei penkiasdešimčiai darbuotojų.

Marijus sau ir savo šeimai sukūrė pakankamo lygio gerovę Lietuvoje, todėl neplanuoja išvykti gyventi kitur.

Dalyvavo pasauliniame "Microsoft" partnerių susirinkime JAV, darbo reikalais aplankė Daniją, Vokietiją, Švediją, Lenkiją, Latviją, Estiją, Rusiją, o turistaudamas - dar ir Italiją, Čekiją, Slovakiją.

Marijus turi didesnį, nei įmanoma įsivaizduoti, kiekį meškerių, žvejybos padargų ir valtį. Dar paminėjo 1 žmoną, 1 uošvienę, butą senamiestyje, porą automobilių, sandėliuką alui, lygintuvą, mobilųjį telefoną, daug porų kojinių ir planų ambicingai investuoti į nematerialųjį savo dvasios bei kūno ugdymą.

Iš Gimnazijos laikų Marijui įsiminė:

* neeilinis, ypač gabus, ypač skirtingas ir ypač nestandartinis kolektyvas (mokiniai), su kuriuo pragyventas geriausias įmanomas kiekvieno mūsų brandos etapas;
* direktorius su konstruktyviais pamokymais, kaip gyvenime reikia siekti tikslo, bei su konkrečiais pavyzdžiais iš praktikos;
* merginų trūkumas;
* puikūs savo specialybės žinovai mokytojai - universiteto dėstytojai;
* galimybės savu kailiu patirti ir daug ką turėti Lietuvoje pirmiausia ir geriausia: kompiuterių klases, užsieniečius mokytojus ir kt.

Apie svarbiausius gyvenimo dalykus Marijus rimtai kalbėti nelinkęs, tačiau norėtų sukurti kūrinį, kuris išliktų bent du kartus ilgiau nei jis pats, pasodinti medį (gal visą parką), pastatyti namą (gal visą kvartalą), užauginti sūnų bei dukrą (gal visą futbolo komandą, aišku, su minimaliu žmonų skaičiumi) ir kad visi būtų laimingi.

* * *

Antanas Danys, AB "Bankas Hansa-LTB" valdybos narys, elektroninės bankininkystės tarnybos vadovas

Žmona Lina, vaikų dar neturi.

Iš KTU Gimnazijos Antanas išvyko į *Wayne Memorial High school* (JAV), po to *Boston College* įgijo verslo, finansų ir marketingo bakalauro laipsnį. 2000 m. Lietuvoje baigė Tarptautinę verslo mokyklą ir tapo tarptautinės prekybos magistru.

Antanas skaitė paskaitas Lietuvos bankininkystės, finansų ir draudimo institute, Taptautinėje verslo mokykloje (tarptautinės prekybos finansavimo kursą), yra vadovėlio "Lizingas" autorius.

Dirbo bendrovės "Baltijos televizija" finansų direktoriumi, bendrovės "Hanza lizingas" finansų direktoriumi.

Lengviau būtų išvardinti tas šalis, kuriose Antanas nėra buvęs, negu tas, kurias jis aplankė. Derybas ir seminarus lankė Latvijoje, Estijoje, Suomijoje, Anglijoje, Lenkijoje.

Šeima turėjo "egzotų" veislės katiną, kuris būdu buvo panašesnis į šunį. Antano hobis - lauko tenisas, nepraleidžia progos pažaisti ir krepšinį. Labai patinka gaminti itališkus,

meksikietiškus aštrius patiekalus. Transporto priemonės - dviratis, riedučiai ir automobilis (žmona turi tokį patį savo "komplektą"). Vasarą savaitgaliais namuose nebūna - sodas, kaimas, baidarės, palapinės, gamta išvilioja iš miesto.

Iš Gimnazijos laikų įsiminė keli dalykai: linksmai ir optimistiškai nusiteikusi auklėtoja, mėgstamiausio dalyko (matematikos) mokytoja Bronė Narkevičienė, bendrąja prasme "kieti" dėstytojai, kurie "laužė", o dabar prisimenami kaip geri mokytojai. Patiko mokytojų dėmesys mokiniams: gimnazijoje jaučiausi labiau kaip studentas, ne mokinys, nes dėstytojai gerbė moksleivius. Įstrigo skatinimo sistema. Buvo pastovus veiksmas: olimpiados, konkursai (pvz., programavimo), šventės. Įsiminė ir direktoriaus aktyvumas, dalyvavimas gimnazijos gyvenime, novatoriškumas (tikrai naudotasi viena geriausių kompiuterių klasių Lietuvoje).

Didžiausias turtas gyvenime - tvirtas žodis. Antanas gerbia žmones, kurie visada laikosi duoto žodžio ir pats stengiasi taip elgtis. Būti teisingam nėra paprasta, bet tai didelė vertybė. Labai svarbu išlaikyti optimizmą, nepamiršti pajuokauti, gebėti dirbti komandoje, gerai sutarti su draugais ir bendražygiais.

"Kuo labiau gilinuosi į kurią nors sritį, tuo baisiau darosi - kiek aš dar daug nežinau!" - sako Antanas Danys. -"Žinios valdo!"

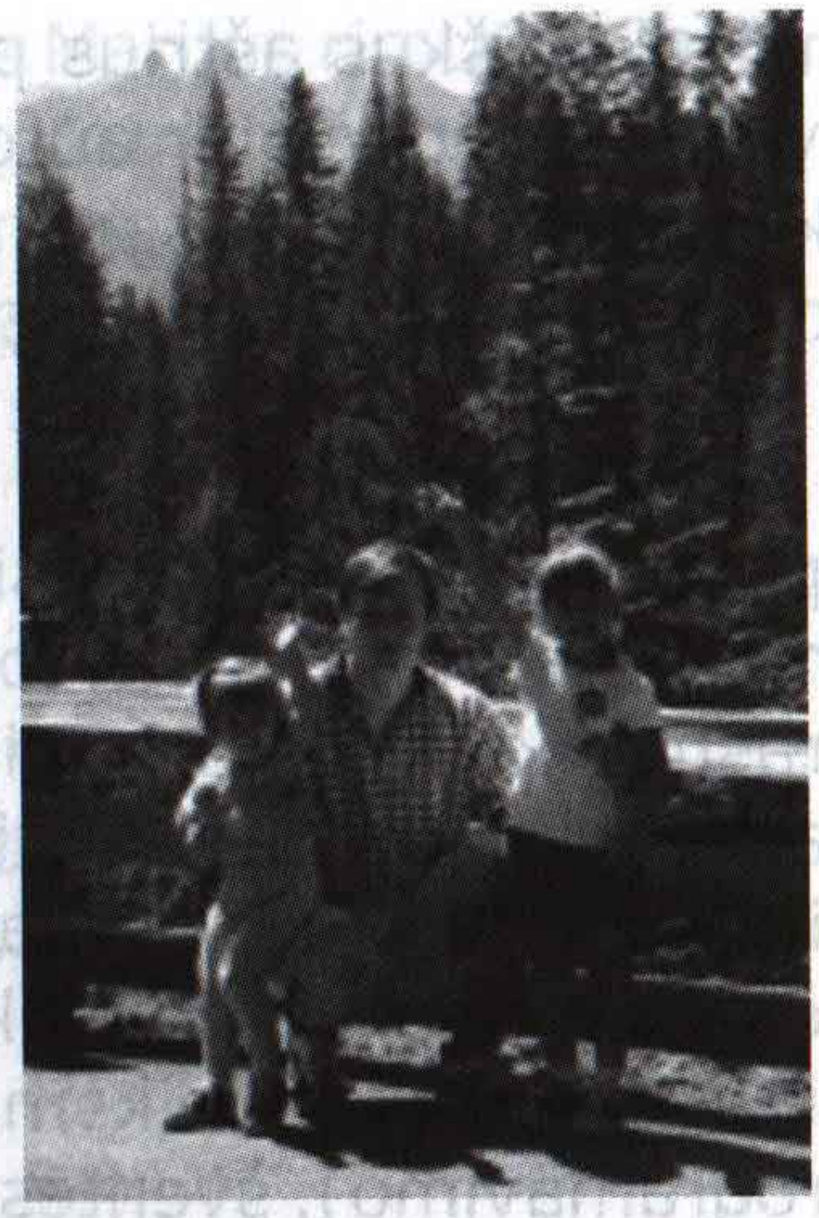

Darius Snapkauskas, "Microsoft" korporacijos (Redmondas, JAV) programinės įrangos inžinierius

KTU magistras. Žmona Reda, dukros Vaiva (5 m.) ir Simona (3 m.)

Dirbo KTU Programinės įrangos katedroje, bendrovių "Kauno vandenys" ir "Equinox Europe" programinės įrangos inžinieriumi

Gyvena ir dirba JAV. Dabar prisideda kuriant "Microsoft Project 2000" versiją ir 2002 metų vasarą pasirodysiančią naują "Microsoft Project 2002" versiją.

Aplankė Rusiją, Estiją, Latviją, Baltarusiją, Kanadą, dirbo Olandijoje.

Atsakymai į kitus klausimus:

Ką turite, mėgstate?
Prie gero greitai pripranti.
Kas labiausiai įsiminė iš Gimnazijos laikų?
Darbas Palangoje!
Ką laikote svarbiausiu gyvenime?
Net nežinau, ką į tai atsakyti...

* * *

Nerijus Jakubauskas, bendrovės "Neris XXI vek" (Maskva) direktorius

Vadybos mokslų magistras. Žmona Rūta.

Studijavo rinkodaros vadybą KTU Vadybos fakultete (bakalauro ir magistro laipsniai). Dirbo individualiose įmonėse Lietuvoje, vėliau AB "Elsis" aptarnavimo padalinio vadovo pavaduotoju. Nuo 1999 metų dirba UAB "Svydis" dukterinės įmonės Rusijoje (Maskvoje) direktoriumi. Vadovauja 20 žmonių kolektyvui. Nerijaus Rusijoje įkurtos firmos apyvarta per mėnesį pasiekia 200 tūkstančių JAV dolerių.

Aplankė Lenkiją, Austriją, Italiją, Čekiją, verslo reikalais buvo Latvijoje, Ukrainoje, Rusijoje.

Turi šunį Bretą, du automobilius, namą Kaune, 20 arų žemės Kauno marių regioniniame parke. Mėgsta sportą.

Iš Gimnazijos laikų labiausiai įsiminė pirmas ir paskutinis pusmetis. Pirmas todėl, kad buvo įdomu, baisu, sunku jausti padidėjusį mokymosi tempą ir apimtį. Buvo įdomu išbandyti savo galimybes, suprasti, ar yra riba, aukščiau kurios "neiššoksi" (savotiškai ir baisu). Paskutinį pusmetį reikėjo rinktis, ką toliau daryti. Galimybių daug, lyg ir kliūčių jokių nėra, bet rinktis reikia tik vieną kelią.

Svarbiausiais gyvenime laiko du dalykus - šeimą ir darbą, veiklą. Veikla šiek tiek platesnė sąvoka nei darbas. Šeima del užnugario, o veikla dėl to, kad pamatyti ir pajausti visas gyvenimo spalvas.

* * *

Orijana Šerpytytė, Lietuvos Respublikos Vyriausybės spaudos tarnybos darbuotoja

Netekėjusi, nes tik 1998 m. baigė KTU Gimnaziją. Šiuo metu studijuoja Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto ketvirtame kurse.

Dirba LR Vyriausybės spaudos tarnyboje, Kauno radijo stotyje "Tau", vadovauja radijo stoties "Tau" klubui "Saltona".

Gimnazijoje Orijana buvo Moksleivių tarybos pirmininkė, atstovė spaudai, Lietuvos gimnazijų asociacijos tarybos narė, "Metų knygos '98" redaktorė. Orijanos klasė leido sienlaikraštį "Girdėjai?!.", kurio mokytojai laukdavo labiau nei gimnazistai.

Studijuodama Orijana buvo Lietuvos nevyriausybinių jaunimo organizacijų ir LR Užsienio reikalų ministerijos projekto "ES, NATO: esu laisvas ir saugus" koordinatorė, projekto "Libertarizmo apraiškos šiuolaikinėje visuomenėje" organizatorė, dalyvauja įvairiose konferencijose ir seminaruose.

Keliaudama ir dalyvaudama tarptautiniuose seminaruose aplankė Latviją, Lenkiją, Švediją, Rusiją, Baltarusiją, Austriją, Daniją, Angliją, daug patirties įgijo JAV.

Orijana turi nuostabius tėvus ir senelius, nenuoramą sesutę, įdomių draugų. Mėgsta vaikščioti po turiningos dienos pavasariui ir vasarai kvepiant vakaru, žiūrėti gerus filmus, visiems miegant gerti kavą, važiuoti tolimųjų reisų autobusu naktį, rašyti laiškus, mokytis ispanų kalbos, šokti ir gerti "Chardonnay" su geru pašnekovu.

Giliausią įspūdį Gimnazijoje paliko intelektualūs, inteligentiški, "savi" mokytojai bei tiesiog "gerų žmonių" B klasė, kurią šiluma gaubė a.a. Viktorija Vilkauskaitė. "Mes

drebinome Gimnaziją krepšinio kamuoliu, savitu požiūriu į visus ir viską, garsiu juoku ir kartais netikėtais poelgiais".

Svarbiausia gyvenime - išlaikyti vidinę ugnelę, kuri lemia, kad gauname tai, ko norime, bei pasitenkiname tuo, ką turime; kurios dėka esame laimingi ne tik patys, bet ir greta esantys žmonės. Ugnelė - tai žingeidumas, smalsumas, empatija, tikslas, komunikabilumas, savidisciplina. Ir dar - labai svarbu išmokti laukti, nes viskas ateina savu laiku.

Vaidas Repečka, bendrovės "Informacijos tinklas" įkūrėjas ir savininkas, bendrovės "Sonex sistemos" programavimo skyriaus vadovas.

Žmona - buvusi gimnazistė Vilma Vilutytė, sūnus Justas gimė prieš pusę metų.

Vaidas studijavo VDU Biznio vadybos fakultete, Informatikos fakultete. Verslo administravimo bakalauras su informatikos gretutine specialybe. Dabar studijuoja Tarptautinės teisės magistrantūroje VDU Teisės institute (trečiame kurse).

Įsteigė Akademinę kredito uniją, yra vienas iš Centrinės kredito unijos (Kooperatinio banko) steigėjų ir valdybos narys, Kredito unijų asociacijos valdybos narys. Dirbo "*Pricewaterhouse Coopers UK*" ekspertu , buvo VDU Politologų klubo valdybos narys, dalyvauja "Santaros - Šviesos" klubo veikloje, verslo darbdavių konfederacijų veikloje ir kt.

Mokėsi kalbų kursuose Vokietijoje ir Lenkijoje, NATO būstinėje susitiko su NATO generaliniu sekretoriumi, lankėsi Olandijoje, Vokietijoje, Ispanijoje, Čekijoje, Rusijoje, Gruzijoje, Armėnijoje ir kitose šalyse.

Vaidas mano, kad turi viską, ko reikia, bet dažnai nori dar daugiau. Mėgsta sportuoti ir diskutuoti su įdomiais žmonėmis prie alaus bokalo. Mėgsta iššūkius, bet pasikeitimus derina su stabilumu.

Iš Gimnazijos laikų labiausiai įsiminė neribota laisvė ir terpė vystyti sugebėjimus.

"Svarbiausia gyvenime - prasmingai gyventi", - sako Vaidas Repečka.

Normantas Marius Dvareckas, bendrovės „Prime Investment" projektų vadovas.

Nevedęs. Vilniaus universiteto Ekonomikos fakulteto finansų ir bankininkystės bakalauras, Tarptautinės vadybos mokyklos magistras.

Dirbo vyresniuoju ekonomistu akcinėje bendrovėje „Tauro bankas". Dabar Mariaus darbo sritis aprėpia ir prekybą naftos produktais, ir nekilnojamąjį turtą, ir įvairaus profilio gamybą. Marius dalyvavo vykdant projektus žinomose bendrovėse „Pakrijas", „Klaipėdos terminalas", LISCO, „Transmeda", „Katra", bankas „Hermis", KLASCO, „Neltė", „Akmenės cementas".

Marius domisi kanojų sportu, kartingais. Materialiai remia vieną jauną ir perspektyvų kartingistą. Automobiliu mėgsta keliauti po istorines Lietuvos vietas.

Iš Gimnazijos laikų labiausiai įsiminė pirmoji gyvenime akistata su asmeniniu kompiuteriu ir dėstytojo K.Martišiaus fizikos paskaitos. Taip pat įsiminė bendra užklasinė gimnazistų veikla ir kelionės.

Mariaus nuomone, daugelio dalykų svarba gyvenime keičiasi laikui bėgant, tačiau atkaklumas, sąžiningumas ir meilė savo artimui yra vieni iš svarbiausių.

4A KLASĖ

Stovi:

1. Daiva Dambrauskaitė
2. Justė Cimermanaitė
3. Giedrė Tallat-Kelpšaitė
4. Aurimas Metrikis
5. Dalia Lašaitė
6. Mantas Mankauskas
7. Šarūnė Rudžianskaitė
8. Edvinas Tamutis
9. Paulius Dalinkevičius
10. Rima Lukaševičienė (auklėtoja)
11. Tomas Valaitis
12. Martynas Juzėnas
13. Šarūnas Augustis
14. Indrė Dimšaitė
15. Andrius Mačiulis
16. Rūta Danilevičiūtė
17. Milda Žukauskaitė
18. Agnė Meškuotytė

Sėdi:

1. Jurgita Stanislavičiūtė
2. Monika Markevičiūtė
3. Tomas Tamulevičius
4. Laura Valantinaitė
5. Edgaras Sidabras
6. Martyna Bagdonaitė

Nuotraukoje nėra Jovitos Krivickaitės

Stengėmės atsakyti į klausimą: kas yra toji 4a klasė? O ką gi darome tokiais atvejais, kai nežinome atsakymo? Klausiame mokytojų. Taigi paatviraukime (čia apie mus, tuos iš nuotraukos):

Jarmalauskienė: "4a - raugintų agurkėlių klasė. Draugiški, tolerantiški, nepriekabūs, tačiau didžiuliai tinginiai. Darbas - ne vilkas, į mišką nepabėgs."

A.Jotautis: "Man atrodo, draugiška klasė, draugiškesnė negu kitos. Labai pasikeitėt nuo pirmos klasės... Na, per daug nesipykom... Bet rizikinga čia ką nors sakyt, po to žinot - kur ant sienos ar..."

Auklėtoja R.Lukaševičienė: "Jūs patys geriausi. Kitaip kokia iš manęs auklėtoja? Mylima ir mylinti klasė. Kokios gražios Jūsų dainos, kurias dainavote prie ežero.. O mėlyną "tašę" prisiminsiu iki gyvenimo pabaigos. Kaip ir Jūsų akis, spindinčias gyvenimo džiaugsmu, svajonėmis ir veržlumu."

L.Narkevičius: "Pasakyt, kad gera klasė, būtų banalu. Gimnazijoj blogų nėra. Šiaip tai man trūko tokio abipusio ryšio, bendravimo. Pavyzdžiui, su kokiais "geniais" šnekam ir šnekam, kartais juos net pristabdyt reikia. O pas jus vienas šneku, visi tik pasišypso, pamirksi ir tyli. Per pamokas beveik nieko neklausiat, vaikščioji po klasę, gali sau šnekėt, kiek nori, vienas, kartais lyg ir nereikalingas pasijunti..."

V.Paurazienė: "Prisitaikėliais nepavadinsi, paklusniais irgi... Smagi klasė. Klasė, kurioje gali jausti komfortą, ot taip! Per "paskutinį skambutį" tikrai verksiu...

...tikriausiai komentarai nereikalingi...

O ką gi galėtume pasakyti patys apie save?

Rūta: "Šiaip tai visi labai skirtingi. Gal ne tokie draugiški kaip pirmoj klasėj, nebevaikštome į visokius žygius... Bet buvimą klasėj visada labai gerai prisiminsiu."

Tomas: "Per daug dideli individualistai, kad galėtų visi kartu ketverius metus sugyventi."

Andrius: "Aš patenkintas, kad į šitą klasę patekau, o ne kokią kitą. Mūsų klasė už grotų - tai daug ką pasako..."

Dalia: "Apie tokią klasę vieno sakinio pasakyti neįmanoma. Reikia ateit ir pamatyt!"

4GENIUS KLASĖ

Stovi:
1. Mindaugas Šnipas
2. Tomas Petrusevičius
3. Giedrė Stasiūnaitė
4. Gabrielė Savickaitė
5. Milda Bražinskaitė
6. Vladas Urbonas
7. Neringa Butkutė
8. Vita Vilčiauskaitė
9. Elžbieta Lukenskaitė
10. Darius Gataveckas
11. Aistė Grinskytė
12. Ilona Gurčinaitė
13. Gintarė Jonušauskaitė
14. Ignas Oertelis
15. Rimantas Sipkus

Sėdi:
1. Andrius Bartkevičius
2. Valdas Lukianskas
3. Arnas Laurynas
4. Laima Kalvaitienė (auklėtoja)
5. Akvilė Dagilytė
6. Viktorija Chmieliauskaitė
7. Mykolas Medžionis
7. Lina Mogenytė
8. Dovilė Makarevičiūtė
9. Benas Vaičiukas

Nuotraukoje nėra Rasos Šmidtaitės

NE TIK GIMNAZIJOS PREZIDENTĖ..

maža mergaitė neplautais plaukais
parašė sienoje baltoj nereikia
man nieko nei erdvės nei laiko
ir iškeliavo kvepiančiais laukais
dainuodama dainelę klaikią - - -

(G.Gutauskas)

Per patį bulviakasio įkarštį keli ūkininkai ištiesia paskaudusias nugaras ir, prisidengę nuo saulės akis, stebisi nekasdienišku vaizdeliu: pažliugusį rudenio molį mindami vienas paskui kitą žirglioja didžgalviai gimnazistai (išsyk pažinsi), o visam ekscentriškam paradui vadovauja mergina nepaprastai ilgais plaukais, vilkinti kamufliažinę aprangą ir tempianti pačią didžiausią kuprinę.

Nuo to laiko, kai Dovilė įsigijo 130 litrų(!) talpos "kupriaką", viską į jį ir grūda. Šis tampa maždaug žmogaus dydžio kroviniu, kurį tenka nešti per 30 kilometrų. Gana emancipuota, ji retai kada pati paprašys pagalbos, nors būtų vienintelė mergina grupėje - "nesusiprantat, tai ir žinokitės". Menkas džiaugsmas, jeigu kas ir susipranta. Reikia turėti velniškai daug pasiryžimo bei gerą liežuvį, kad iš besispyriojančios žygio vadės sugebėtum atimti vieną kitą "lyšną" kilogramą. Kartą tampėmės kone visą rytą, kol galiausiai iš jos rankų išplėšiau į kuprinę bekeliaujantį kirvį. Kai dėl kažkokių priežasčių Dovilei teko nešti tik gitarą ir savo kompasą, bambėjimui nebuvo galo. Ir neduokdie pasakyti "tau bus sunku" arba "nepaneši" - tuo pačiu kirviu greit perrėš gerklę.

Dovilė iš tiesų pasižymi didele ištverme, gal net didesne nei daugelio vaikinų: mielai keliauja pėsčiomis po keliasdešimt kilometrų, dalyvauja orientacinio sporto varžybose, plaukia baidarėmis, net bėga maratonuose, nors kūno kultūros pamokų taip ir nepamėgo. Kiek žinau, rezga planus pasivaržyti kasmetiniame "EKO" maratone, iš kurio ne vienas sportininkas grįžo palaužta sveikata ir sužalotom kojelėm. Tas noras kur nors išlėkti, pakeliauti, neužsisėdėti prie knygų gerai matosi tamsiose akyse, kai randi rymančią prie kariniais žemėlapiais nukrauto stalo:

- Darau žygį.
- Kur?
- Pamatysim. Gal į Dzūkiją...

Kaip žygio vadė, garsėja savo rūpinimusi kitais: kam pavargus sustoja, nesiplėšo, laiku duoda valgyti bei guldo miegoti:

- Mano vargšai vaikai...

Gal dėl to, kad ir pati niekur neskuba, nesiverčia per galvą. Net prieš pat baisų kontrolinį leidžia sau pasnausti porą valandų ilgiau. Tas jos "Mano vargšai vaikai" taip giliai įsirėžė Dovilę kiek geriau pažįstantiems, kad tapo kone priežodžiu.

Pomėgis keliauti paskatino kasmet rengti gimnazistų orientacinio bėgimo po Kauną varžybas. Kai kuriems ne kauniečiams šie pasilakstymai tapo pirmąja pažintimi su miestu. Pačiai Dovilei "galva pramušta" Vilniumi. Nuo gimimo vilnietė, tai pas senelius, tai į koncertą ir, žiūrėk, jau moja pakeleivingoms mašinoms:

- Gal į Vilnių? Puiku.

Nors jau kuris laikas turi vairuotojos pažymėjimą, keliauja daugiausia autostopu. "Nutranzavusi" ne vieną tūkstantį

kilometrų, puikiai pažįsta pagrindinius ir periferinius šalies kelius. Kartą, pamenu, su gigantiška baidare pašonėje, įtikino vargšą vairuotoją, kad šis tikrai nori ją pavėžėti - ką jau ką, o užkrėsti aplinkinius savo idėjomis tai sugeba. Šiuo metu, kaip sykis, ėmėsi įgyvendinti legendiniu tapusį "bomžų map'o" projektą: žemėlapiuse žymėti apleistus ir nebenaudojamus ūkinius objektus, kur vargšai keliautojai galėtų rasti sausą ir apyšiltę nakvynę.

Prieš ketverius metus pirmą kartą pamatęs Dovilę, buvau nustebintas jos panašumo į vieną pasaulyje gerai žinomą dainininkę. Vėliau patyriau, kad tai išties muzikalus žmogus. Baigusi muzikos mokyklą, kelerius metus giedojusi "Mažojoje Pastoralėje", ji ne tik puikiai dainuoja, skambina fortepijonu, fleita, gitara bet ir pati kuria dainas. Sklando gandai, kad, pirmą kartą paėmusi į rankas akordeoną, pagrojo visiems gerai žinomą kūrinį. Dovilė ir muzika atrodo tokios neatsiejamos, kad priešingas teiginys: "Žinai, o aš be viso to puikiai apsieičiau", bent jau man, prisipažįstu, pasirodė ganėtinai keistokas.

Dovilei tapus gimnazijos prezidente, jos draugų būreliui greitai prigijo prezidentūros vardas. Dovilė, Lina, Gintarė... Savotiška tvarka, tiksliau netvarka, suoluose ir galybė idėjų galvose - tokį daugelis atsimena prezidentūros trio. Susibėgo, pamenu, draugai ir pažįstami į Vytauto Mačernio vakarą Maironio muziejuje. Tiesiai po sąskrydžio. Įspūdžių nors vežimu vežk, kalboms ir pasakojimams nėra galo. Iš karto galvas užvaldžiusi nauja mintis: "Reikia kurti grupę, važiuoti į Šarnelę, po to koncertinis turas..."

Tiek prezidentūroje, tiek pačiai Dovilei dažniausiai taip ir gimsta idėjos: spontaniškai, netikėtai, tartum atsitiktinai - nežinai, kada kas šaus į galvą.

Paskui kelionės po Žemaitiją su koncertine programa, repeticijos, įvairūs pasirodymai. "Varau į kalėjimą", - informavo ne kartą. (Linos iniciatyva grupė "Atsakau: niekada" aktyviai įsitraukė į Carito veiklą, surengė nemažai koncertų kaliniams, neįgaliesiems bei jų vaikams). Ir nesistebėk, kad geras, tuo jos "galėčiau apsieiti".

O kur dar beveik iš numirusių prikeltas gimnazijos choras. Pati Dovilė galėtų daugiau papasakoti apie jo koncertus bažnyčiose, teatrališkus pasirodymus, pagaliau, išleistą kompaktinį diską, bet čia ir pasireiškia lietuviškas kuklumas. Atseit "nieko aš nepadariau, tai vis kiti..." Kiek atsimenu, ir prezidentavimo laikais panašiai elgdavosi. Pirmoji gimnazijos prezidentė, pirmoji išrinkta antrai kadencijai ir dirbo ji savotiškai: be savireklamos, didelių pažadų. Suorganizuos, būdavo, kokį renginį ar mainų programą, eina, ieško, tariasi, o paskui dingsta kaip į vandenį, ir tik vienas kitas artimesnis žmogus žino, kad čia jos nuopelnas.

- Surengiam, - siūlau, - tavo antros kadencijos uždarymą? Pasigirtum, ką gero mūsų labui esi nuveikusi.

Tai tik numojo ranka:

- Ką čia prasidėsi. Visko ir nepamenu.

Na, bent jau diskusijos apie prezidento reikalingumą po tų dvejų metų pritilo. Kaip ir chorą, prikėlė šią institucija iš letargo miego, atgaivino - darbus pratęsti jau atsiras kam.

Ką dar pamenu?
Daug ką.

Net ir katę, kurią, vėlgi padedant ištikimai prezidentūrai , atsivežė iš gyvūnų prieglaudos, kišo po šaltu vandeniu, džiovino fenu ir galiausiai, apvyniojusi milžinišku kaspinu, padovanojo draugui gimtadienio proga.

Reikia pripažinti, kad didelės meilės naminiams gyvūnams nepuoselėja. Tiesa, nuo mažens mėgdavo juos gaudyti, o pagavusi "gydyti", tačiau vargu ar kam nors tai patikdavo. Ilgą laiką neatmetė galimybės tapti chirurge; vasarą net atliko savotišką praktiką Antakalnio ligoninėje, kur asistavo ne vienai operacijai. Po to lyg ir atsižadėjo savo ketinimų:

- Tam reikia skirti visą save, visą savo laiką.

Gal ir numanau, kuo taps šių metų Vasario 16-tosios premijos laureatė, tačiau nesakysiu. Svarbu, kad Dovilė jau dabar mato savo ateities viziją, yra pakankamai veikli ir išsiskirianti asmenybė, daug ko pasiekusi, bet tuo niekada neapsiribojanti. Šalia visko ji nepamiršta džiaugtis gyvenimu ir jo teikiamais malonumais.

(Neturėjo išeiti toks saldus pabaigos žodis su patosu. Nei šis, nei tas. Siūlau baigti kaip kam labiau patinka. Pagaliau pabaigos juk dar ir nėra.)

4HP KLASĖ

Stovi:
1. Julius Perednis
2. Olegas Kosuchinas
3. Eleonora Seminogova
4. Brigita Budrytė
5. Ilja Karužis
6. Matas Šeimys
7. Deimantė Paškevičiūtė
8. Narūnas Vaškevičius
9. Diana Guobaitė
10. Šarūnas Valaškevičius
11. Akvilė Miežlaiškytė
12. Vladimiras Pustovojus
13. Andrius Baltaduonis
14. Vadimas Trabergas
15. Mindaugas Valuckas
16. Lina Vyšniauskaitė
17. Vytautas Undraitis
18. Ieva Vasilionytė

Sėdi:
1. Vilma Šimalytė
2. Augirdas Panka
3. Vaida Jalinskaitė
4. Leonas Narkevičius (auklėtojas)
5. Jūratė Brazaitytė
6. Justina Daukšaitė

Nuotraukoje nėra Lauros Vilkaitytės

Buvome bičiuliai, o dabar tapome svetimi. Bet taip ir teisinga; neslėpsime to nuo savęs ir netušuosime, tarsi to reiktų gėdytis. Mes - <...> laivai, turį savo tikslą ir savo kelią; mes galime, žinoma, susitikti ir mūsų susitikimą atšvęsti, kaip yra būdavę, - ir tada mūsų šaunūs laivai stovėdavo tokie ramūs viename uoste ir apšviesti vienos saulės, jog galėjo atrodyti, tartum jie jau pasiekę savo tikslą - visų tą patį. Bet visagalė mūsų paskirties jėga mus vėl išskyrė - į skirtingas jūras ir platumas, - ir vėl niekad nebesimatysime, o gal matysimės, bet nebepažinsime vienas kito: skirtingos jūros ir saulės bus mus pakeitusios! Kad mes turėjome pasidaryti svetimi, to reikalavo dėsnis, ne nuo mūsų priklausantis: kaip tik dėl turime rodyti daugiau pagarbos vienas kitam! Kaip tik dėl to mintis apie mūsų buvusią draugystę turi įgyti daugiau šventumo! Galbūt egzistuoja didžiulė nematoma kreivė, žvaigždžių orbita, kur mūsų tokie skirtingi keliai ir tikslai būtų pažymėti kaip mažytės atkarpėlės, - pakilkime iki tokios minties! Bet mūsų gyvenimas per trumpas ir mūsų rega per silpna, kad galėtume būti daugiau nei draugai anos didingos galimybės prasme. - Tad tikėkime savo žvaigždiška draugyste. *(Friedrich Nietsche "Linksmasis mokslas")*

Apie kiekvieną iš mūsų

Auklėtojas L.Narkevičius: "Kas sugeba - daro, kas nesugeba - moko, kas nesugeba mokyti - valdo." (H.L.Menkeno dėsnis, Martino papildymas)

Andrius Baltaduonis: "Jam tinka 3 iš 10 laimingo žmogaus taisyklių:

1. Žmogus gimsta pavargęs ir gyvena tam, kad pailsėtų.
6. Daryk poryt tai, ką turi padaryti šiandien - turėsi 2 laisvas dienas.

9. Jeigu atsirado noras dirbti, palauk - praeis."

Jūratė Brazaitytė: "Šypsena... Ji nieko nekainuoja, bet daug ką sukuria, praturtina tuos, kurie ją gauna, nenuskurdina tų, kurie ją duoda. Blyksteli tik akimirką, o atmintyje kartais išlieka visam gyvenimui. Niekas nėra toks turtingas, kad galėtų be jos apsieiti. Ji sukuria laimę namuose, geranorišką aplinką darbe, yra slaptažodis draugams... " (D.Karnegis)

Brigita Budrytė: "Viskas slypi dabartyje; jei esi atidus dabarčiai, gali ją padaryti geresnę. O jei pagerini dabartį, tai, kas ateis po jos, bus taip pat geriau. Užmiršk ateitį ir kiekvieną dieną gyvenk taip, kaip moko Įstatymas, pasitikėdamas Dievu, kuris rūpinasi savo vaikais. Kiekviena diena savyje neša Amžinybę." (Coelho)

Justina Daukšaitė: "Tikra "Žalgirio" fanė."

Diana Guobaitė: "Žmogaus paaiškinti neįmanoma, jį reikia jausti." (E.Malūkas)

Vaida Jalinskaitė: "Ką reiškia "būk protinga"? Tai tas pats, kaip pasakyti vandeniui - būk sausas." (E.Malūkas)

Ilja Karužis: "Žmogus iš prigimties yra skirtas bendruomenei." (Platonas)

Olegas Kosuchinas: "Talentas - kaip žaibas: po sermėga nepaslėpsi, neužčiaupsi burnos, nesutepsi piktu liežuviu." (E.Malūkas)

Akvilė Miežlaiškytė: "Noras, patenkinus geidžiamais daiktais, niekad neužgęsta: priešingai, jis dar labiau sustiprėja, lyg ugnis, kurion įpilta alyvos." (Manu įstatymai)

Augirdas Panka: "Kvailas tas, kuris nesupranta, koks yra protingas." (F.Nietsche)

Deimantė Paškevičiūtė: "Tikroji draugystė kyla ne iš žmogaus silpnumo ar naudos siekimo, bet iš prigimtyje slypinčio potraukio mylėti." (Ciceronas)

Julius Perednis: "Jeigu statybininkai statytų namus taip, kaip programuotojai rašo programas, pirmas pasitaikęs genys sugriautų civilizaciją." (Antrasis Veinbergo dėsnis)

Vladimiras Pustovojus: "Tikrasis genijus linksminasi visiškai vienas." (Ch.Baudelaire)

Eleonora Seminogova: "Gebantis kurti žmogus - didžiausia pasaulio vertybė." (Vedanta)

Matas Šeimys: "Duokit man atramos tašką ir aš apversiu žemę." (Archimedas)

Vilma Šimalytė: "Aš nesu tas, kuo jūs mane laikot. "(Mahometas)

Vadimas Trabergas: "Ir silpnas turi savo geluonį." (F.Šileris)

Vytautas Undraitis: "Nepuolęs į balą, nežinosi jos gylio." (Milerio dėsnis)

Šarūnas Valaškevičius: "Yra žmonių, kurie bijo prisikelti iš numirusiųjų - tai tinginiai." (Ch.Baudelaire)

Mindaugas Valuckas: "Graži vizija, sapnas, narkotikas, tobulybės lašas: jis ieško ir kuria."

Ieva Vasilionytė: "Tam, kas žvelgia visatos esmėn, tuščias žodis reikšmės neturi." (J.V.Goethe)

Lina Vyšniauskaitė: "Nei dievų pasaulyje, nei žemėje negalima pelnyti didesnio turto, nei širdies dosnumas." (Tirukuralas)

KRIKŠTYNOS

Reikia pradėti.

Nuo neatmenamų (o gal ir atmenamų) laikų mokslo metai KTU Gimnazijoje prasideda krikštynomis...

Reikia tęsti.

Krikštynos - sena gera gimnazijos tradicija... Šiemet jos buvo neprastos. Neliko pagonių, raganų, velnių, baubų ir kitokių medinius šaukštus propaguojančių būtybių. Krikštynų organizatoriai ir jiems prijaučiantys (toliau ANIE) pagalvojo, pasitarė ir nusprendė tapti ateiviais iš nežinomos planetos, kodiniu pavadinimu KTUG. Į šį nedidelį visatos kampelį buvo pakviesti "išrinktieji" iš Žemės.

Žinoma, "nuliai" (toliau JIE) iki pat įšventinimo galvojo, kad jie tik pakeitė mokyklą ir net pažaliavo, kai vieną dieną JUOS pagrobė ANŲ kosminis laivas. JIE pagaliau pamatė tikruosius (tai yra žaliuosius) ANŲ veidus. O ANIE savo ruožtu taip pat įvertino JŲ pažaliavimo lygį ir pažymėjo JUOS briliantine žaluma: "Linksmieji - pirmasis sektorius; tylieji - antrasis sektorius; aktyvieji - trečiasis sektorius; agresyvieji - ketvirtasis..." Taigi po šio varginančio proceso JIE buvo transportuojami ANŲ transporto priemone į žaliąją KTUG planetos dalį - Ąžuolyną, kur JŲ laukė įvairūs išbandymai, norint tapti ANAIS. JIEMS teko garbinti ANŲ dievą - klaviatūrą, būti operuojamais, ragauti įvairiaspalvio įvairiaskonio laboratorinio maisto pakaitalo. Galų gale šį

sunkų ir varginantį kelią užbaigė JŲ priesaika ANIEMS, po kurios visi tapo lygūs ir kartu kopė į apšviestąjį kalną prie didžiojo žiburio. (Jau beveik kaip pasakoje) JIE tapo ANAIS.

Reikia baigti.

Taigi krikštynos buvo tokios. Tikrovė slypi kažkur anapus. ANIE laukia rudens, kai vėl pasirodys JIE...

JIE

MOKYTOJŲ DIENA

ABDO '01

Mokytojų diena kiekvienais metais sukelia daug diskusijų, po kurių ši šventė tampa daugiau mokinių diena, kai jie gali "ręsti savo pamokas". Paklausus, kokia pamoka yra pati pačiausia, ne vienas gimnazistas atsakys: langas. Toks požiūris neatitinka pačios MOKYTOJŲ dienos idėjos. Todėl šiais metais pamokos iki ilgosios pertraukos buvo įprastos. Tačiau šventė mokytojams įvyko.

"Pirmą kartą gimnazijoje buvo ištiestas raudonas kilimas..." - kalboje teigė KTU gimnazijos direktorius B.Burgis. Ateinančius į darbą mokytojus lauke pasitiko gėlės ir saksofono garsai. O įėjus į vidų kiekvienas buvo apdovanotas obuoliais ir kitomis rudeniškomis gėrybėmis. Čia pat geltonkasės lietuvaitės, skambant "Joniui", šokdino savo mylimus mokytojus. Po šio šventiško sutikimo mokytojai galėjo "pailsėti" - t.y. vesti 4 pamokas, na, o po jų...

Mokytojai buvo pakviesti į apdovanojimais žėrinčią salę. Prožektorių šviesoje rinkosi visos gimnazijos žvaigždės. Pirmuosius kasmetinius apdovanojimus mokytojams už nuopelnus pristatyti atskubėjo vakaro vedėjai. Daugybė įvairių nominacijų buvo įvertintos sidabrinėmis rankų darbo autentiškomis statulėlėmis bei neįkainojamais ir visų geidžiamais diplomais. Šis beprotiškai fantastiškas ir fantastiškai beprotiškas apdovanojimų maratonas vyko itin sklandžiai ir pakiliai. Statulėlių laureatų padėkos kalbos nustebino plačiąją visuomenę. Apdovanotieji mokytojai puikiai perprato savo vaidmenį ir sugebėjo šmaikščiai bei išradingai atsakinėti į itin kandžius vakaro vedėjų - žurnalistų

klausimus. ABDO '01 pasiekė kulminaciją, kai raudonuoju kilimu scenos link žengė MISS mokytoja '01 R.Lukaševičienė ir MISTERIS mokytojas '01 L.Narkevičius. Šioji mokytuomenės pora pirmą kartą pasipuošė autentiškomis ABDO '01 karūnomis. Po vainikavimo į salę buvo įnešti pikantiški užkandžiai, prasidėjo mokytuomenės šokiai. ABDO '01 vakaro durys užsidarė.

P.S. Pastebėjimas: vakaro karalius su karaliene dėkodami žadėjo išvykti į Hollywood'ą, bet jų patriotiškumas ir meilė darbui nugalėjo. Tad daugelis vis dar galite pamatyti žvaigždes pamokose...

LAPKRITINĖS

"Tai jums patiko ar nepatiko?" Šie Jėzuitų į mūsų gimnaziją atnešti žodžiai tarsi tapo 2001-ųjų Lapkritinių šūkiu. Nuomonių buvo visokių. Senieji gimnazistai, liūdnai linguodami galvas, konstatavo, kad kuo toliau, tuo mažiau tikrosios Lapkritinių dvasios. Naujieji dalyviai tiesiog džiaugėsi įdomiu reginiu. Šiaip ar taip, kasmet į gimnaziją ateinant naujiems žmonėms, gimnazijos bendruomenė keičiasi, gimnazistai kitaip žiūri į gyvenimą ir skirtingai viską vertina.

Buvo visko. Tradicijų ("teplionės", gitaros, žvakės ir kaip visada liūdnai rudeniška nuotaika) ir naujovių. Pastarosios ne visos buvo malonios. Tie, kurie ne kartą buvo dalyvavę Lapkritinėse, teigė, kad trūksta bendrumo jausmo. Iš tiesų daug žmonių susirinko kaip žiūrovai. Plojimai, suteikiantys kažkokio šalto oficialumo, dar labiau atitolino kalbančiuosius ir klausančiuosius. Tačiau, laikui bėgant, jau "išsisėmus" kruopščiai paruoštiems spektakliams, šventė įgavo daugiau spontaniškumo: kas savo noru, kas draugų paraginti, ėmė tradicinį visų gimnazijos meninių renginių atributą - gitarą ir vienas po kito brazdino.

Taigi tokios tos Lapkritinės - kai kam per sudėtingos, kai kam per liūdnos. Galbūt ta melancholiška nuotaika įsisuko kartu su vis šaltėjančio vėjo gūsiais, kas žino. Juk ne be reikalo tai lapkričio šventė.

KARNAVALAS

Daugeliui ši šventė asocijuodavosi su ne itin pavykusiu renginiu gimnazijoje. "Paruošti gerą karnavalą" atrodė sunki užduotis. Kiek atsimenu, visi karnavalai vis vykdavo už gimnazijos sienų. Šiemet nuspręsta jį surengti pačioje gimnazijoje.

Pirmas aukštas, aktų salė bei rūsiukas vieną vakarą virto Mulen Ružu. Žavi padavėja kiekvienam įėjusiam dovanojo vakaro loterijos bilietus. Taip kiekvienas svečias tapo pobūvio dalyviu. Pažaidę kortomis ar pažiūrėję kino filmą, visi buvo pakviesti į Mulen Ružo užeigą, kur prasidėjo vakaro šou. Svečiai išvydo tikrą kabareto žvaigždžių pasirodymą. Daugybė dainininkų, aktorių demostravo savo sugebėjimus, ir pavergė žiūrovų širdis. koncerto metu paaiškėjo laimingųjų bilietų savininkai. Jie buvo apdovanoti itin vertingais prizais. Tą ypatingą vakarą įkaitusieji nuo paryžietiškų aistrų ir kankano buvo vaišinami nepakartojamais gėrimais. Publikos numylėtinių pasirodymą vainikavo žinomas svečias iš tolimosios Žemaitijos. Gerbiamoji Ina Dirgėlienė negailėjo šiltų žodžių bei dovanų...

Likusioje vakaro dalyje visi įsisuko į bendrą kaukių sūkurį ir dar ilgai šėlo...

P.S. Tikrai šaunu, kad dauguma gimnazistų buvo kaukėti ir parodė, jog karnavalas su kaukėmis yra tikrai įmanomas.

Šimtadienio akimirkos

ŠIMTADIENIO PASTEBĖJIMAI

Gabrielė (4b): "Nors visi mes buvom ir viską matėm, bet gal skirtingomis akimis."

Narūnas (4c): "Nemokamas maistas buvo gerai!"

Andrius (1a): "Nors ir buvo gerai, bet mes padarysim geriau."

Olegas (4c): "O man labiausiai patiko ruošti. Pasirengimas ir dainos kūrimas - geriausia dalis."

Indrė ir Justė (4a): "Bet pabaiga nesveika. Ir apskritai trūko linksmumo."

Dovilė (4b, gimnazijos eksprezidentė): "Jis buvo toks, kokį kiekvienas ar kiekvieni keli sau pasidarė."

Neringa (4b): "Daug blaškymosi ir nieko bendro. Madų šou ir tiek.."

Akvilė (4b): "Vaikinai atėjo pažiūrėt į gražias merginas, merginos atėjo pažiūrėt į gražias merginas, o merginos buvo gražios."

Mykolas (4b): "Aš nežinau, bet man atrodė, kad aš buvau viso reikalo esmė (kaip žvaigždė kokia), o tie visi protingi dėdės ir tetos tik žiūrėjo, koks aš nuostabus."

Lina (4b): "Verta pasidžiaugti, kad anas vakaras geras buvo. Tada kartais buvo smagu turėti dėmesio daugiau, nei paprastai priklauso."

Giedrė (4a): "Pamečiau atidarytuvą - dabar namie nėra su kuo konservų atidarinėt."

Elžbieta (4b, Moksleivių tarybos pirmininkė): "Klaidų neišvengta, bet kadangi tai buvo mūsų šventė..."

Valdas (4b): "Šio momento nelaukiau trejus metus, bet dabar bevelyčiau jį pakartoti. Dar ir atidarytuvą kažkokį radau."

B.Burgis (direktorius): "Tamsoje savi išlieka su savais."

L.Narkevičius (4c auklėtojas): "Puošnios ir gražios mergaitės. Gaila, kad teko žiūrėti stačiomis."

Vladas (4b): "Sportuoti stovint sveika."

L.Kalvaitienė (4b auklėtoja): "Saikingas ir netradiciškas."

Algis (buvęs gimnazistas, 9-toji laida): "Galvoj sukosi vienintelė mintis: jūs nerealūs. Na, bet taip juk ir yra."

A.Bakšytė: "Labai jau visi nori būti suaugę. Prieš dešimt metų, atsimenu, ir aš norėjau."

Eglė (3b): "Į atmintį įstrigo vieninga "filmo herojų" dvasia.."

Justė (3b): "Į galvą šovė mintis: salėje reikia pastatyti pora kėdžių, tada mokytojai su tėvais mestų valgį ir pultų dėl jų muštis."

Žymantas (3b): "Įdomu, kur dingo nesuvalgytas tortas.."

Andrius (4a): "Nors visi ir pažįstami, daug kartų sutikti, o gal net ir atsibodę, bet vis dėlto labai įdomūs, gražūs, kažkuo nauji. Lyg pirmą kartą matytum."

Romualdas Ruzgus (ūkvedys): "Visi ir visos labai gražūs. Prieblanda ir neoficiali aplinka leido pasijusti daug laisviau."

Šimtadienis. Kai kam eilinis, kai kam vienintelis. Vieniems - pramoga, kitiems - kančia. Puošnus, sugadintas, nuobodus, linksmas, brangus, įsimintinas, varginantis, netradicinis. Kaip kam..

UŽSIENIO KALBŲ POPIETĖ

"My language is my wealth. Meine Sprache ist mein Schatz. Ma langue - mon avoir", - taip prasidėjo vienas iš beprotiškai fantastiškų gimnazijos renginių - užsienio kalbų popietė. Gal ir nederėtų viešai girtis, tačiau KTU gimnazistai pademonstravo esą ne tik gimnazijoje dėstomų anglų, rusų ir vokiečių kalbų žinovai, jie taip pat puikiai kalbėjo en français e italiano it, nepatikėsite, net japoniškai! Tūlą renginio žiūrovą sužavėjo elegantiškų prancūzų dainų skambesys, romantiškos anglų eilės, širdingi rusiški romansai bei žaismingi vaidinimai vokiečių kalba... Nieku būdu negalima pamiršti ir žaviųjų popietės vedėjų, kurių dėka susirinkusieji galėjo susigaudyti kalbų šurmulyje. Ne veltui juk renginys pavadintas Babelio vardu! Na, o po smagių ir išradingų gimnazistų pasirodymų "savąja" kalba palinkėjimus išsakė gimnazijos užsienio kalbų mokytojos. Tikrąja popietės kulminacija tapo pagrindinės renginio organizatorės mokytojos V.Paurazienės kalba... Tad Good-bye, liebe Freunde. Značit finita la comedia. Basta.

ŽVAIGŽDŽIŲ VALANDA

Kovo 27-ąją gimnazija sužibo žvaigždėmis. Žibėjo tą dieną viskas: ir dalyvių intelektas, ir įmantrūs komandų pavadinimai, o vieną kartą - net ir teisingas atsakymas ekrane žybtelėjo iš karto po klausimo...

Kam jis padėjo ir kam ne, sunku nuspręsti. Galų gale tai nesvarbu. Viską lėmė dalyvių žinios ir truputėlis sėkmės. Reikėjo žinoti daug: ir kaip teisingai parašyti "Al Qaeda" (kas labai patiko "Kauno dienos" žurnalistams - jų straipsnyje šis klausimas buvo paminėtas 3 kartus), ir kad ne bičių, o kamanių trūkumas trukdė dobilams paplisti Australijoje, ir ar pasižymi nulinė kraujo grupė mėlynu krauju, ar ne.

Pirmą kartą "žvaigždynas" išsiplėtė už Kauno ribų ir dalyvauti buvo pakviestos komandos iš visų Lietuvos pakraščių. Na, gal ir ne visai visų, bet tokio dalyvių skaičiaus gimnazija dar nebuvo mačiusi. Svečiai atvažiavo su autobusiukais ir palaikymo komandomis. Tuo tarpu gimnazijos abi komandos vienišos slankiojo tame džiugiame šurmulyje.

Vis dėlto jos išsiskyrė iš kitų vėliau. 4HP klasės komanda "Nejuokas" visai nejuokingai išsiveržė į priekį ir užėmė pirmąją vietą. Kita gimnazijos komanda, kuri atrankiniame ture dar buvo "Be pavadinimo", "Žvaigždžių valandai" labai ruošėsi ir atėjo jau "Su pavadinimu". Tačiau jai nepavyko aplenkti Tauragės "Patrakėlių" - pastarieji iš tikrųjų pateisino savo pavadinimą ir užėmė antrąją vietą. Taigi pagrindinius prizus išsidalijo jie ir dvi direktoriaus - renginio vedėjo "silpniausiomis" tituluotos KTU Gimnazijos komandos.

Smagu matyti, kad "Žvaigždžių" atsiranda vis daugiau, ne tik Kaune, bet ir visoje Lietuvoje. Turint galvoje tai, kad šis renginys buvo tik trečias ir iš vienos gimnazijos išplito po visą Lietuvą, kas žino - gal kada sulauksime ir pasaulinio turnyro?

Žvaigždžių valanda

TEATRO LIGA

Virusas mūsų Gimnazijoje pasklido 2001-ųjų metų sausio mėnesį. Jį pasigavo neatsparūs žmonės - tie, kurie bent šiek tiek prijautė teatrui ir mėgo vaidinti. Turimais duomenimis labiau pažeidžiamos buvo merginos, nes tarp keturiolikos užsikrėtusiųjų atsidūrė tik du vyriškosios lyties atstovai.

Pagrindinė viruso skleidėja - Kauno valstybinio akademinio dramos teatro aktorė Goda Piktytė. Ji ir subūrė mus į vieną grupę, kurioje labai maloniai bendravome, dalinomės savo ligos istorijomis ir išgyventa patirtimi. Su įkarščiu ėmėmės bendros veiklos ir, be abejo, stengėmės kuo dažniau pasirodyti visuomenėje, kad žmonės žinotų, koks tai susirgimas! Vieną iš pirmųjų savo vaidinimų suvaidinome 10-osios gimnazistų laidos "Šimtadienyje", vėliau - "Paskutiniame skambutyje" ir didžiajame Kauno miesto viruso nešiotojų susirinkime "Vaivos tiltas - 2001". Jame net buvome apdovanoti garbės raštu. Laikui bėgant, Gimnazijoje dar surengėme Mokytojų dieną, naujokų krikštynas, kuriose, visų nuostabai, užsikrėtusieji trumpam virto "ufonautais". Reikia pastebėti, kad teatro liga sergantys žmonės linkę persikūnyti į kitus personažus, todėl per 2002-ųjų metų karnavalą buvome tapę "Moulin Rouge" žvaigždėmis.

Šiuo metu visi ligoniai sparčiai sveiksta. Viena svarbiausių sveikimo priežasčių - mokslų našta ir laiko trūkumas. Tačiau vis tiek imuniteto šiai ligai neįgijome! Virusas bet kada gali atsinaujinti, nes jį nešiojančių Gimnazijoje yra ir jaunesniųjų gretose. Kas žino, gal virusas iš tiesų atgims? Tai būtų nuostabu, nes visą laiką, kol sirgome, jautėmės tikrai laimingi!

Dramos būrelis

MENO PAŽINIMAS

Šiais mokslo metais gimnazijoje buvo surengtas edukacinių programų ciklas, kurio metu gimnazistai susipažino su įvairių epochų meno kryptimis: modernizmu, simbolizmu, realizmu, ekspresionizmu, abstrakcionizmu, art deco ir liaudies menu. Programos vyko įvairiose Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus galerijose. Jų metu mokiniai buvo supažindinti su epochos bei srovės istorija, pagrindinėmis idėjomis, tačiau domėjomės ne tik teorine veikla. Išklausę teorinę dalį visi kaipmat griebdavo popieriaus lapus, teptukus ir skubėdavo savo žinias parodyti bei įtvirtinti praktine veikla.

"Praktiniuose užsiėmimuose, vykstančiuose muziejuje, mes neatsakome į visus klausimus. Mūsų tikslas - skatinti meno pažinimą, žadinti pasitikėjimą savimi, savo sugebėjimais, o apsilankymą muziejuje paversti aktyvia, kūrybinga, įsimintina šventė.

Žmogiška prasme pats tapymo - saviraiškos procesas yra labai svarbus. Nes savivoka be saviraiškos vargu ar įmanoma. O nesuvokęs savęs žmogus vargu ar gali augti ir tobulėti. Negalinčių piešti (tapyti, lipdyti, drožti) žmonių nėra, nes tai natūralu ir prigimta. Juk piešimas - viena ankstyviausių saviraiškos formų. Svarbu padėti jai augti ir vystytis, neslopinti menininko dvasios. O tai jau mokytojo kompetencijos, profesionalumo ir atidumo klausimas. Svarbiausia padėti išsirinkti adekvatų asmenybei saviraiškos būdą", - teigė programos kuratorės Daiva Sutkevičienė ir Egle Velaniškytė. Užsiėmimų metu buvo išbandyta daugybė įvairiausių priemonių: anglis, sausa ir šlapia pastelė, koliažas ir, žinoma, aliejinė tapyba bei tapyba pigmentu. Siekiant labiau įsijausti į meno krypties dvasią buvo stebimi, analizuojami žymių Lietuvos ir užsienio menininkų darbai,

kurie vėliau buvo kopijuojami arba kuriami savarankiški kūriniai. Kiekvienas save galėjo atrasti naudodamas skirtingas technikas bei darbo koncepcijas. Vieniems geriau sekėsi kopijuoti detalius kūrinius, kiti laisvai jautėsi kurdami abstrakcijas, dar kitiems labiau patiko tapyti ar piešti naudojant sausas priemones, kurti koliažus.

Geriausi darbai buvo taip pat eksponuojami Kauno galerijose. 2001 gruodžio 11 dieną Irenos Mikuličiūtės dailės galerijoje buvo iškilmingai atidaryta abstrakcijų paroda "ATODANGOS". Per metus veikė dar keturios KTU gimnazistų parodos: "A. Švėgžda - gyvenimas ir kūryba" (A. ir P. Galaunių namai), "XX a. dailė - modernizmas" (M. Žilinsko dailės galerija), "Lietuvių liaudies menas" ir "M. K. Čiurlionis" (Kauno paveikslų galerija), "Art deco - Lietuvos tarpukario menas" (A. ir P. Galaunių namai).

Dėkojame mokytojams, negailintiems savo darbo ir laiko ugdant mūsų talentus.

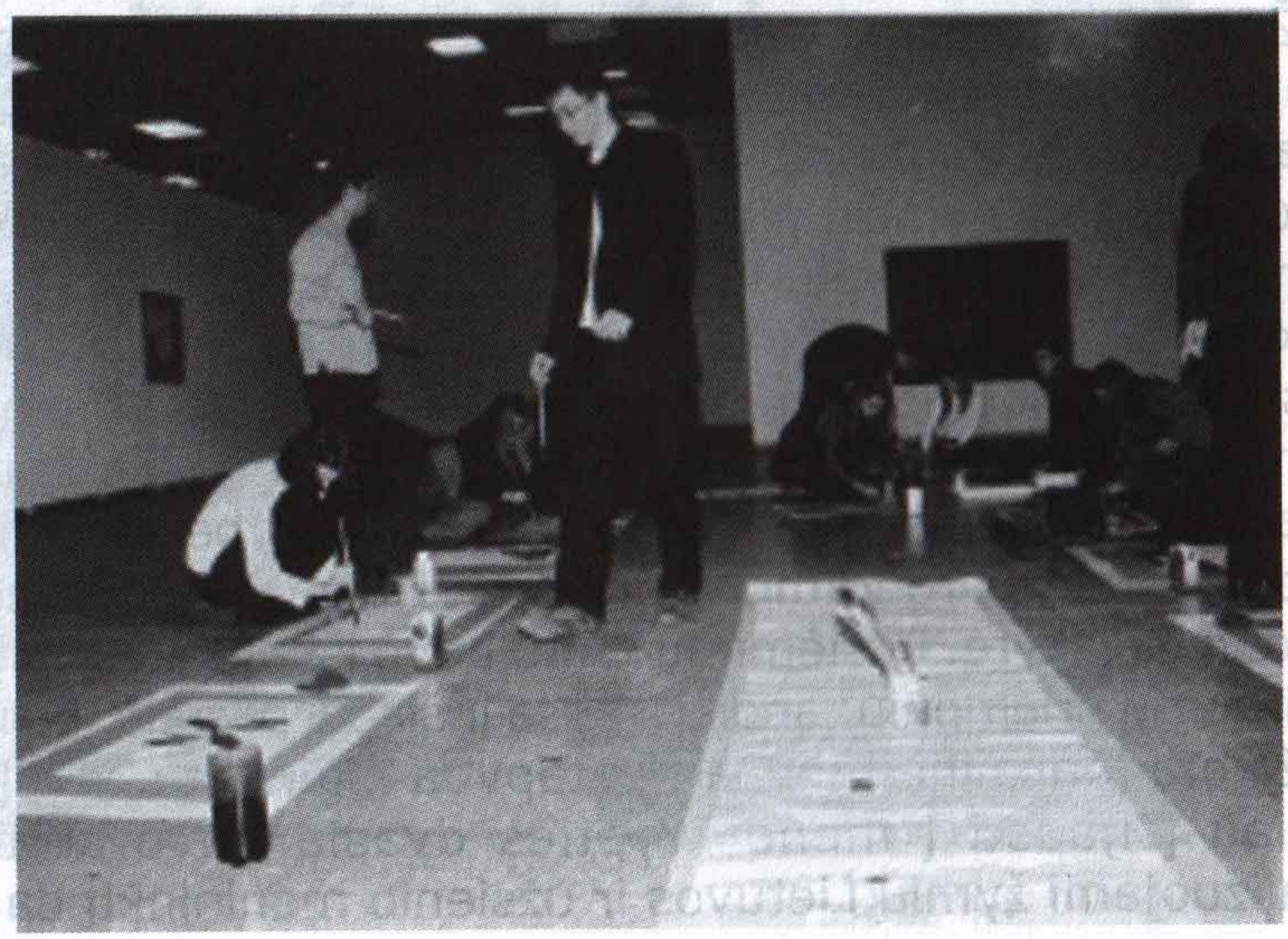

SPORTINĖ AEROBIKA

Sportinę aerobiką šoko jau VIII laidos merginos. Joms baigus gimnaziją, sportinės aerobikos komandos sudėtis kiekvienais metais keitėsi. Tačiau "vidinis chaosas" nesutrukdė šiais metais laimėti Respublikos čempionato. Tai pasiekta daug dirbant - entuziastingai šokant po tris kartus per savaitę. Komandą treniruoja Kūno kultūros akademijos magistrantė Asta Marmienė. Šoka Vaiva Dilbaitė (3IBM kl.), Šarūnė Gliaudelytė (3c kl.), Veronika Pliuščeva (3IBM kl.), Justina Staškevičiūtė (3IBM kl.), Giedrė Stasiūnaitė (4Genius kl.) ir Dovilė Naruševičiūtė (2c kl.).

Sportinės aerobikos būrelis

GKL 2002

Gimnazijos Krepšinio Lyga - skambus pavadinimas ne tokiam jau skambiam renginiui. Bet turim, ką turim, tad sausio - vasario mėnesiais keli klasės išrinktieji eina į Statybos fak'o salę, taip geranoriškai KTU paskolintą, ir vaidina didelius krepšininkus. Eina ne tik jie: eina ir kelios merginos, kurios gal turi nusižiūrėjusios vieną iš išrinktųjų, o gal tiesiog nori palaikyti klasės dvasią. Eina vaikinai, kurie nori pamatyti, kaip klasės lyderis nepataiko iš po krepšio, ar dešimtą kartą iš eilės praranda kamuolį. Bet nepagalvokit, kad niekam iš žiūrinčių nerūpi krepšinis, nors yra ir tokių, tik va, tenka pripažinti, mažuma... Eina vyrai... Bet ką aš čia, taip kritiškai, taigi yra Gimnazijoj ir gerai krepšinį žaidžiančių bei išmanančių. Ne taip gerai, kad priimtų žaisti LKAL, bet taip gerai, kad nebūtų gėda pasirodyt krepšinio aikštelėj.

Be to, juk GKL ir skirtas tik gerai ir turiningai praleisti laiką, o ne stebinti gimnazistų sugebėjimais krepšinio aikštelėje. O gimnazistai linksmintis moka. Nors mano, kaip vieno iš organizatoriaus, nuomonė gali būti subjektyvi, bet, manau, GKL Žvaigždžių diena buvo tikrai vykusi. Nebuvusiems joje galiu pasakyti, kad ji susidėjo iš keturių dalių, t.y. vyko dvi rungtynės ir dvi rungtys.

Žvaigždžių diena prasidėjo nuo ex'ų ir KTUG rinktinės rungtynių. Nuo pat pradžios ex'ai perėmė iniciatyvą ir įrodė, kad gimnazija praeitais metais prarado daug gerų žaidėjų. Tik varžybų pabaigoje blykstelėjo intriga ir užgeso kartu su Mariaus Dobilo - jis buvo vienas iš rinktinės lyderių šiose rungtynėse - netaikliais baudų metimais paskutinėmis sekundėmis. Naudingiausiu žaidėju paskelbtas legionierius Naglis Jonuška iš Rygos SSE.

Antrosios vyko ilgai lauktos (kokius 5 metus) ir planuotos rungtynės tarp mokinių ir mokytojų rinktinių. Po tikrai įdomios kovos mokytojai šventė pergalę. Niekas dabar nedrįstų pasakyti, kad gimnazijos mokytojai nemoka žaist krepšinio, nes visi tikrai pasirodė puikiai, o mokytojas Šulčius net sugebėjo savo puikiu žaidimu "uždegti" publiką, kurios daugumą sudarė mokiniai, sirgti už jį ir kartu už mokytojų komandą.

GKL Snaiperio ir estafetės rungtys nesukėlė tiek emocijų, bet ir ten įtemptos kovos netrūko. Taikliausiu GKL žaidėju buvo pripažintas Mantas Mankauskas (4a), o estafetę kiek netikėtai laimėjo 4HP klasės atstovai. Be to, reikia paminėti gimnazistes, kurios sutiko atlikti sportinių šokių programą per šią Žvaigždžių dieną. Dauguma trumparegių gimnazistų, tiesa, skundėsi, kad jos šoko per toli nuo žiūrovų ir dėl to buvo prarasta dalis šokio bei šokėjų žavesio.

Žinoma, kalbant apie GKL 2002 metų sezoną, tenka paminėti ir jo laimėtojus - 3c klasę, kuri nugalėjo 4b(Genius) klasę. Šį sezoną jie nesutiko savęs vertų priešininkų ir tiesiog šlavė vieną varžovą po kito, neišskiriant ir finalinių rungtynių.

Tai tiek būtų įsidėmėtinų įvykių 2002 metų GKL sezone. Įdomus buvo šis sezonas ar ne, tegu sprendžia jį stebėję ir juo besidomėję. Žinau tik tai, kad jis reikalingas gimnazistų emocijoms išlieti ir linksmai pažaisti krepšinį. Ir jei dar nors vienas ar viena iš kiekvienos klasės laukė rungtynių, kad galėtų "pasirgti" ir pažiūrėti, kaip klasiokai duoda kam nors į kaulus, tai GKL iš tikrųjų reikalinga.

53 ARBA KAD NIEKAS NEBŪTŲ PAMIRŠTAS

Komandai laimėjus varžybas, sirgaliai paprastai atsimena vos kelis rezultatyvius žaidėjus. Geriausiu atveju vienas kitas akylesnis ar mažiau nusitašęs gerbėjas patapšnoja per petį dar ir treneriui: "Geras grajus buvo, seni!". Visi kiti, pradedant masažuotoju ar gydytoju, kuris išvakarėse iš numirusių prikėlė pusę komandos, baigiant klubo savininku, iš (savo) kišenės paklojusiu stambią sumelę skoloms padengti, dažniausiai yra pasmerkti visiškai užmarščiai. Ir nieko čia žmogau nepadarysi: neįteiksi kiekvienam po Eurolygos taurę, o pagaliau kuriam galui - gauni pinigus ir dirbk, ką geriausiai sugebi, be didelių pretenzijų būti pagarsintam.

Verta pasidžiaugti, kad gimnazistai dar nėra įvaldę "ne mano bėdos" arba "dzin" taktikos ir, nesitikėdami jokio atlygio, aukoja savo laiką ir jėgas bendram reikalui. Tikriausiai mažai kas įsivaizduoja, kiek žmonių vienaip ar kitaip yra prisidėję prie to, kad 2002 metų GKL sezonas vyktų sklandžiai ir be didesnių rūpesčių. Mes taip pat neįsivaizdavome, kol nesuskaičiavome...

Patys viršiausi: M.Ruzgienė, B.Žėkas, A.Bakšytė, B.Burgis.

Ypač GKL'ui nusipelnė ir nepakeičiami buvo: Andrius (4a), Tomas (4b), Kristupas (2b), Mantas (4a).

Teisėjai ir sekretoriatas: Justinas (2c), Antanas (5c), Petras (2b), Vilija (J.Basanavičiaus vid. m-kla), Martyna (4a), Darius (4b), Vytenis (3c), Karolis (2b), Gabrielė (4b), Akvilė (4b), Jonas (3a), Paulius (3a), Arvydas (3a), Gediminas (3a), Andrius (1a), Marius (3c), Andrius (2c),

Tautvydas (3c), Darius (3c). GKL finalų metu teisėjavo aukščiausios kategorijos arbitras, pirmas pagal reitingą Lietuvoje po teisėjų, turinčių tarptautinę kategoriją, Algirdas Bataitis.

GKL puslapį internete (http://www.gklas.ten) kūrė ir tvarkė Audrius (3b).

Taip pat už visokeriopą pagalbą ačiū: Igoriui (4a), Aivarui (4a), Dovilei (4b), Linai (4b), Gintarei (4b), Benui (1b), L.Narkevičiui, R.Leitanui, Aurelijai (2c), Miglei (2c), gimnazijos sportinės aerobikos komandai, Rokui (2b), Šarūnui (4a), Dainiui (3a), Vytenui (ex), Žymantui (3b).

Džiugu, kad gimnazistai aktyviai įsitraukia į užklasinę veiklą ir nevengia pramankštinti nuo žiemos miego sustingusių raumenų: iš viso GKL varžybose dalyvavo per 160 mokinių.

4GENIUS KLASĖS KOMANDA

Kaip ir intro.Būtų nusikaltimas neaprašyti mūsų klasės krepšinio komandos "Ghenių" (anksčiau - "Woodpeckers"). Kodėl? Todėl, kad čia mūsų klasės komanda (dėl to ar ne dėl to, mums jie buvo viena savičiausių komandų iš žaidusių GKL'e.). Dar todėl, kad po daug metų mes ir jie norėsim prisiminti keletą linksmų akimirkų iš klasės krepšinio gyvenimo, o kitiems galbūt irgi patiks paskaityti keistų, bet linksmų žmonių aprašymus.

Apie straipsnio autores. Nusprendėme, kad pirmiau jum reikėtų susipažinti su mūsų požiūriais, kad teisingai suprastumėte mūsų mintis. Mes - tai klasės sirgalės (Dovilė ir Gintarė; žinoma sirgalių buvo ir daugiau, bet rašom mes), daugelio jūsų matytos su žadintuvu ir "barškalais"visokiais. Supraskite, čia nerasite žaidėjų profesionalumo analizės, statistikų ir pan. Tiesiog tai komandos vaizdas mūsų akimis mums, jiems ir jums (jei tik norite).

Piešinukai. Kaip pastebite, šis straipsnis - su iliustracijomis. Pernai, "Woodpeckeriams" iškovojus 3 vietą, jiems dovanojome šokoladinius medalius, todėl ir šiemet norėjome pratęsti tą gerą tradiciją - kaip nors pasveikinti krepšininkus. Kadangi tuo pat metu buvo pusdiplomių paišymo mada (priklijuok galvelę prie kūnelio), tai kilo idėja tą patį padaryti ir su krepšininkų galvelėmis (tik tą atlikti Photoshop'u). Kaip tarėm, taip ir darėm. Daug sirgalių paišė

kūnelius ir virtualias krepšinio aikšteles, "paste'ino", "copy'ino" galveles, kol paskutinę naktį viskas jau buvo padaryta ir sudėta į diskelius. Vėliau dar norėjosi padaryti keletą (ty, po dvi) atsarginių kopijų ir Valdas labai stebėjosi, kam mums tiek diskelių. Diskelius suvyniojome į sidabrinę foliją ir užkabinome ant kaklų (supraskit, vietoj šokoladinių medalių blizgutyje). Taigi čia jūsų dėmėsiui pateiktas autentiškas dokumentas iš "Ghenių" komandos istorijos.

Esmė straipsnio: apie "Ghenius". Komandą sudaro devyni žaidėjai (jie ėmė visus išskyrus Beną ir Mykolą!!!): Mindaugas Šnipas [kapitonas], Valdas Lukianskas[šiaip], Vladas Urbonas [known as zhveris], Arnas Laurynas [koja'02], Darius Gataveckas [hey, J], Rimantas Sipkus [žvaigždė], Ignas Oertelis [šiaip 2], Tomas Petrusevičius [šiaip 3] Andrius Bartkevičius [šiaip 4]. [šiaip = geras žaidėjas, apie kurį niekada nieko blogo negalėtum pasakyti] Epizodinė žaidėja - Lina Mogenytė [be komentarų].

Nusprendėme, kad neblogai būtų labiau mūsų "Ghenius" charakterizuoti, taigi..

Komandos kapitonas - Šnipas (vardas kaip Mindaugas - nevartojamas kreipiantis, apkalbant ir šiaip beveik niekada klasėj [taisyklei nusižengia nebent mokytojai nekurie]). Gana garsus ir gerbtinas tuo, kad į krepšį meta iš atminties, kur tasai yra, nes pamatyti sunku... Bet nieko tokio - taiklumas nuo to nenukenčia. Šnipas vienu metu per GKL'ą sirgo, tačiau pasveikęs iškart grįžo į krepšinio aikštelę. Čia tikriausiai atrodo pastaba ne į temą, bet vis tiek - prisiminti reikia ir tai: ne kiekvienas tokį atsidavimą krepšiniui ir komandai turi, kad, tik išlipęs iš lovos, iškart i aikštelę bėgtų.

Valdas - garsus savo ūgiu ir liesumu. Turi daug moralines stiprybes, vienas iš GKL'o organizatorių. Moka gražiai ir išvaizdžiai, ir garsiai, ir.., ir.. su gera veido išraiška kristi. Smagu žiūrėti labai, ypač kaip atšoka nuo aršių priešininkų tarsi kamuoliukas. Veiksmo ir atoveikio jėgos. Kaip pagrindinis GKL'o organizatorius daug teisėjavo kitų klasių rungtynėms, žinoma, teisingai ir gerai, o kas labiausiai patiko, tai - "savim pasitikinčio teisėjo išraiška".

Vladas - pirmokų, antrokų ir trečiokų lūpose skamba (aidi, nenutyla..) žodis "žveris...!!" Iš kur tokios asociacijos, aikštelėj buvoję supras, o kiti (-os) - turėkite išminties ir numanykite. Jo "victoriacentriškas" altruizmas (dėl kamuolio bėgti, šokti, kristi bet kur ir bet kada) vertas gerbtino atminimo. Tiesa, Vladas šiemet labiau tausojo savo sveikatą ir nesvarbiose rungytnėse kaupė savo jėgas ir tik stebėdamas žaidimą. Visgi tose rungtynėse, kuriose žaidė, savo vardą pateisino.

Arnas - taipogi vienas iš GKL'o organizatorių. Kaip žaidėjas žymus savo suvarytom kojelėm..ir nugarėle.. Valdo draugas (bičiulis J), todėl irgi moka kristi ir dar šaukti. Beje, šaukia ne tik krisdamas. Čia toks gana būdingas vaizdelis atminty: ir štai Arnas pataiko iš trijų taškų zonos (negi čia apie dvitaškius rašysi), mes šaukiame, kaip sirgalėms ir pridera (be to, gal ir kad džiugu būna), ir Arnas, apsisukęs ir bėgdamas ginti savos aikštelės, bėga ne bet kaip, o džiaugsmingai iškėlęs rankas ir pergalės šūkį šaukdamas..(tikriausiai šaukdamas -

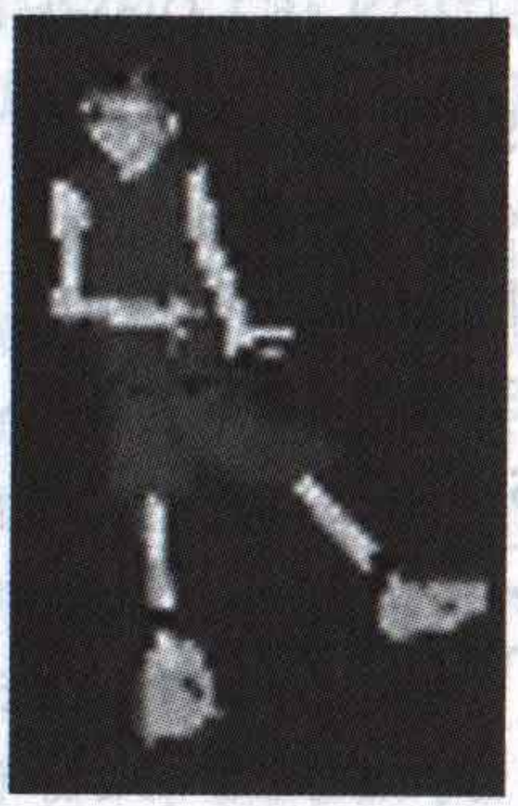

sunkoka dabar iš tikro suprasti, ar ten mes šaukdavom, ar salė, ar ir jis - na lai būna šaukdamas)

Gata (šiaip Darius, bet taip irgi niekas nevadina) - individualizmo idėjas propaguojantis tritaškių mėgėjas, jaučia poreikį aiškintis su krepšiu asmeniškai, tiesa, kartais - netgi gal gan dažnokais kartais - nepavyksta jam įtikinti krepšio, jog kamuolys turi įkristi. Šiaip ar taip, Gatos dėka žaidimui netrūksta intrigų, azarto, greičio, ir emocijų visokių.

Sipkus (iš tikro Rimantas, bet tokiu "pavadinimu" mažai kas jį atmintų)- žvaigždė ("..nauja sužibo!"). Jo pasirodymas krepšinio aikštelėj nepraeina nepastebėtas. Žiūrovai skanduoja jo vardą, kad ir prieš ką žaistų, visi džiaugiasi jo pelnytais taškais ir pan. Šiaip tai labai linksmas žmogus ir greitas žaidėjas.

Ignas - vienas iš komandos tikrų žaidėjų. Nesakome, kad kiti mažiau tikri, tačiau kažkokio apibūdinimo ir Ignui reikia juk. Garsus savo sugebėjimais gudriai įdėti į krepšį ir dar gudriau pasuotis (tiesa, kartais adresatai pristigdavo išminties supasti, kad kamuolys skirtas būtent jiems). Komandoj žaidžia palyginti neseniai, nes pernai jis, kaip ir Gata bei Sipkus, buvojo klasės naujokai. Beje, verta prisiminti, kaip labai džiaugėsi mūsų klasiokai vasaros prieš dešimtą klasę pabaigoj, sužinoję, kad turėsime tris naujokus, iš kurių, anot gandų, vienas ypač aukštas. Ir neveltui džiaugės, tuometinių "Woodpeckerių" gerumas ir stiprumas aikštelėj pastebimai pasikeitė į gerąją pusę. Iš viso šlovingi metai buvo: laimėjo jie tada GKL'e gerbtiną trečią vietą, nusileidę ketvirtokams, kaip ir pridera iš trečiokų pusės iš tikro, ir jau tuomet gana pavojingą 2C palikę ketvirtais. Beje, turbūt nesuklysime

reziumave, kad iš šiais metais gimnazijoje esančių klasių, tik vieninteliai mūsiškiai yra kada nors laimėje prieš "dream team" - dabartinę 3C. Grįžtant prie Igno, ko gero reikia parašyti, jog, neskaitant karjeros klasės komandoj, jis dar žaidžia gimnazijos rinktinėj. Šiaip nekalba (mažai kalba - daug daro).

Tomazas - labai charakteringas žaidėjas su žalią apranga (Nr.4). Keistas sutapimas - valdas prieš keletą metų irgi tokią turėjo. Jo pasirodymai aikštelėje reti, tačiau labai laukiami.

Andrius - komandos stebetojas ir kritikas, dažniau regimas prie aikštelės sienelės. Tikriausiai aktyviai dalyvauja komandos moraliniame žaidime (palaikyme). Nieko ir nepridursi.

Lina - labai epizodinė žaidėja. Težaidė vienas rungtynes prieš 3C kalsę. Visgi tai pirmoji mergina žaidusi GKL'e. Deja, pelnyti taškų jai nepavyko, tačiau tai nesutrukdė pelnyti vienbalsio žiūrovų palaikymo- matytumėt, kad dėdavosi salėj, kai kamuolys atsidurdavo jos rankose.

Tokie jau tie "Gheniai".. (čia, kai skaitysime ateity, tai su nostalgija atsidusime) Iš esmės, toli jiems iki "super truper" profesionalumo, bet vienybės aikštelėj bei moralinio vieni kitų palaikymo tikrai nestinga - mes matėm - mes žinom.

Pabaigai. Eilinį pirmadienį lekiam laiptine žemyn. "Laba diena, mokytoja"- Jarmalauskienei. "Sveikos. Į konsulatacija vėl neisit?" "Negalim niekaip: šiandien

mūsiškiai vėl žaidžia" - ir nubarškam su visom savo "kalatotėm" žemyn. Paskui pusiau bėgom per plikledį iki "Statybos". Dar spėjom - dar tik apšilinėja: Arnas retkarčiais užšoka ant Valdo, bet Valdas lieka gyvas, vieni su kitais tariasi, kokia psichologinę ataką surengs priešininkams, o prieš pat pradedant žaisti visi sutoja ratu, sudeda rankas į viena krūvą ir sušunka "GENIAI!!". Ir viskas prasideda vėl..

Šiek tiek statistikos..

Rezultatyviausios rungtynės: 3a - 3b (108 : 60)

Taikliausiai atakuojanti komanda - 2c, (93,25 taškų per kiekvienas rungtynes).

Geriausiai besiginanti komanda - 2c, (Per rungtynes vidutiniškai praleido tik po 37 taškus).

Didžiausias taškų skirtumas: 4a - 4hp (118 : 28)

Rezultatyviausi GKL žaidėjai:

1. Justinas Kulvietis (2c): 39,75 tšk.
2. Jonas Kimontas (3a): 28,6 tšk.
3. Vytenis Šidlauskas (3c): 27,75 tšk.
4. Kęstas Čižauskas (2b): 26 tšk.
5. Ignas Oertelis (4b): 25,6 tšk.
6. Marius Dobilas (3c): 25,5 tšk.
7. Andrius Mačiulis (4a): 23,25 tšk.
8. Marius Čepulis (2a): 20,3 tšk.
9. Tomas Valaitis (4a): 19,25 tšk.

LENGVAATLEČIŲ LAIMĖJIMAI

Praėjusieji mokslo metai buvo itin sėkmingi Gimnazijos lengvaatlečiams. Jaunuoliai tapo miesto moksleivių lengvosios atletikos varžybų čempionais, o merginos iškovojo 3-ąją vietą. Miesto moksleivių pavasario kroso estafečių varžybose mūsų sportininkai laimėjo 2-ąją vietą, o gimnazijų kroso varžybose užėmė 3-iąsias vietas.

Gimnazijos lengvaatlečiai sėkmingai startavo ir Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklų sporto žaidynių finalinėse varžybose. Pasiektas Gimnazijos rekordas 4x100m bėgimo estafetėje - 48,2s (Narūnas Vaškevičius, Tadas Jucikas, Justinas Petkevičius, Aurimas Metrikis). Asmeniniais pasiekimais pasižymėjo Aurimas Metrikis ir Justinas Petkevičius 400m bėgimo rungtyje (54,5s ir 55,6s). KTU Gimnazijos lengvaatlečiai iš trisdešimt trijų startavusių komandų užėmė 11-ąją vietą.

Pagal pasiektus rezultatus mūsų lengvaatlečiai yra pirmi tarp Kauno miesto moksleivių. Belieka sėkmingai pasirengti svarbiausiems pavasario ir vasaros startams.

Vasario 16-osios premijos laureatai

1990m. Mindaugas Venckus
1991m. Eugenijus Antanaitis
1992m. Aurelijus Dabušinskas
1993m. Aleksandras Gutmanas
1994m. Tomas Juknevičius
1995m. Sandra Vidauskaitė
1996m. Audrius Alkauskas
1997m. Ramūnas Augulis
1998m. Remigijus Staniulis
1999m. Tadas Šarūnas
2000m. Gediminas Lukšys
2001m. Vismantė Plėšytė
2002m. Dovilė Makarevičiūtė

GIMNAZIJOS LAIMĖJIMAI

Fizika

Kauno miesto fizikos olimpiada:

Tadas Varanavičius, 1b, I vieta
Marijus Kilmanas, 1b, I vieta
Mindaugas Kuprionis, 1minolta, I-II vieta
Martynas Davidonis, 1minolta, V vieta
Tomas Adomavičius, 1b III vieta
Andrius Stankevičius, 3c, II vieta
Šarūnas Augustis, 4a, I vieta
Rokas Balčiūnas, 2b, I vieta
Žymantas Darbėnas, 3b, I vieta

Respublikinė fizikos olimpiada:

Andrius Stankevičius, 3c, I vieta
Marijus Kilmanas, 1b, III vieta
Tadas Varanavičius, 1b, pagyrimo raštas

13-asis Lietuvos fizikos čempionatas:

Marijus Kilmanas, 1b, I vieta
Tadas Varanavičius, 1b, I vieta
Mindaugas Kuprionis, 1minolta, I vieta
Žymantas Darbėnas, 3b, I vieta

Prof. K.Baršausko fizikos konkursas:

Žymantas Darbėnas, 3b, I vieta
Šarūnas Augustis, 4a, I vieta
Matas Šeimys, 4HP, III vieta

Matematika

J.Matulionio matematikos konkursas:
Mindaugas Kuprionis, 1minolta, I vieta
Marijus Kilmonas, 1b, I vieta
Milda Juronytė, 2b, II vieta
Žymantas Darbėnas, 3b, I vieta
Narūnas Vaškevičius, 4HP, II vieta

Kauno miesto matematikos olimpiada:
Tadas Varanavičius, 1b, II vieta
Albertas Zinevičius, 2c, I vieta
Vytautas Byla, 2b, IV vieta
Jonas Šiurys, 3c, I vieta
Olegas Kosuchinas, 4HP, II vieta

Respublikinė matematikos olimpiada:
Žymantas Darbėnas, 3b, I vieta
Marijus Kilmanas, 1b, I vieta
Narūnas Vaškevičius, 4HP, II vieta
Andrius Stankevičius, 3c, II vieta
Daiva Dambrauskaitė, 4a, III vieta
Vytautas Byla, 2b, III vieta
Albertas Zinevičius, 2c, padėkos raštas

Šiaulių pedagoginio universiteto matematikos konkursas:
Tomas Adomavičius, 1b, II vieta
Andrius Stankevičius, 3c, II vieta
Narūnas Vaškevičius, 4HP, I vieta
Olegas Kosuchinas, 4HP, II vieta

Respublikinė komandinė matematikos olimpiada:
KTU Gimnazijos komanda, kurią sudarė Narūnas Vaškevičius (4HP), Olegas Kosuchinas (4HP), Daiva Dambrauskaitė (4a), Andrius Stankevičius (3c) ir Žymantas Darbėnas (3b), užėmė II vietą.

Informatika

Kauno miesto jaunųjų informatikų olimpiada:
Žymantas Darbėnas, 3b, I vieta
Justas Paulauskas, 3b, I vieta
Paulius Vitkus, 3c, I vieta
Mindaugas Jonušaitis, 3b, II vieta

Informatikos olimpiados 3 etapo 1 dalies nugalėtojai:
Antanas Brazaitis, 2a, IX vieta
Andrius Stankevičius, 3c, V vieta
Paulius Vitkus, 3c, IX vieta

Respublikinė informatikos olimpiada:
Paulius Vitkus, 3c, III vieta
Andrius Stankevičius, 3c, IV vieta

Respublikinis moksleivių programavimo konkursas:
3c klasės mokinys Edgaras Mielkaitis tapo laureatu.

Asociacijos INFOBALT ir Europos komisijos kompiuterinių programų konkursas "Lietuvai apie Europos Sąjungą":
Vladas Urbonas, 4Genius, III vieta

Istorija

Kauno miesto istorijos olimpiada:
Deimantė Paškevičiūtė, 4HP, VI vieta
Lina Mogenytė, 4Genius, VII vieta

Respublikinė istorijos olimpiada:
Deimantė Paškevičiūtė, VI vieta

Chemija

Kauno miesto chemijos olimpiada:
Vaidas Petrulionis, 3b, II vieta
Paulius Vitkus, 3c, II vieta
Aurimas Metrikis, 4a, II vieta

Respublikinė chemijos olimpiada:
Paulius Vitkus, 3c, padėkos raštas
Vaidas Petrulionis, 3b, padėkos raštas

Akademiko J.Janickio vardo chemijos konkursas:
Eglė Puodžiukynaitė, 3b, III vieta
Aurimas Metrikis, 4a, II vieta

Respublikinio jaunųjų mokslininkų tiriamųjų darbų konkurso dalyviai:
E.Lukenskaitė, 4Genius
G.Jonušauskaitė, 4Genius
V.Urbonas, 4Genius
D.Lašaitė, 4a
R.Danilavičiūtė, 4a

Ekonomika

Lietuvos Junior Achievement (LJA) ir Omnitel organizuotose išankstinio apmokėjimo paslaugos rinkos tyrimo konkursas:

Komanda, kurią sudarė 4Genius klasės nariai Vladas Urbonas, Arnas Laurynas ir Elžbieta Lukenskaitė, užėmė II vietą.

LJA ir AB "Čilija" elektroninės picerijos verslo plano konkursas:

Komanda, kurią sudarė 4Genius klasės nariai Vladas Urbonas, Arnas Laurynas ir Elžbieta Lukenskaitė, užėmė II vietą.

2001/2002m.m. Lietuvos moksleivių ekonomikos olimpiados I turas (Kauno zona):

Mindaugas Valuckas, 4HP, I vieta
Paulius Šileikis, 3b, II vieta
Eglė Puodžiukynaitė, 3b, III-IV vieta
Daiva Repečkaitė, 3c, V vieta
Edgaras Sidabras, 4a, VII vieta
Matas Šeimys, 4HP, VIII-IX vieta
Vladas Urbonas, 4Genius, VIII-IX vieta
Olegas Kosuchinas, 4HP, X-XI vieta
Andrius Gurskis, 2a, XII vieta
Povilas Redko, 2a, XIII vieta
Narūnas Vaškevičius, 4HP, XIV vieta
Edvardas Cickevičius, 2a, XV-XVI vieta

Visi jie pakviesti į finalinį olimpiados turą, vyksiantį Klaipėdos universitete.

Anglų kalba

Respublikinė anglų kalbos olimpiada:
Aidas Unika, 2c, III-ojo laipsnio diplomas
Rasa Pletkutė, 2c, III-ojo laipsnio diplomas
Idilė Ramanauskaitė, 2a, III-ojo laipsnio diplomas
Marta Klėmanaitė, 1b, III-ojo laipsnio diplomas

Kita

Respublikinis žynio konkursas:
Mindaugas Šnipas, 4Genius, I vieta

Vaikų knygos kūrybos konkursas "Želmenėliai":
Ieva Pelegrimaitė, 1b, padėkos raštas už puikias ir originalias knygos "Be cenzūros" iliustracijas.

Moksleivių literatūrinių kūrinių apie gamtą konkurso "O tokia nežemiška didybė žemėje, žolėje ir žmoguje!" prozos sekcija:
Kristina Jucikaitė, 2b, II vieta

Jaunųjų filologų konkursas:
Valdas Lukenskas, 4Genius ir Ieva Vasilionytė, 4HP - Kauno miesto laureatai, respublikinio turo dalyviai.

Jaunųjų filologų konkurso laureatai

Atsitiktinai

Eilių rašymas laikomas nevyrišku užsiėmimu. Apie muzikantus ir dailininkus kažkodėl taip negalvojama. Tarsi poezija prisiimtų sau panieką, lydinčią visus menus, kuriems patylomis prikišamas subobėjimas.

Czeslaw Milosz

Sigitą Gedą atradau visiškai atsitiktinai: atsitiktinio pasisėdėjimo prie arbatos su batonu, majonezu ir dar kažkuo metu, atsitiktinai nuskambėjus V.Kernagio "Strazdui". Neverta prasidėti su preciziškais knaisiojimaisis po sielą, reikalaujant motyvacijos ar pagrįstumo, juolab, kad sąžiningo ir nesumeluoto atsakymo, dėl kokių priežasčių man tada įsiminė šio poeto eilės, nė pats nežinau. Ko gero, tai buvo vienas iš tų neaiškių atvejų, kai negalima tiksliai apibrėžti, kodėl kai kurie dalykai imponuoja vos tik su jais susidūrus. Kartu šis atradimas tapo savotišku impulsu toliau domėtis lietuvių lyrika, jos istorija, raida ir tendencijomis - tarsi akmuo, paridentas nuo šlaito ir paskui save nusinešantis kitus. Kol kas, tiesa, per anksti spręsti, ar tai peraugs į tikrą griūtį.

Pasitaikė proga dalyvauti jaunųjų filologų konkurse ir Rimos Lukoševičienės paskatintas komisijai pateikiau savo kuklią apybraižėlę apie S.Gedos poeziją. Apskritai nuo seno kreiva akimi žiūrėjau į įvairiausius skaitovų ar literatūros mylėtojų renginėlius bei konkursus, kurie, kaip man atrodydavo, pasižymi ypač smarkiu seilių taškymusi ir perdėtu sentimentalumu. Šiuo klausimu, pasirodo, turėjau neblogą nuojautą, ir mano būgštavimai pasitvirtino. Kažkodėl visuomenėje įsivyrauja nebyli nuomonė, jog tūlas literatas - perdėtai jautrus, suskydęs, pasyvus intravertas.

Atrodo, kad jaunoji filologų karta su tuo sutinka ir savanoriškai užsikrauna atsiskyrėlio vaidmenį, dažnai peraugantį į nevisavertiškumo kompleksą, kai liguistai vengiama atsiskleisti; tarsi būsimieji literatai būtų išsikėlę didžiulį tikslą - kuo geriau paslėpti savo kūrinius. Galbūt tokiu būdu pasireiškia perdėta kritikos baimė, o gal tai natūralus XXa. literatūros ėjimo savianalizės keliu rezultatas? Tačiau dar visai neseniai menas suburdavo pačius energingiausius ir drąsiausius, kurie stačia galva lįsdavo vilkui, tiksliau sovietinei meškai, į nasrus, nebijodami ne tik parodyti savęs, bet ir atidžiai pasižiūrėti į kitus. Laimonas Inis ir Robertas Keturakis tikriausiai lengviau atsikvėptų, jei "Nemunas" tais laikais būtų guminis ir pavyktų ten sugrūsti visus norinčiuosius bei turinčius ką parodyti. Neabejoju, kad dabar tokių nė kiek ne mažiau, bet, apsilankius minėtame renginyje, susidarė įspūdis, kad didžioji dalis talentų - nebijokime jų taip pavadinti - buvo "ištraukti iš po suolo" ir tik didžiulių pastangų dėka pristatyti publikai. Bene iš tiesų jau bijoma viešai prisipažinti esant poetu, rašytoju ar literatu, tarsi tai būtų kažkas nepadoraus? Skamba absurdiškai, tačiau ar tik nepradėsime po keliolikos metų kalbėti apie poetų integraciją į visuomenę? Tiesa, lengva kalbėti, kai pats rašiau į literatūros kritikos sekciją, ir čia daugiau ar mažiau buvo tikimasi objektyvumo, o poetai turėjo susitaikyti su mintimi, kad bus knaisiojamasi jų išpažintinėje lyrikoje. Belieka tikėtis, kad visas tas drovumas bei raudonavimas, skaitant ar aptariant asmeninę kūrybą, išgaruos su amžiumi arba pirmąją sėkme.

Tokios mintys apniko mane, grįžtant namo su kuklia apybraižėle rankoje.

VALDAS LUKENSKAS, 4GENIUS

APYBRAIŽA APIE S.GEDOS EILĖRAŠČIŲ KNYGĄ "SOKRATAS KALBASI SU VĖJU"

Lietuvių lyrikos mėgėjai pastaraisiais metais buvo maloniai nustebinti, kai knygynuose viena po kitos pasirodė kelios poezijos rinktinės: V.Mačernio "Vėl žemės ilgesy", anksti mirusio kauniečio G.Gutausko "Metas keliaut, mylimoji", K.Bradūno sutelktinė. Prie savo gausaus kūrybinio palikimo dar vieną poezijos knygą, rinktinę "Sokratas kalbasi su vėju", pridėjo ir Sigitas Geda. Rinktinė - savotiškas kiekvieno poeto pripažinimas, įvertinimas, dažnai ji žymi kūrybinio kelio pabaigą arba naujo etapo pradžią. Sunku būtų patikėti, jog S.Geda nutarė pasitraukti iš poezijos pasaulio, juolab žinant, kad jis - "poetas iš prigimties", kūrybą vertinantis kaip "vieną iš žmogaus prigimtinių instinktų", o ar ši knyga žada būsimus pasikeitimus autoriaus poezijoje, parodys laikas. Veikiau tai savotiškas atsigręžimas, beveik keturis dešimtmečis trunkančio darbo apžvalga. Atsigręžkime ir mes, bandykime analizuoti, lyginti, ieškoti naujų vertinimo kriterijų, atsižvelgdami į tai, kas kitų iki šiol pasakyta, bet nesekdami, netapdami teorijų vergais.

Vienaip ar kitaip, negalima atmesti autoriaus bei vertintojų pateikiamų pagrindinių tiesų, antraip prieštaraučiau pačiam kūrėjui. Viena iš tokių tiesų - istorijos svarba S.Gedos poezijoje. Aktuali ji skaitytojui keliais aspektais: pirma, be istorijos, laiko suvokimo sunku bus suprasti metaforinę poeto kalbą, teisingai perskaityti, pažinti eilėraštį, antra, bendražmogiškesniąja prasme, tai neatsiejama kultūros dalis, nuo kurios nevalia atsiriboti. Galiausiai istorija glaudžiai susijusi ir su tuo, kas, anot S.Gedos, svarbiausia poezijoje - pirmapradiškumu. Kartu didelis vaidmuo tenka

chronologijai. Labai nemadinga kalbėti apie chronologiją, dažnas skaitytojas bei poetas numoja į ją ranka, palikdami šį darbą analitikams kaip mažareikšmį, smulkmenišką. S.Geda šiuo atžvilgiu laikosi kitokios nuomonės, o tai gali pasitarnauti įvairiapusiškiau suvokiant autoriaus kūrybos niuansus, poetinę leksiką, formų įvairovę ir jų kaitą. Bene didžiausias dėmesys istorijai, atminimui skiriamas rinkiniuose "Žalio gintaro vėriniai" bei "Skrynelė dvasioms pagauti", į akis krenta datų, vietovardžių, asmenvardžių gausa. Pirmojoje, išleistoje 1988m., galime pajusti laisvesnį poeto kvėpavimą, drąsesnį žodį ("Perversmas šiaurėj 1316").

Kad geriau suvoktume tautos kultūrą, pasaulėjautą, lengviau orientuotumėmės S.Gedos poezijoje, reikia ne tik istorinių, bet ir literatūros, teologijos žinių. "Knygos - mano negyvi draugai," - ne kartą yra pasakęs poetas. Poezijos pagalba jungdamas lingvistiką, etiką ir teologiją, autorius remiasi milžinišku kontekstu: Biblija, Tora, Vedomis, senąja ir naujausia tiek lietuvių, tiek užsienio literatūra (nuo K.Donelaičio iki J.Apučio, nuo Homero iki Dž.Orvelo), kitais menais. Antai pirmajame sonete Maironiui žodžiai: "Aš išspjoviau kaip Biblijoj - kruviną kardą" - aliuzija į kalaviju krentančius Kristaus žodžius. Akivaizdu, kad neįmanoma žengti koja kojon su poetu: perskaityti tas pačias knygas, vienodai priimti kultūros (lietuviškosios ir ne tik), istorijos kontekstą, pagaliau patirti identiškas pajautas. Todėl neišvengiamai atsiranda atstumas, skiriantis S.Gedą, kaip ir bet kurį kitą autorių, nuo suvokėjo. Įvairių analizių, interpretacijų, kritikos tikslas - amortizuoti, sušvelninti tą skirtumą.

Dažnas poetas, pripažįsta jis tai ar ne, turi mokytoją, pavyzdį, į kurį lygiuojasi, juo daugiau ar mažiau seka. Pats S.Geda atmeta kurio nors vieno autoriaus išskirtinę įtaką savo lyrikai ir smerkia "glaustymąsi po kitų sparnu",

pabrėždamas, kad jo pasaulėjauta, o kartu ir poezija formavosi daugelio žmonių dėka. Ir iš tiesų gediškoji lyrika stebina didžiule formų, kompozicijų įvairove, nepastovumu: taisyklingos elėdaros kūrinius keičia laisvosios eilės, pastarąsias - griežtos formos sonetai ("Maironio mirtis"). Vertikalioji kompozicija ("Bambizų pamokslininko pastaba prie S.Gedos poezijos") pereina į japoniško haiku ir tankos stiliaus miniatiūras ("Dar vienas prisiminimas iš tėviškės"), prozą ("Parabolė apie Rusiją"), o viską vainikuoja originalios eilės-piešiniai ("Husoviano giesmė apie stumbrą"). Sunku patikėti, kad tai to paties autoriaus kūryba, o juo labiau išskirti vieną mokytoją. S.Geda tarsi absorbuoja įvairias epochas, stilius, paima, kas, jo manymu, reikalinga ir savotiškai perteikia, palikdamas kur laiko kvapą, o kur nuotaikos atspalvį. Retkarčiais mintį užgožiančiu žodžių žaismu, techniškaisiais įvaizdžiais (elektra, liftas) jis panašus į keturvėjininką, futuristą K.Binkį:

Tikri čirškėjo žvirbliai, bet giedojo
Raudoni elektroniniai gaidžiai

("Nemigos Vokietijoj")

Perskaičius drastiškus ir tiesmukiškus "Vištgaidžius" ar "Pradžios mokyklą", nejučiom atminty iškyla Dž.Selindžerio apsakymai. Kur ne kur prasiveržiantys jausmingi, spontaniški, gal kiek mokyklinius aikčiojimus primenantys sušukimai, išplėtota tautiškumo tema byloja apie neoromantiškuosius trupinius S.Gedos kūryboje ("Akvarelė iš Nidos II"). Tuo pat metu jam artima baranauskiška kosmojauta:

Kur elniai liūdni be tamsiųjų Rasytės šilojų...

(S.Geda "Giesmė apie gyvybės rasą")

Kur žvėrių olos, laužai ir urveliai?

(A.Baranauskas "Anykščių šilelis")

J.L.Borgesas yra sakęs, kad jo idealas - poezija, kuri yra muzika. Šiuo atžvilgiu S.Gedai įtakos greičiausiai turėjo ne tik muzikalioji Maironio lyrika, bet ir tautosaka. Skambesiu išsiskiria "Prabudimas", "Giesmė apie pasaulio medį", poema "Strazdas" (pastarajai muziką sukūrė V.Kernagis), giesmėmis pavadinti rinkiniai "Septynių vasarų giesmės" bei "26 rudens ir vasaros giesmės". K.Binkis, Dž.Selindžeris, J. Kossu-Aleksandravičius, A.Baranauskas, E.Mieželaitis, Maironis - tik keli iš viso pulko poetų ir rašytojų, kurių darbai padėjo formuotis S.Gedos kūrybai.

Galima daug kalbėti apie įvaizdžius, besikartojančius motyvus S.Gedos poezijoje, ieškoti būtų ir nebūtų simbolių, juos lyginti, įvairiai interpretuoti: ką turėtų reikšti raudona ar balta spalva, ką moteris, o ką mėnulis. Kartu tai labai pavojinga, slidi tema, visada išlieka didelė tikimybė nusukti į šalį, "atrasti" tai, ko pats autorius niekada nenorėjo pasakyti. Pagaliau pati tikriausia nuodėmė - narstyti poeziją po kaulelį tarsi kokį negyvėlį. Todėl, per daug tuo nepiktnaudžiaudamas, paminėsiu tik vieną iš daugelio S.Gedos lyrikos įvaizdžių - paukščius. Iš kurios pusės bežiūrėtumėm, visada neišvengsime akistatos su sparnuočiais: ne tik strazdeliai ar varnėnai, bet ir gervės, šarkos, kregždės, gandrai ir vieversiai, kurapkos, lakštingalos ir volungės, paukščiai-žmonės, paukščiai-kentaurai ištikimai lydi poetą per visą jo kūrybos laikotarpį. Jau pirmasis S.Gedos eilėraštis buvo apie ant šakos tupintį paukštį. Pasak autoriaus, gimę ir augę kaime seneliai, tėvai puikiai pažino šiuos sutvėrimus, jų būdą, atsiminė visų vardus, o ir pats poetas dar neatsisakė minties kada nors

parašyti Lietuvos paukščių istoriją. Kur kas keblesnis klausimas: ką jie reiškia, simbolizuoja, ką duoda paukščiai S.Gedos eilėraščiams? Šiuo atveju netikslinga būtų detalizuoti, grupuoti į atskiras lentynas, stengtis nusakyti kiekvieno jų rolę viename ar kitame kūrinyje. Vargu ar pats poetas visada galėtų paaiškinti, kodėl čia volungė, o ne lakštingala, vieversys, o ne varnėnas - tai ir yra tie klystkeliai, kuriuose pasimeta dažnas per daug smulkmeniškas vertintojas. Bendrąja prasme paukščiai ko gero, yra tiek savo, tiek tautos šaknų ieškojimas gamtoje, o kartu ir vedimas istorinės bei kultūrinės atminties keliu. Tie kultūriniai, istoriniai, gamtiškieji motyvai ir mane atveda prie dar vienos temos, prie to, kas pačiam autoriui bene svarbiausia poezijoje, būtent - pirmapradiškumo.

Poetas ne vieną kartą akcentavo dabarties žmogaus kitokį santykį su Visata, ryšio su gamta, o kartu ir ryšio su senąja kultūra praradimą. Savo ruožtu, visuose rinkiniuose jis išlaikė vadinamąją baranauskišką kosmojautą, stengėsi atskleisti gamtos ir visuomenės sąveikos subtilybes, kurti mitologizuotą pasaulėvaizdį (jau aptartas santykis su istorija), kitaip tariant, neprarasti pirmapradiškumo jausmo. Įsiklausykime:

Išauš pavasaris ir siela atsigaus,
Ji vėl plastės ir džiūgaus, ir draugaus
Su gaivalais visais, kaip didelis žmogus
Per erdvę lekia išskėstais sparnais,
O viršum jo šviesi dvasia - delnais
Apglobusi į tolumas žiūrės;

("Sau ir kitiems")

Šiomis eilutėmis byloja archajiškasis žmogus, išėjęs iš aprūkusios pirkios, gyvenantis vienybėje "su gaivalais

visais". Jį dar tebegaubia egzistencinis pradas: Visata (erdvė), Dievas (dvasia), gamta. "Per erdvę lekia išskėstais sparnais" tarsi donelaitiškas paukštis:

Viens storai, o kits laibai dainuoti mokėdams
Ir linksmai lakstydams, ik debesių kopinėjo,
O kits, ant šakų kopinėdams, garbino dievą.

(K.Donelaitis "Metai")

Sunku vienareikšmiškai atsakyti, ar pagrįstai S.Geda nuvertina jaunąją kartą. Viena vertus, šiais globalizacijos, urbanizacijos, materializmo klestėjimo laikais daugelio, tarp jų ir kūrėjų, ryšys su senąja kultūra, vertybėmis tikrai smarkiai prislopęs, tačiau ar toks teigimas nėra ypač po "prarastosios kartos" madingu tapęs priešiškumas vėlesnėms generacijoms, kai į bet kokio kito laikotarpio vertybes žiūrima kreiva akimi, o teisinga manoma esant tik vieną Kosmoso sampratą? Pakvimpa sąlygiškumu: jeigu atskaitos tašku susitarsim laikyti, pavyzdžiui, kovos instinktą, tai tas pats A.Baranauskas bus lygiai tiek nutolęs nuo pirmapradiškumo, kiek nūdienė poezija nuo A.Strazdo ar A.Vienažindžio lyrikos.

S.Geda - tai poetas, kurį dar ne kartą įvairiai interpretuos skaitytojai, ieškos atsakymų jo kūryboje, polemizuos įvairiais autoriaus apmąstomais klausimais. Ko gero, taip ir turi būti, kai paliečiamos būties, egzistencinės tiesos. Jau minėtasis J.L.Borgesas visą XX amžiaus antros pusės literatūrą ir jos tematiką suskirstė į keturias dalis. Tai amžinosios tiesos apie apgultą miestą (istorinė tiesa), sugrįžimą, ieškojimą ir galiausiai - Dievo savižudybę. S.Geda per keturis dešimtmečius daugiau ar mažiau palietė kiekvieną iš jų ir, kas žino, gal greitai pateiks mums naują, XXI amžiaus tiesą.

Ugnės Vilkauskaitės (1b) piešinys

IEVA VASILIONYTĖ, 4HP

Darbų aptarime jau vien publika buvo įspūdinga - tylių, drovių pelyčių kolonija, įskaitant, be abejo, mane, ir Valdas, teigiamas polius, iškilęs virš paplaukusio (gal reikėtų sakyti, išplaukėjusio jaunųjų filologijos daigelių) horizonto. Seansas prasidėjo, kai gerb. Lituanistės (lokalinės) veidą nutvieskė svajinga šypsena, o akys perbėgo maždaug septynių didelių galvų, kurios priklausė pelytėms ir Valdui, ir dar panašiai tiekos, ne tokių didelių, bet užtat protingų (priklausiusių lydinčioms mokytojoms), mišką. Kiekviena pelytė giriama, žinoma, droviai šypsojosi, muistėsi bei atkakliai tylėjo - visos jos tokios, pasakytų Valdas, t.y. užsispaudusios, nenorinčios savo kūrybos rodyti nei aptarinėti. Bet ką gi, visoms linksmybėms ateina galas, tad patraukėme mes į salę koncerto žiūrėti. Programa buvo toookia fantastiška, kad sudrumsti idiliškai lyriškos nuotaikos nesugebėjo nė tragiškas incidentas, kuomet pramoginius šokanti pora įsisuko į kulisų portjerą (po pertraukos, beje, tai pakartojo). Tai tiek apie apdovanojimų ceremoniją. Pats kūrybos procesas...Ak (!), neįsivaizduoju, ką apie jį bepasakyti. Na, gražus, aukštas, mėlynom akim, nešioja ne džinsus - kelnes "ant kanto", taigi...

...P.S. kurti be galo gera.

Turbūt taip aš atradau Hesę - suskilusį veidrodį savo filosofijai, rezonansą savo virpesiui, beprotiškoms mintims - namus.

Tą vakarą aš ieškojau savęs; pasiėmiau knygą ir, ėmusi skaityti, nebegalėjau atsiplėšt. Aš maniau, jog Hesė mane suformavo kaip skaitytoją - ieškančią ir truputėlį pretenzingą bei ironišką. Aš klydau - Jis subrandino mane kaip žmogų ir kūrėją - tegu, palyginus, primityvų, nelabai

originalų, gal kitiems - net visai ne kūrėją, bet tokį, kuris turi savo branduolį ir jaučia kryptį, kuriam reikia eiti į save. Kai ėmiau kurti, tik vienas eilėraštis buvo parašytas galvojant apie Jį, visa kita - mano savastis. Bent jau taip maniau. Dabar, paanalizavus savo eiles truputėlį giliau, toks tvirtas atsakymas suskilo: tikrai žinau, kad ir iki Hesės turėjau tai, bet suvokiau - tik po Jo. O nešioti savyje galimybę kažkokiam tapsmui ir tai žinoti - skirtingi dalykai. Hesė pažadino mane. Jis mane sukūrė ir šiandien tebekuria.

Tuščia tuščia
Šalta erdvė
Prieš mane plyti,
Nenoriu plėnių,
Aš trokštu Getės,
Jo šalto juoko,
Erdvių žvaigždėtų,
Dabar žinau,
Yra gyvenimas
Ir jo kvatojimas,
Klaikiai groteskiškas,
Yra budėjimas,
Yra miegojimas,
Yra žinojimas
Ir pamiršimas,
Trumpų akimirkų
Žvaigždžių spindėjimas
Ir ilgas ilgas
Link jo ėjimas.
Noriu gyvenimo
Atminti smulkmenas,
Išgrįsti kelią
Į pačią gilumą;

Man ten baisu bus,
Jeigu paliksi
Mane nueiti
Keliu savuoju.
O mano Gete,
Aš nežinau,
Ar beateisiu...
Gyvenimas
Taip pjaunasi
Su amžinybe
Manyje.
Ar lapai rudenį
Įveiks virpėjimą?
Ar jų puvimas
Reikš mano mirtį?

Nuo dūžtančios jūros
Kaip nuo dylančios laimės
Atskyla po trupinį
Šėlstančio vėjo,
Jis gena ir gena
Neilstančią smiltį,
Praeinančio pėdsako
Bedugnėj nugrimztančią.
Jausmo dūlėsiai,
Blaškomi nerimo,
Tirpsta erdvėj -
Tarp smėlio ir debesio,-
Gula ant lūpų,
Švelnaus jų šnabždesio
Į mano ausį.
Jaučiu dar šilumą,
Drėgną,
Ant kaklo gulančią,

Ir tavo pirštų
Geidulingą trapumą.
Tik man nebereikia
Globojančio tono,-
Pats žinai,
Kad jau šiandien
Esi toliau nuo manęs
Nei būsi rytoj.
Mano oda dar šiurptų
Lyg marių paviršius
Nuo tavo akių
Paslaptingo viliojimo,
Bet suku jas į šalį,
Kad bangos primintų
Man praeinamybę...

Tikrai
Tikrai nėra
Geresnio nieko
Už šilumą ugnies
Darganoj rudenėj
Arba pavasarinėj,
Kai ant stogo
Lašai barbena
Ir pušys atsidūsta "Aeternam",
Tu sėdi prisiglaudęs
Prie gyvo
Vilnonio šiurkštumo,
Laikydamas puodelį
Mėlynojo ilgesio arbatos,
Garuojančios,
Žiūri į ugnį,
Pleškančias skalas,
Spragančią liepsną.

Akys nukrypsta
Į aklą stiklo tamsą.
Kai grįžta prie žarijų,
Pasilenki žarsteklio,
Juo lieti
Kaitriausią medžio jausmą;
Ir taip kažko norisi,
Kad širdis inkščia
Tarsi šuo,
Atgręžęs snukį
Į sūrinį mėnulį.
Ir mirtinai užsimanai
Kalbėti apie meilę.

Nesistebėk,
Ateis ir tau tokia diena,
Kai nuodo geisi,
Kai embriono poza
Bus vienintelė
Raiška, prasminga
Ir humaniška.
Kai penkios naktys
Šliauždamos
Viena per kitą,
Viena po kitos
Atskleis
Nuogumą šiurpų - - -
Susprogs galva,
O kumščių
Pulsavimas
Ir juodos akys
Tave tebaugins.
Cha, telefonas!
Neišdrįsi,

Nes tuomet
Galbūt nebenorėsiu
Būt Valentina.
Patarčiau
Išsiskleisti lotosu ant stalo
Prieš penktos nakties,
Pačios klaikiausios,
Veidą.
Akistata išspręs,
Kas kaltas.
Lauk katės -
Jinai suplėšys
Baltą pergamentą pasmerkimo
Dzibenimu kojyčių
Kieme purvinam.
Bet jeigu kraujo
Putą
Išvysi,
Vis dėlto paskambink man,
Aš nušluostysiu
Hieroglifus prakeiktus
Nusilupusiuose rėmuose
Tavo langų -
Nekris daugiau
Į tavo nemigą
Balta spalva.
Ir galėsi
Dantis suleisti
Į mane.

Įmesk mane į laužą -
Negyvos dvasių rankos
Išsiilgo mano glėbio,

Jų melsvas gedulo drabužis
Išbluko ir sudrisko
Per dvejus metus,
Manęs belaukiant.
Kas man davė antrą progą?
Drėgnos pliauskos kvapas,
Pelėsių,
Balto šiugždaus popieriaus
Gniaužomas skausmas
Ir nuovargio raukšlės.
Paleisk mane
Į laužo karštį -
Verčiau sudegti
Nei sušlapti. - - -
Pleška ir rūksta,
Danguj ištirpsta,
Į melsvą dvasią
Negyvą pavirsta.

Švelni rudens melancholija,
Prasminga nakties simbolika,
Drėgnos žolės sodrumas,
Pūvančių lapų kvapas,
Žibintų degančios žvakės,
Blizga nulytos gatvės.
Aš esu, aš einu;
Plevenančios spalvos
Nudažo padangę
Rausvai - raudonai;
Būk mano matas,
Praeinamybe,
Būk mano forma,
Beribe erdve.

Po dešine žliugsi vanduo,
Po kaire smilgos traška,
Didžiulis dangus -
Didesnis už sausumą.
Per Tave į Tave einu -
Per dirvą - į savo esmę;
Ar iš arimo sunkaus
Išspausiu gyvybės sulčių;
Ar nuo Tavo krūties
Išvysiu stebuklo gelmę.
Plyti po kojom laukų
Derla ir pilnatvė,
O vėjas melsvumų plačių
Gaivą atneša.
Leisk grūdu būti,
Leisk

Pult žemyn, Tavyje pasisėti,
Leisk subręsti
Ir derlių atnešt,
Leisk numirti Tavy vėl.
Drėgnas grumstas mano delne
Subyra į duonos trupinius,
Pro pirštus nuslysta vandeniu,
Pažyra veidrodžio šukėmis,
O dulkes vėjas pagavęs
Pelenais mano nešioja.
Per Tave į Tave,
Per dirvą į savo esmę
Leisk.

Gatvė nulyta
Šalto lietaus -
Nė grumsto žemės,
Tik purvas šaligatviuos -

Tai kur nulipti
Nuo grindinio krašto
Aštraus -
Į purvą ar į nebūtį?
Tuščioj būty
Daug namų
Ir daug kalbų.
Žmogaus tikslas mirtingas
Ir kūnas mirtingas.
Dvasia - paguoda?
Tuštybių tuštybė,
Aiški realybė
Ant šalto asfalto.
Langas uždaro namus,
Šypsena slepia dantis.
Meilė mirė
Laiko - mauro glėby.
Sadizmas yra,
Nauda,
Vergvaldystė.
Kraštutinumai -
"Praskyst "
Ar "nepraskysti".
"Aš mirti dėl tavęs galėjau,
Kodėl nepaprašei?
Berželi mano,
Žvirbli, vėjau,
Aš galėjau!
Nesu gėlė?..
...Tuomet kodėl nuskynei?..."

Iš "Nuotrupų"

PAULIUS MAČIULEVIČIUS, 1MINOLTA

VAŠKAS

Vaškas laša ant delno
Gal vaškas tvarinys velnio?..
Vaškas degina ranką,
Vaškas krenta šimtąjį kartą.

Vaškas ir vaškas, vaškas, vaškelis
Man jau vaidenas vaško upelis,
Baisiai jūra vaško banguoja,
Vaško solistas scenoj dainuoja.

Vaško knygos, vaško stalai
Skraido vaškuotoj padangėj aukštai
Vaškuotos slidės, vaškuoti stiklai
Tarsi per miglą vaidenas Vaškiai.

1998 01

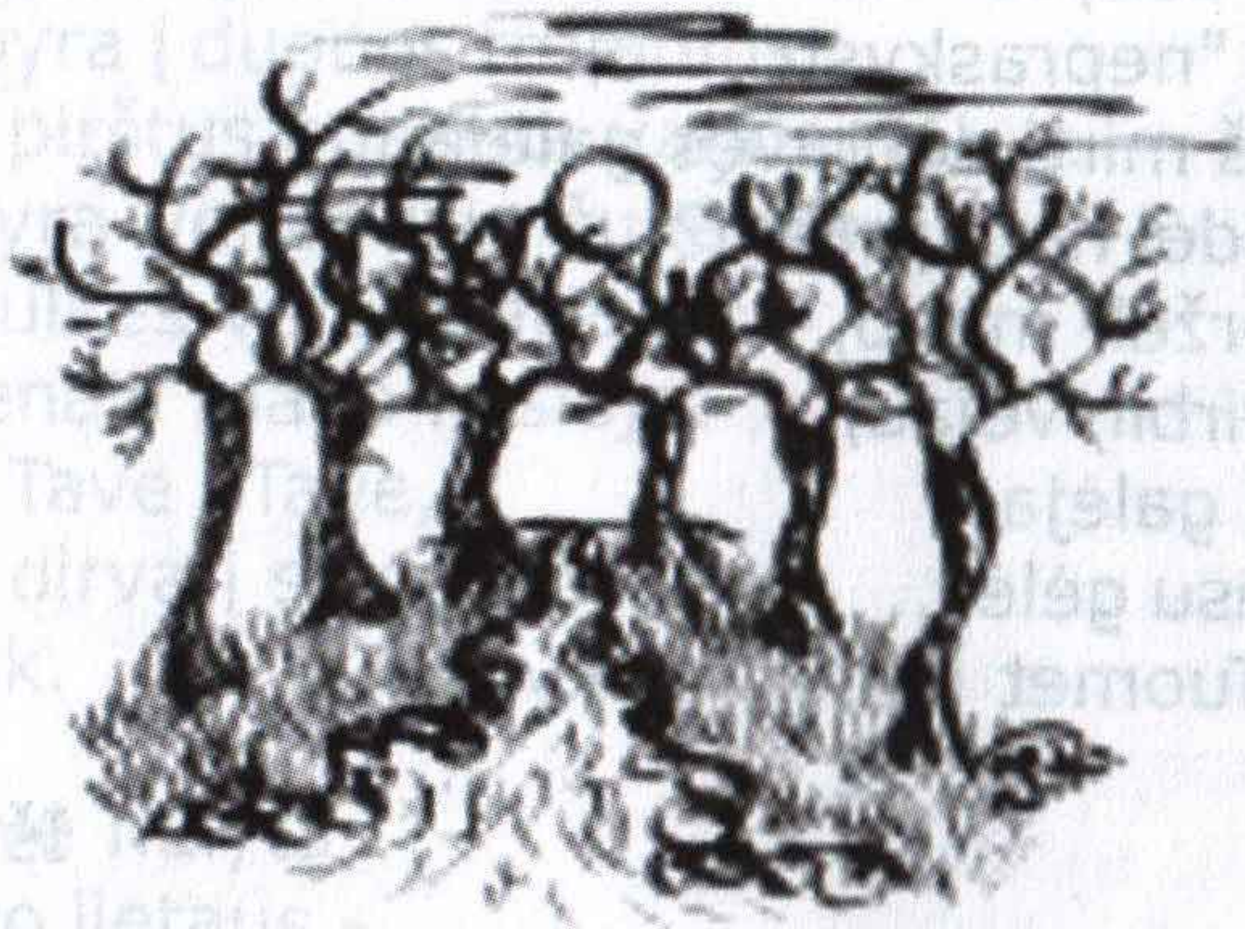

Idilės Ramanauskaitės (2a) piešinys

SIMONAS TVIRBUTAS, 1MINOLTA

Bright Midnight

Hollow skies far above
She was walking slowly alone
Carrying bag and bassoon
The only glowing thing was the moon
Grey of solitude and cloudy night
When the great mountain shows its might
The silent bird is flying above
What kind is it - I do not know...

Trioletai

Sausis

Ateina sausis apšerkšnijęs,
Mano gimtadienis - su juo kartu.
Ir krinta sniegas - kaip gražu!
Ateina sausis apšerkšnijęs,
Atnešdamas man dovanų.
Bet kas viduj - nepasakys jis.
Ateina sausis apšerkšnijęs,
Mano gimtadienis - su juo kartu!

Birželis

Pagaliau birželis atsivilko,
Tas išganytojas vaikų.
Lyg vienas iš lauktų svečių,
Pagaliau birželis atsivilko.
Ir ne vienas atkeliavo -

Su juo vasara šiltų kraštų!
Pagaliau birželis atsivilko,
Tas išganytojas vaikų...

Spalis

Štai ir vėl atėjo spalis,
Nors mieste ir nėra spalių.
Juk tik kaime yr linų.
Štai ir vėl atėjo spalis,
Margas margas kaip genelis,
Apsirėdęs lapų rūbu.
Štai ir vėl atėjo spalis,
Nors mieste ir nėra spalių...

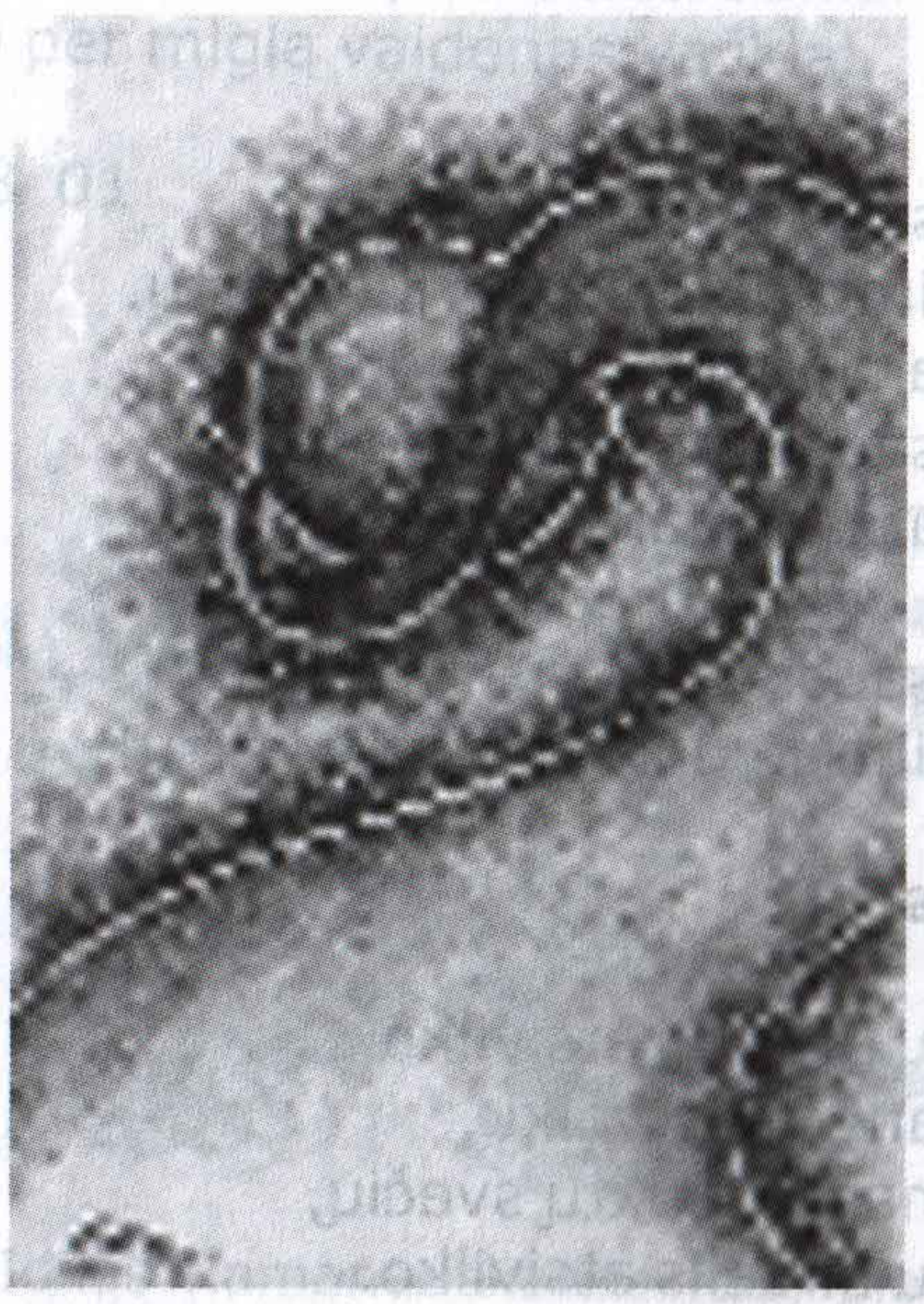

Eglės Mikalajūnaitės (3IBM) piešinys

IEVA PELEGRIMAITĖ, 1B

Aš sukuosi sukuosi ratu, žiūriu į viršų... Ten žvaigždės susilieja į vieną krūvą, po to vėl išsiskirsto... Sukuosi sukuosi... Atsitrenkiu į kažką :

- Atsiprašau, atleiskit, nenorėjau...
- Atstok!

Aš vėl sukuosi sukuosi ratu... Svaigsta galva, akyse raibuliuoja. Tuoj griūsiu... Taip. Ir vėl :

- Atsiprašau, atleiskit, nenorėjau...
- Nieko tokio.

Ir sukamės mes kartu ratu...

POPIERINIS MĖNULIS

Nulis..du...

- Policija? Norėjau pranešti... Kokia mano pavardė? Koks jūsų reikalas? Aš norėjau pasakyti, kad kažkoks psichopatas mane seka. Kiekvieną vakarą pro langą stebi, ką aš darau. Aš net nežinau, ką ir galvoti. Ar aš jį pažįstu?... Kas per nesąmonė?... Jei žinočiau, kas jis, tai neskambinčiau jums... pyyyyp... Kada viskas prasidėjo? Prieš mėnesį ar du... Gerai neprisimenu... Ar mėgstu išgerti? ...pyyyyp.... Narkomanas žinokit aš .... prakeiktas narkomanas... Ar manęs kas? Žinoma, manęs nekamuoja persekiojimo sindromas... Kaip atrodo? Na, šiaip tai aš tik veidą jo ir mačiau. Bet pagal viską, tai turėtų būti gana didelis, stambus. Koks veidas? Ką aš žinau... na... Toks plokščias gana.... ovalo formos.... Nosis? Klausykit, gal man dar akių spalvą reiks pasakyti? Ar galėčiau atpažinti?... Taip, manau, kad galėčiau... Bet ar nebūtų galima to išvengti? Aš bijau, kad jį pamatęs dar kartą galiu nesusitvardyti ir.... užmušiu

aš tą psichą... Ar nereikia psichologo pagalbos?... Aš sakau, kad jis psichas, o ne aš... Ne, ne aš... Nereikia, tegu nevažiuoja... Nevažiuosiu aš į jokią ligoninę... Kokios pagalbos? Ar man reikia pagalbos? Taip... Nors ne... Ne tokios, kaip jūs manot... Patylėkit... Patylėkit, sakau... Viskas, dedu telefono ragelį... pyp pyp pyp pyp

Jis sėdėjo ant pasaulio krašto ir žiūrėjo į tolį, kur nieko nebuvo... vien tik tuštuma. Jo veidas buvo it stiklinis. Galėjai pamanyti, kad čia sėdi ne žmogus, o bejausmė vaškinė figūra.

Staiga jis atsistojo, ištiesė rankas į šalis ir... pakilo į orą. Jis skrido virš didelio miesto. "Dangus ir žemė naktį tokie panašūs, - mąstė jis, - nes ir čia, žemai apačioje, ir ten, viršuje, tiek daug žiburėlių." Tuomet prispaudė rankas prie šonų ir minties greičiu krito žemyn. Nusileidęs ant gatvės grindinio, jis perbraukė ranka per savo plaukus ir giliai įkvėpė. "Koks šaldantis oro gurkšnis,"- pagalvojo. Po to jis atsispyrė ir vėl pakilo. Dabar jis lėkė milžinišku greičiu tuščiomis gatvėmis, tamsiais skersgatviais, skrido virš upės, kurioje atsispindėjo daugybė žvaigždžių. "Kokia gausybė žvaigždžių... bet ir žmonių šiame mieste netrūksta,- mąstė jis.- Kiek žvaigždžių, tiek ir žmonių. Kiek žmonių, tiek ir skirtingų gyvenimų..."

Tuomet jis nėrė į upės gelmę ir neiškilo...

Koks minkštas ir švelnus pūkų kamuoliukas... Stipriai jį apkabinu, glostau, priglaudžiu prie skruosto, o šis man įkanda... Atplėšiu jį nuo savęs ir baru. Jis klausosi, bet nežinau, ar mane girdi. Aš jam atleidžiu. Ir vėl glostau, glaudžiu prie skruosto ir... jis nebesikandžioja.

Rūtos Bražinskaitės (2a) piešinys

MARTA KLĖMANAITĖ, 1B

Meilei nereikia ašarų
Tiktai stiklinės
Kad be sąžinės graužimo
Sudaužytų

Meilei nereikia ašarų
Nei žvilgsnių
Nei susikabinimų rankomis

"Ir vis dėlto" šnibždėtų
"Ar yra norinčių pasilikti šukes
atminimui ?"

* * *

Šiąnakt
Paspringo gatvės
Rausvais dangaus
krašteliais

Plaštakės
Girtavo ir skaičiavo nuorūkas
Nakties akių
Dugne

Kaip tada tyrai
Atrodė

* * *

Žiemą nežinau
Kuo tikėti karščiau

Tiesos buvimu
Ar sniego baltumu

Žiemą nežinau
Kuo kvėpuoti tankiau

Sniego baltumu
Ar buvimo skausmu

* * *

Aš šiąnakt išeinu
Ar bent jau matos iš akių

Tik tikiuosi šiandieną
Blakstienos
Klyks pakankamai garsiai.

* * *

Bijau
Kad kiekvienas įkvėpimas
Tik dar vienas įrodymas

Kad kiekvienas užsimerkimas
Tik uždengia tą tiesą
Kuri taps dar ryškesnė
Kai tiktai atsimerksiu

Ir niekaip nepaslėpsiu
Niekaip nepabėgsiu
Nes tai mano akyse
Nes tai iš kiekvieno mirksnio
Ar žvilgsnio
Ar plaukų bangavimo

Ar odos kvėpavimo
Tik dar labiau matai
ir juokiesi keistai

* * *

Kartais
Aš noriu saugot atsiminimus

Uždaryt juos į dėželę
Sau vienai
Laikyti amžinai

Bet jie spardosi
Rėkia
Ir gražiai prašo

Ir man pasidaro
Gaila

* * *

Tavo pėdos kaip veidrodžio stiklas
Neik
Dar ten
Atsispindi muzika

Varvanti iš tavo akių
Skaityk
Mano kaklo vėją
Arba rasą

Tu mano rugsėjį
Mirusi žvaigždė

* * *

Tavo pėdos kaip veidrodžio stiklas
Neik
Dar ten
Atsispindi muzika

Varvanti iš tavo akių
Skaityk
Mano kaklo vėją
Arba rasą

Tu mano rugsėjį
Mirusi žvaigždė

* * *

Pasaulis yra nelogiškas
Nes logiką mes išgalvojame patys

Tam kad paslėptume savo
Supratingumą
Ir visokiausias ribas

Kad sumažintume viską iki savų mastelių
Ir įrėmintume savo
Siaurumus

Logika gamtoje neaptinkama

Renatos Norbutaitės (3IBM) piešinys

UGNĖ VILKAUSKAITĖ, 1B

Iš
aukštai
nusileido
žvaigžde
ir
nukrito
ji
kaip
plunksna
ant
dar
minkštesnės
nušviesdama
kauburėlį
jinai
kuriam
aš sėdžiu
taip
ramiai

* * *

Baltam
sniege
aš
ištirpau
ir
pakilau
lyg
paukštė
nešdama
vilties

aš
plunksną
kurios
taip
reikia
kiekvienam

* * *

Jeigu
širdis
plaktų
smarkiau
ji
nenudvelktų
begalinio
skausmo
ji
tik
leistų
suprasti
koks
išdavystės
besąlygiškas
dūžis

* * *

Užspringau
aš
kąsniu
gardžiu
dėl
kurio

kaltas
tik
tu
ir
man
taip
negera
širdy
nežinant
ką
tau
atgalios
padaryt

* * *

Spengianti
tyla
pažadina
mane
ir aš
daugiau
nebegaliu
suprasti
kur aš
kokiame
pasaulio
kampe
yra
mano
kūnas
ir siela
ir ar
išvis

jie dar
yra
* * *
Tavo
šypsena
liko
many
ir aš
niekaip
negaliu jos
išplėšti
nes ji ten
prikibo
lyg
dėlė
ir siurbia
mane
iš vidaus
kiek tik
gali jos
plėšri
prigimtis
* * *
Sapnas
ateina
nejučia
tačiau
jis tūno
ten
giliai

tavoj
širdy
kur ir
aš
norėčiau
tūnoti
nors
ir
tolimiausioje
jos
kertėje

* * *

Baltam
pūke
tu
ištirpai
ir
pakilai
nežinomybe
pavirtai
dabar
esi
tu
taip
toli
nes
nematau
tavęs
šiame
kely

* * *

Sugniuždytas
vienišas
stovi
pašonėj visų
ašarų
jau neliko
tavy
atrodo
išdžiūvai
ir tada
supranti
kad
netekai
paties
brangiausio
netekai
savęs
tu
likai
tik
likai
tik...

* * *

Nepasikliauk
manimi
nes aš
jau nemoku
pasikliauti
niekuo
kiekvienas
draugas
virsta

priešu
o priešas
dar didesniu
lieki
vienas
su savo
mintimis
ir su savimi
ir tik
baltas
popierius

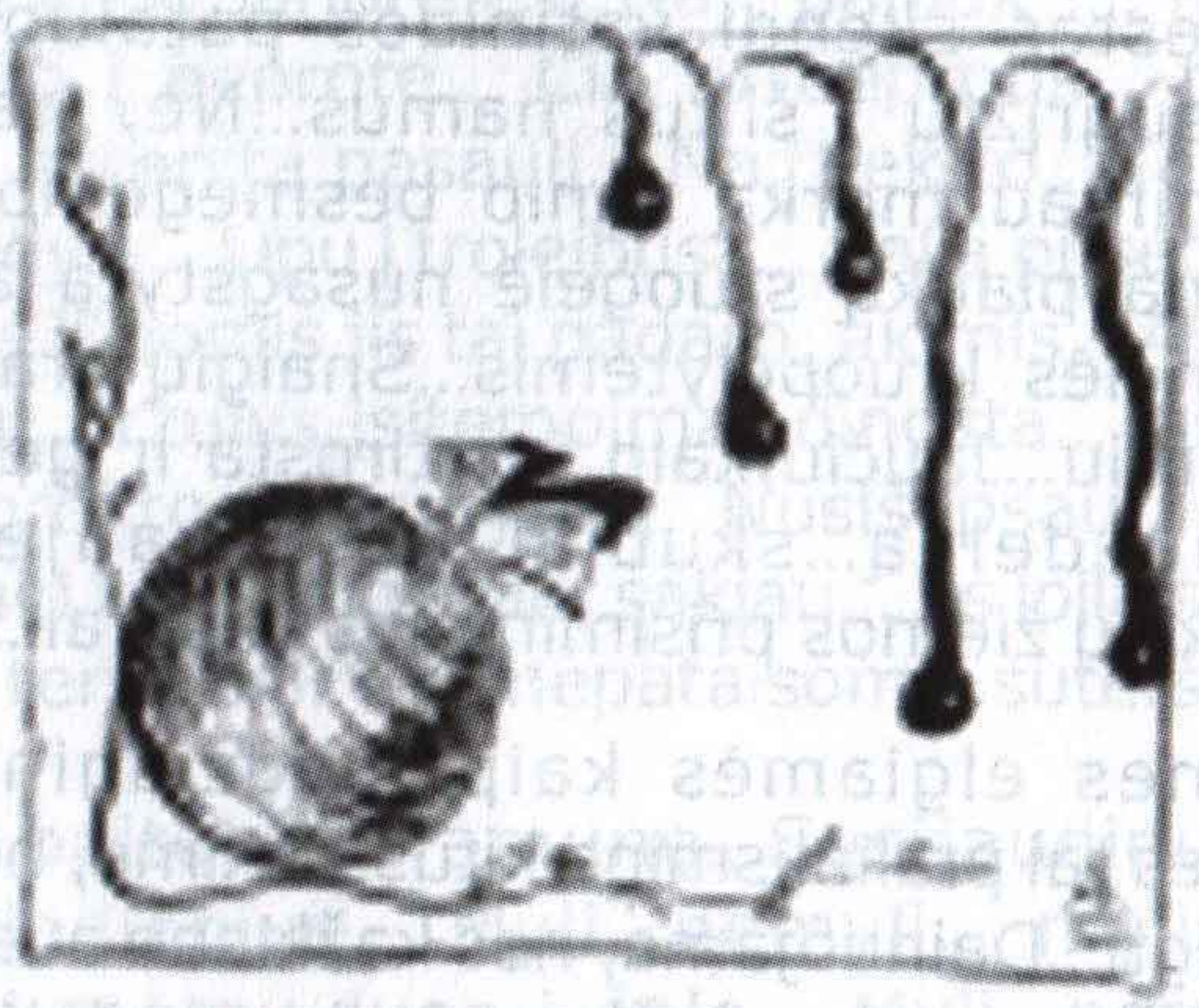

Ugnės Vilkauskaitės (1b) piešinys

EVELINA PREIŠEGOLAVIČIŪTĖ, 1B

...Nekenčiu rudens...Jis nuolat verkia pilku lietumi...Jis pyksta, šėlsta, plėšo nekaltus medžius...Jis pavagia saulę ir neišleidžia... Taip keršija visiems, nekenčiantiems rudens...Taip keršija jis man...

...Kasdien lekiu, bėgu...bėgu, lekiu...Vos spėju suktis gyvenimo verpetuos...Skubu kovot su rūpesčiais, skubu nudirbti darbus...Ir man pavyksta...Milžiniškas džiaugsmas - juk pasiekiau, ko troškau... Tuomet trumpam sustoju...Suvokiu,kad džiaugiuos vienui viena... Šypsaus,juokiuos,o nieko nėr šalia...Ak, kaip norėčiau atriekti kam nors didžiulį gabalą iš savo džiugesio pyrago...Maniau, jog tiesiog neturiu laiko mylėti...Vienai man šis pyragas per didelis...

...Šiąnakt prisnigo...Prisnigo didžiuliais saldžios grietinėlės kąsniais...Miestas skendi vatiniuos pataluos...Išlekiu į kiemą...Vėl sugrįžtu į šiltus namus...Ne, neišsigandau šaltuko...Pamiršau morką senio besmegenio nosiai...Na štai...Kiekviena plaukų sruogelė nusagstyta apvalutėmis purios grietinėlės kruopelytėmis...Snaigių srautas lekia į akis...Užsimerkiu...Jaučiu,kaip jos tirpsta ir geriasi į veido odą...Ištiesiu delną...skubiai nešu saujelę snaigių namo...Pasiliksiu žiemos prisiminimus vasarai...

...Kodėl mes elgiamės kaip medžiaginės lėlės?.. Šypsomės, nes tai pralinksmina kitus...Tylime, nes tai trukdo kažkam užmigti...Dainuojame, nes kažkieno ausys pasigedo muzikos...Kenčiame, nes kažkam įgriso mylėti...Nukirpkim mus varžančius siūlus...Nusijuokim tik sau...dainas dovanokim tik sau... mylėkim tik save... pagyvenkim tik dėl savęs... Nesikarščiuokim. Po savaitės būsime kokie ir buvom... Skudurinės lėlės... Su išsiuvinėtom aklom akim... pasirengusios paklusti šeimininkui...

...Galva tvinksi nuo minčių... širdis sprogsta nuo jausmų... Sumaištis...Chaosas... Nebeklauso rankos... Jos virpa tarsi pamišėlės...Nebegaliu sustabdyti drebulio... Lyg mano kūnas jau ne mano kūnas... Raudos pliūpsniai veržiasi laukan... Šaukiu balsu... tai padeda išlieti skausmą... Kurio tiek daug prisitvenkė... Kuris labai ilgai kaupės talpioj širdies dėžėj... Ir pagaliau dėžė prisipildė... Padovanok man tokią pačią... nors, ne, didesnę dėžę... Su stalčiais, į kuriuos rūšiuosiu savo sielą...Pirmame bus nerimas...antrame tūnos pavydas... į trečią slėpsiu skausmą... į ketvirtą - kerštą...o penktą užrakinsiu ir paliksiu tuščią...Kada nors jį užpildysi TU... Užpildysi meile...

...Viskas erzina... Ar negalėtų kas sutepti tų žviegiančių durų... Ar negalėtų skubantys praeiviai atsimerkti ir nesitrankyti į mane...Ar negalėtum tu nespjaudyti saulėgrąžų lukštų ant nuogo grindinio...Sakai, kad negalėtum...Sakai, kad spjaudysi kiek panorėjęs...Na, palauk !... Ko traukies, ko dėbteli kaip į beprotę... Čia tu beprotis... terši ir taip nepataisomai suterštą pasaulį... Na, tiek to... Teks išsiskirt, brangus spjaudyla... Lipu į troleibusą... Šalia prisėdęs žavingai nusišypso... Ne lūpomis jis tai padaro, akimis... Akių šypsena kur kas geriau...Erzulys,įsitempimas dingsta... Išlipu... grįžtu prie ką tik aprėkto spjaudylos... Nusišypsau... Ne lūpom, akimis... Juk taip kur kas geriau, sakiau... Jis įpila saulėgrąžų... Dabar drauge teršiam ir taip nepataisomai suterštą pasaulį...

...Nuskinu baltutėlę ramunę...Susijaudinusi skabau gležnučius žiedlapius... Myli, nemyli... myli, nemyli - nerimastingai mėtau juos į žolę... Myli, nemyli, myli... nemyli!... Velniop, bloga ramunė pasitaikė...

...Aš negera, purvina žmogysta... Nuo šiandien viskas, viskas bus kitaip... Nulėksiu pas kaimynę ir atleisiu, kad kažkada užliejo mano butą... Nupirksiu iš šąlančios senutės

mėlynai krykštaujančių žibučių puokštę... Palesinsiu įkyrų, alkaną žvirblį... Tasai stipena stipena ant balkono krašto... pirmyn,atgal... pirmyn, atgal... ir taip gal milijoną kartų... Iškepsiu šeimai blynų... Gelsvų, gardžių ir apvalučių... Kiek daug reikia padaryti, kad nusigramdytum tą purvą... Gal dar šiek tiek pabūsiu negera ir purvina žmogysta...

...Išsidrėbiu žolėj... Bandau debesyse įžvelgti pasakų herojus... Vasaros dangus kupinas pasakų... Štai kuo jis skiriasi nuo skaidraus žiemos dangaus, nuo rūstaus paniurėlio rudens dangaus, nuo smalsiai besišypsančios pavasario žydrynės... Pabosta storuliai pūkų debesys...

Stebiu žolės stiebo ir rasos lašelio kovą...Sunkus vandens stikliukas lenkia stiebą...Stiebas įnirtingai ginasi...jis pilnas jėgų,kurių suteikė gaivus, ankstyvas rytas... Lašelis nugali... Lengvai, išdidžiai nukrenta...

Susigeria į juodą žemę,netverdamas pergalės džiaugsmu...Stiebelis nenusimena... Kartu mes vėlei stebim pasakišką dangų...

Rasos Rainienės karpinys

KAROLIS ŠEŠKUS, 2A

Saulė leidosi į jūrą ir purpurinis horizontas lėtai kraujavo. Pamažėle temo. Jūra ramiai bangavo. Beveik nesijautė vėjo. Atsiritančios bangelės švelniai skalavo smėlėtą krantą.

Tyla ir ramybė viešpatavo pajūryje šįvakar. Rodos, tokį vakarą niekas nebūtų drįsęs keliauti juo ir trikdyti begalinės jūros ramybės. Žmonės buvo išsislapstę savo mediniuose namukuose ir ilsėjosi po sunkaus dienos darbo. Visi, išskyrus vieną. Ir tas vienintelis pasirodė iš už kopų, stumdydamas per smėlį mažytę valtelę.

Jis iš lėto klampojo jūros link ir tas žemės ruoželis, visada atrodydavęs toks siauras, šįsyk buvo neapsakomai platus. Kiekvienas prie jūros artinantis žingsnis tolino jį nuo gyvenimo, tačiau jūra kvietė ir jo akys degė ryžtu. Sukaupęs paskutines savo jėgas jis stūmė valtelę į priekį. Jo širdis ir protas, šiaip niekad nesutardami, dabar vieningai bandė priešintis, tačiau jūra kvietė jo dvasią ir jis ėjo priekin, klupo, kėlėsi ir toliau ėjo.

Valtelės priekis pasiekė vandenį. Jis trumpam stabtelėjo. Mažos bangelės žaidė su smėliu ir kiekviena iš jų su savimi į jūrą išsinešdavo dalelę jo. Širdis kvietė jį sugrįžti, bet jis nedvejojo. Įstūmęs valtelę vandenin, pats įšoko į ją ir griebėsi irklų.

Kiek pairklavęs pajuto, kad jūra valtį plukdo pati, taigi jis liovėsi irklavęs ir nuo valties dugno pasiėmė nedidelį ryšuliuką. Tai buvo smuikelis. Labai atsargiai, neskubėdamas jis išvyniojo smuiką iš drobės ir atsiduso.

Galų gale jam prieš akis tik purpurinis horizontas ir besileidžianti saulė. Štai akimirka, kurios jis laukė ir ieškojo

visą gyvenimą. Švelniai, tartum mylimąją, jis paėmė smuiką ant rankų ir jį glostė.

- Juk tu mano, tiktai mano, - sušnibždėjo jisai ir ėmė griežti.

Valtelė dar buvo matyti nuo kranto. Buvo matyti ir mažasis griežėjas, buvo girdėti jo muzika. Tačiau jis tolo. Jūra jį nešė tolyn į horizontą. Neilgai trukus jis pranyko kraujuojančioje pašvaistėje, bet kurį laiką dar buvo galima girdėti tolstančią muziką, susiliejančią su ramiu jūros ošimu.

Jūra priglobė saulę savo glėbyje ir paskutiniai jos spinduliai nenoromis pasitraukė palikę vandenyje kruvinus pėdsakus.

Užslinko naktis. Įsižiebė pirmosios žvaigždės. Mažasis griežėjas nenustojo grojęs ir jūra jį vis dar nešė tolyn, ten - kur išaušta amžinas rytas, ten - kur viena akimirka svarbesnė už visą gyvenimą.

* * *

Dar ir dabar, kai saulė leidžiasi į jūrą ir horizontas tampa purpurinis, yra žmonių, kurie gali girdėti muziką, sklindančią iš jūros. Deja, tokių laimingųjų nėra daug...

ATMINTIES PASTOVUMAS

Aušo rytas ir tekančios saulės spinduliai nudažė žemę raudona spalva. Niekaip negaliu susitaikyti su mintimi, kad raudonos tik lygumos, bet ne kalnai, stūksantys tolumoje. Ir aš gerai žinau, kad žemė būna raudona tik šiapus kalnų. Tik čia ji tokia nederlinga, tik čia nėra gyvybės...

Jau ne pirmi metai, kai aš persikėliau per savo Širdies kalnus ir palikau Jausmų slėnį toli už jų. Palikau tenai nevystantį pavasarį, palikau dalelę savęs... Ilgai truko mano kelionė per kalnus. Naktimis ėjau į priekį, dienomis dvejojau. Ne kartą grįžau atgal ir ne sykį mano kelionė prasidėdavo iš naujo. Bet pagaliau aš atkeliavau. Atkeliavau čionai, kur nereikia tikslo, kad gyventum, kur nėra jausmų; aš tikėjausi čia užsimiršti.

Iš pradžių buvo gana keista - nieko kito, tik aš. Jokio augalo, jokios gyvybės. Nereikia niekuo rūpintis. Bandžiau sau įrodyti, kad tai prasminga, kad aš turiu apsivalyti. Be kita ko, norėjau atsikratyti jausmų. Dienų dienas sėdėjau ant kietos žemės ir žiūrėjau į tekančią saulę. Man pavyko. Man pavyko sustabdyti laiką, užslopinti jausmus, pamiršti prasmę... Buvau bepradedąs atsiriboti nuo aplinkos, tarsi palikau save. Nejaugi tai pergalė?..

Ir tada tolumoje pasirodė balandis su medžio šakele snape. Viskas, ką aš diena iš dienos kruopščiai stačiau, sugriuvo lyg kortų namelis. Vienas baltas balandis sunaikino visą mano darbą. Balandis skrido į mane. Matėsi, kad jo jėgos silpsta. Jis nutūpė man ant delno, kurį paslaugiai ištiesiau. Nutūpė ir palikęs šakelę man... užgeso. Akimirksniu laikas pradėjo eiti, akimirksniu grįžo jausmai.

Aš įkasiau šakelę į žemę ir iš jos neapsakomai greitai ėmė augti medis.

Per dvi dienas jis užaugo ir nudžiūvo. Tada aš viską supratau. Suradau prasmę.

* * *

Šiandien aš grįžtu atgalios. Į kitą Širdies kalnų pusę. Ten, kur Jausmų slėnis, ten, kur nevystantis pavasaris. Paskutinį kartą sustoju, apžvelgiu savo nederlingą žemę ir tolumoje styrantį sudžiūvusį strampą - pažinimo medį.

Aušo rytas. Tekančios saulės spinduliai nušvietė žemę. Bet aš žinau, gerai žinau, kad žemė būna raudona tik ten, už kalnų... Tik anapus...

...O kažkur tolumoje aušo rytas...

(Pagal Salvadoro Dali paveikslą "Atminties pastovumas")

T.Kučinsko piešinys

IDILĖ RAMANAUSKAITĖ, 2A

GYVENIMO PAVEIKSLO NYKIMAS

Mažyčiai lietaus lašeliai plauna nupieštus metus,
tirpdo saulės spindulius, gėles, jausmus...
Viskas plaukia, skęsta... išskyrus upes ir
upelius...
tyli ir melancholiška mėlyna spalva nupieštas
dangus...
Turbūt tai mano ašarų lietus...

Juoda pastele užtušuoja kažkas mano
džiaugsmą,
paverčia jį liūdesiu... primena man skausmą...
Širdis verkia, ilgesingu balsu kažką šaukia...
beviltiškai žvelgia į tolį... kažko vis dar laukia...
Viltis paskutinė pajuosta...

Šermukšnio raudonis nudažo švytėjimą saulės,
nudžiūva ir krinta sudegusios gėlės...
Akimirkos šviesios pavirsta apgaule,
Dega ir tirpsta tikslas gyventi pasauly...
Žaižaruojančioj liepsnoj gimsta blogis...

Lediniu atokvėpiu paveikslo paviršių paliečia,
Šaltu žvilgsniu spalvas pranykti kviečia...
Šerkšnu pasidengę dažai pamažėle nyksta -
išsibarsto spalvotos snaigės, paveikslas
pradingsta...
Beribė balta bedugnė tik lieka...

Ernestos Džiovalaitės (1minolta) piešinys

LINA BURNEIKYTĖ, 2B

Patylėk -
Aš tik noriu girdėti
Nebylius žodžius
Tyloje.

Patylėk -
Aš noriu klausytis
Tylos spengimo
Tyloje.

Patylėk -
Man patinka skaityti
Mintis tavo
Tyloje.

Patylėk -
Man patinka taip būti -
Tiktai mudu ir tik
Tyloje.

2001 04 20

Apie laimę

Žmogus visą gyvenimą ieško laimės. Tik... kaip jis gali jos ieškoti, jei nežino, nei kas ji, nei kaip ji atrodo? Galbūt būtent dėl to žmonės suteikė laimei pavidalą - paparčio žiedą, keturlapį dobilėlį ar penkialapį alyvos žiedelį...

Kai buvau maža, vaikai man sakydavo, kad keturlapį dobilą ar tą penkialapį alyvos žieduką reikia suvalgyti. Tada tuo tikėjau. Bet juk tai kvaila! Suvalgyti?! Suvalgyti laimę, kurios taip ilgai ieškojai?!

Man gaila tų žmonių, kurie ieško laimės dobiluose ar alyvose. Jie niekada laimės neras. Ne ten jos ieško. Laimė visada yra mumyse, tik kartais ji per giliai, kad tai suprastume. Mums reikia išmokti būti laimingiems.

2001 04 17

Agnės Mackevičiūtės (2a) piešinys

KRISTINA JUCIKAITĖ, 2B

Ir dideli vaikai
Mėgsta žaisti,
Nors ir sulaužytų
Žaislų pievoj.
Įsivaizduokime,
Kad čia yra ligoninė.
Oi, nutraukiau
Paskutinę
Galvą.

Stiklinė sudužo
Vakuume.
Ten palikau ir
Meilę.
Su manimi jai pabosta
Stereometrija.

KAI NEBEPERŽENGI DILGĖLIŲ

Šlumšt - į dilgėlyną nukrito dar vienas tręštančios trobos balkis. Net kuprota obelis krūptelėjo. Ji seniai nebeveda obuolių, gal todėl, kad yra per sena. Prie obels auga kreivas akmuo - nei mažas, nei didelis - tiesiog kiemo akmuo. Jis daug ką slepia: sliekų namelius, pelių urvelius, vabalėlių lervutes ir rupūžių šeimyną.

Rupūžės čia jau seniai - gal net penkta karta. Vakarais jos išropoja - senis, senė ir mažyčiai rupūžiukai - po dilgėlyną ieškoti vabaliukų. Kai čia gyveno jų tėvų tėvai, jie ne po dilgėles ropinėjo. Vidur kiemo augo jaunutė obelaitė, apdėta baltintais akmenėliais. Po langais su gelsvomis

langinėmis - rūtų darželis. Tolėliau, už galinių durų, sava žemė, o priešingoje pusėje - eglynas. Čia būdavo galybė maisto rupūžėms.

Troboj gyveno šeima. Metams bėgant šeima mažėjo - vedė, paskendo, sušalo. Liko Anelė su keliais šarūnais, nes arklys, karvė ir pora kiaulių padvėsė nuo senumo. Tėvas mirdamas prisakė žirgų niekada nepalikti. Anelė klausė tėvo. Juk žolės buvo, o žiemai prašydavo kaimynų pripjauti.

Kažkurį vakarą Anelė ėjo perkelti žirgelių. Žiūri žiūri - ogi nėra. Bėgo už kaimynų liepos - net pritūpus žiūrėjo - bet ten nieko nebuvo. Ką ir bematysi - prietema ir lengvas rūkelis. Bėgo už ežerėlio, nes ten geresnė žolė augo, ir ten jų nebuvo, nors ir girdėjo žvengiant. Bėgo keliu namo, o batai tokie ploni, kad padus kaip ant dalgio užlipus pjauna. Tik dabar pastebėjo, kad ir sijonas šlaput šlaputėlis - gręžti galima. Štai ir troba. Šarūnai baigia nuėsti rūtas.

Kažkurį vakarą Anelė tvarkėsi kiemą. Šlepsėjo iš vieno galo į kitą. Kažkas sucypė. Anelė užmynė ant rupūžės. Ši buvo negyva. Anelė net nežinojo, kad čia pat, prie jos namų, gyvena rupūžių šeima. Sako, kad jos namams neša laimę.

Kažkurį vakarą Anelė mirė. Paliko šarūnus, iš kurių liko tik kuinai. Paliko naują rupūžių šeimynos kartą. Kiemas apaugo aukštom dilgėlėm, kurių dabar ji nebūtų galėjusi net peržengti. Vakar sukrito paskutinė trobos siena.

ŽVEJO ŽMONA

Sena žvejo žmona niūniuoja lopšinę. Liūdną, lėtą. Veja tinklą seniui. Nors pirštai jau senokai suskeldėjo, bet veja. Ji nejaučia skausmo. Tinklas tankiom klostėm gula ant grindinio. Senė pasitaiso skarą. Užsirišo juodąją, nes galvoja, kad vyras jau nebegrįš iš jūros. Bet jis vis grįžta - vis labiau pasenęs.

Sugirgžda durys ir įklibinkščiuoja žvejys. Senis, pamatęs puodelį pieno, griebia jį ir paskubom išgeria. Pieno jis negėręs seniai. Senis prisėda prie žmonos. Nutraukia juodą skarą ir pabučiuoja baltus plaukus. Kadaise, kai jis ją parsivežė iš tos uolos, plaukai buvo tamsiai juodi, ilgi. Pirštų buvo šešetas ir trečioji akis dar nebuvo užmigusi... Žvejys pamena, kad kai buvo jaunas, plaukdavo į jūrą, žvejodavo. Kartą mėtė mėtė tinklus, bet niekas nekibo. Vieną dieną, vakarėjant, tolumoj pamatė kažką judant. Su ilga uodega, didele galva, liepsnojančiom akim. Tas gyvis buvo didelis ir labai stiprus, nes jūros purslai aplink jį šoko. Uodega buvo ilga ir ji švaistėsi iš vieno šono į kitą, lyg norėdama jūrą ištaškyti. Visas kūnas drebėjo ir raitėsi nuo pasiutimo. Stipri audra, atsiradusi staiga, pradėjo nešti žvejo laivelį. Baisybė ėmė riaumoti, o žvejį audra bloškė baisybės link. Jaunuolis nieko negalėjo padaryti, nes irklai staiga kažkur dingo. Pabaisos nebematė, nes aplink šėlo audra, akis plovė vanduo. Riaumojimas greitai artėjo...

Jaunasis žvejys atsipeikėjo, kai saulė švietė tiesiai virš galvos ant aukštokos uolos. Uoloje gyveno mergina juodais plaukais. Žvejys ją parsiplukdė namo.

Senė atsistojo ir nutraukė vyro atsiminimus. Tinklas nukrito ant žemės. Ji paėmė žvejo ranką ir pavedė į kambarį. Ji nieko nešnekėjo, nes buvo nebylė. Vidury

kambario stovėjo ėdžios, išklotos džiovintais dumbliais ir kitom jūros žolėm. Visas kambarys kvepėjo jūra ir kažkuo panašiu į pieno kvapą. Ėdžiose buvo balta skara, o skaroje kažkas sujudėjo. Senė lydėjo vyrą akimis, kai šis artinosi prie ėdžių. Senis pakėlė skaros kraštelį, o ten gulėjo mažas, juodas gyvis. Su uodega ir pailgu snukučiu. Akys dar buvo sulipę ir jis negalėjo matyti savo tėvo. Senis pasūpavo naujagimį rankose ir vėl padėjo atgal. Patamsyje eidamas iš kambario užmynė ant vyresniojo sūnaus uodegos. Šis čaižiai sucypė. Senis krūptelėjo.

Žvejys su žmona sėdėjo prie vakarienės stalo. Vyras valgė žuvį, o pati vijo tinklą. Ji niekada nevalgė. Senės vaikai žaidė tinkle ir glaudėsi prie motinos kojų. Iš kairės kojos tuoj turėjo gimti dar vienas brolis.

Tado Varanavičiaus (1b) piešinys

ASTA RINKEVIČIŪTĖ, 2B

TRIOLETAS APIE DYKUMĄ

Smėlio jūra, smėlio krantas,
Kerta kojas, svyra rankos,
Saulė degina akis.
Smėlio jūroj, krante smėlio,
Kas paskendęs - neiškils...
Pats tuoj smiltele pavirsiu.
Smėlio jūroj, krante smėlio,
Kerta kojas, svyra rankos.

A=F/M ARBA GYVENIMO PAGREITIS

Labas. Išjunk variklį. Tu dar spėsi visus juos pasivyti. Pasitik mane čia ir dabar, nes papasakosiu tau apie visus, kurie skuba: tuos, kurie užrištom akim bando išbristi, tuos, kurie baltom kojom neliečia žemės, tuos, kuriuos sukruvintų minios kelia į sostą, papasakosiu apie ištirpusius Ikaro sparnus ir nenulaikomus Helijo žirgus. Papasakosiu...apie tave.

Su pirmu oro gūsiu mums, lengvučiams kaip pūkeliai, gyvenimas suteikė pagreitį. Tada jis buvo kaip niekad teisingas - atmatavo kruopelė į kruopelę: ir tu, ir aš vienodais žingsniais tolome nuo pradžių pradžios. O dabar. Kas ir pamatuos, kaip labai vieni kitus aplenkėme. "Kiek?" - ištversiu numanydama tik iš akies. "Kodėl?"- va kas nedavė man ramybės.

Jeigu jau išdrįsi mėginti atsakyti į klausimą, turi turėti begalę įrodymų, antraip stovėsi kelio pakrašty, maldausi bent trupučio dėmesio, o kiti naudosis proga tave aplenkti.

Aš atsakymą radau labai netikėtoje vietoje: ne romanuose ar eilėraščiuose, ne literatūros pamokose... Fizikos vadovėlyje! Va kur užkoduota slėpėsi gyvenimo greičio formulė, va kur slėpėsi trumpas atsakymas į "kodėl?". Tikslieji mokslai man ne itin rūpėjo. Negali juk visur būti vienodai greita.

Tąkart buvau kaip niekad atidi. Formulėje, be mums jau žinomo pagreičio a, buvo minimi: F - jėga ir m - masė. Suprantu, kad laikas kaip milžiniškas valytuvas kaskart nušluoja atminties kamputyje užsilikusius žinių likučius, todėl pasistengsiu būti nuosekli ir išaiškinti nors šiek tiek sudėtingos gyvenimo fizikos.

Juk būna - atsikeli ir jauti sparnus, turi daug norų ir jau žinai, ką pasiimsi iš tos dienos. Atsispiri nuo ten, kur vakar užmigai ir pralenki laikrodžio rodyklę.Vakare krenti į lovą beviltiškai pailsęs, tavo sparnai išdilę nuo trinties, bet tu sotus savo paties darbais. Arba dar. Kai supranti, kad nieko nenori ar neturi, ko norėti, kai prirakintas nepajuda iš vietos tikslas, tada ne tik sparnai, bet ir kojos tave išduoda, o tu neišvengiamai tampi pralaimėtoju. Norai, tikslai, viltis ir meilė yra F - jėga, todėl niekada nepasitenkink tuo, ką turi, norėk daugiau.

Pažįstu daugybę žmonių, kurie tikrai nepaprastai nori ir siekia pinigų. Kurį laiką jie pirmauja - pažeisdami taisykles varžo kitų laisvę. Tada nutinka toks dalykas (aš myliu gyvenimą - jis yra teisingas), apsunkę jie nepakelia aukso, vilų, mašinų, pažadų, artimųjų ašarų. Apgailėtini pasilieka palaidoti po savo naštą m - našta juodų minčių, ištinusio savanaudiškumo, palaidoto draugiškumo, nenugenėto garbės troškimo. Nepralenksi kitų su maišu akmenų, todėl būk laisvas.

Tai tokia paprasta tiesa, bet lenktynėse tave pralenkia ir pralenkia. Ir nėra kada nueiti išpilti akmenų, atgaivinti tikslą, paglostyti sparnų, pabučiuoti gyvenimą...

Visi norime skristi - patys perprasti gyvenimo fiziką, surasti įrodymų, sugalvoti norą, vytis jį. Vėl varžysimės su laiku, skubėsim, gal net būsime pirmi.

Jau nerimsti. Supranti, kaip daug gali kainuoti atokvėpio minutės. Skubėk. Tik nesijuok iš kritusių - jie tokie nelaimingi.

Vaidos Alkovaitės (2a) piešinys

MILDA JURONYTĖ, 2B

MITAS APIE ŠOKANČIAS GULBES

Prieš daug saulių žemė nebuvo apvali - ji buvo plokščia ir lygi, o pakraščiais driekėsi kalnų virtinės. Prie pat kalnų gyveno medžioklių gentis. Senos tos giminės moterys pasakojo tokią legendą.

Aukštai kalnuose, beveik pačioje kalno viršūnėje, buvo ežeras, skaidrus kaip krištolas, ir ežere gyveno dvi seserys - Akė ir Sakė. Tai buvo dvi juodosios gulbės, dukterys Žemės ir Oro Karaliaus.

Anapus kalnų gyveno deivės ir dievai, todėl niekas kaip gyvas negalėjo pereiti skersai virtinės. Net senieji medžiokliai gerai nežinojo visų kalnų ir takelių, nes kalnų keteros nuolat mainėsi. Dievai gerai saugojo savo karalystę. Bet jauni genties vyrai, pavilioti svajų ar paklydę kalnuose, neretai nueidavo per toli. Ir tuomet nė vienas jų nebepareidavo į kaimą. Tik jų vėlės pasiekdavo šalį anapus kalnų. Vyrus globojo Sakė.

Akė buvo vaikelių globėja. Kai šie miegodavo, Akė sekdavo stebuklingas pasakas ir siųsdavo jiems spalvotus sapnus. Kaime gyvavo paprotys padėti medinę atplaišėlę po vaikelio pagalve. Tik neradusi medžio motina galėjo būti rami. Akė ją paėmė. Deivės nelankomi vaikai greitai išeidavo. Kai tik vaikas pramokdavo kalbėti, Akė jo nebelankydavo.

Vieną vasarą kaime išaugo nematytas augalas. Jis turėjo vieną nepaprastai baltą žiedą. Moteris, vadinama Ragana, žiedą nuskynė, sudžiovino ir pagamino miltelius. Tada žmonės nedažnai sirgo, o susirgus padėdavo tik

stebuklingos žolelės. Moteris, nuskynusi žiedą, nežinojo, kokią ligą jis gydo.

Prabėgus rudeniui, žiemai, gentis šventė. Puikus buvo pavasaris, oras kasdien šilo ir vyrai rengėsi medžioti. Penkias dienas kaime netilo šurmulys, tada medžiokliai išjojo.

Dievai tąsyk buvo palankūs. Strėlės skriejo taikliai, pėdsakai neklaidino ir laimikis buvo gausus. Kaime laukė moterys. Pirmoji pavasario medžioklė - pati svarbiausia. Su ja buvo susiję daug prietarų ir papročių.

Trečią medžioklės dieną strėle pašautas genties vado sūnus. Tuoj jo siela sutiko Sakę. Būtent ši deivė lydėjo mirusiųjų vyrų vėles per kalnus. Žmogui mirus, jį teisdavo dievai.

Eiklūs ristūnai parnešė kūną be sielos į kaimą. Niekas tikrai nežinojo, ar jaunasis vyras miręs, todėl Ragana trynė kūną žolelių tepalais. Moteris darė ką galėdama, tačiau žolelės negelbėjo. Tada Ragana pabandė Baltojo Žiedo miltelius. Ir šie padėjo. Genties vado sūnus ėmė kvėpuoti, paskui prakalbo, vėliau galėjo atsistoti. Vyrai ir moterys džiaugėsi, nes mylėjo vado sūnų.

Tik dievai liūdėjo. Nuo seno buvo žinoma, kad deivė ar dievas, mirtingojo akies išvystas, privalo žūti.

Nebeplaukiojo daugiau ežere, skaidriame kaip krištolas, dvi seserys gulbės. Tik pačią trumpiausiąją naktį jos grįžta ir šoka.

Negerai, sako žmonės, jei tokią naktį pamatysi sklendžiančią juodąją gulbę.

PAULIUS MIKUTIS, 2B

SVAJONĖ

Jaučiuos pasauly šiam
Kaip dykumoj bekraštėj
Dulkelė vėjyje,
Kurią tik pusto, neša.

Ir nematau aš nieko -
Vien tuštuma ir vėjas,
Akis aš tuoj užmerksiu -
Dvasia gilyn prasmegs...

Einu einu per smėlį,
Ir nėra čia gyvybės,
Nėra čia net šešėlių -
Galbūt geriau išnykti.

Numirt ir iškeliauti
Kur nors toli toli,
O gal geriau kariauti
Ir pasilikt savy...

Tiek smurto, tiek blogybių,
Juk negerai va taip
Juk reikia kažką daryti
Reik pasilikt čionai.

Šiek tiek dar čia pabūsiu,
Galbūt surasiu tai,
Surasiu tai, ko trokštu,
Ko laukiau amžinai.

Galbūt horizonte
Saulėlydy liūdnam
Surasiu tai, ko trokštu,
Ir būsime drauge.

Nurims tada ir vėjai,
Ir smėlio nepustys,
Juk būsime mes dviese,
Ir niekas mūsų neskirs...

Išvysim mes saulėtekį,
Oazę rasim mes
Ir pagalvosim: "Sekasi,
Kad likome gyvent!.."

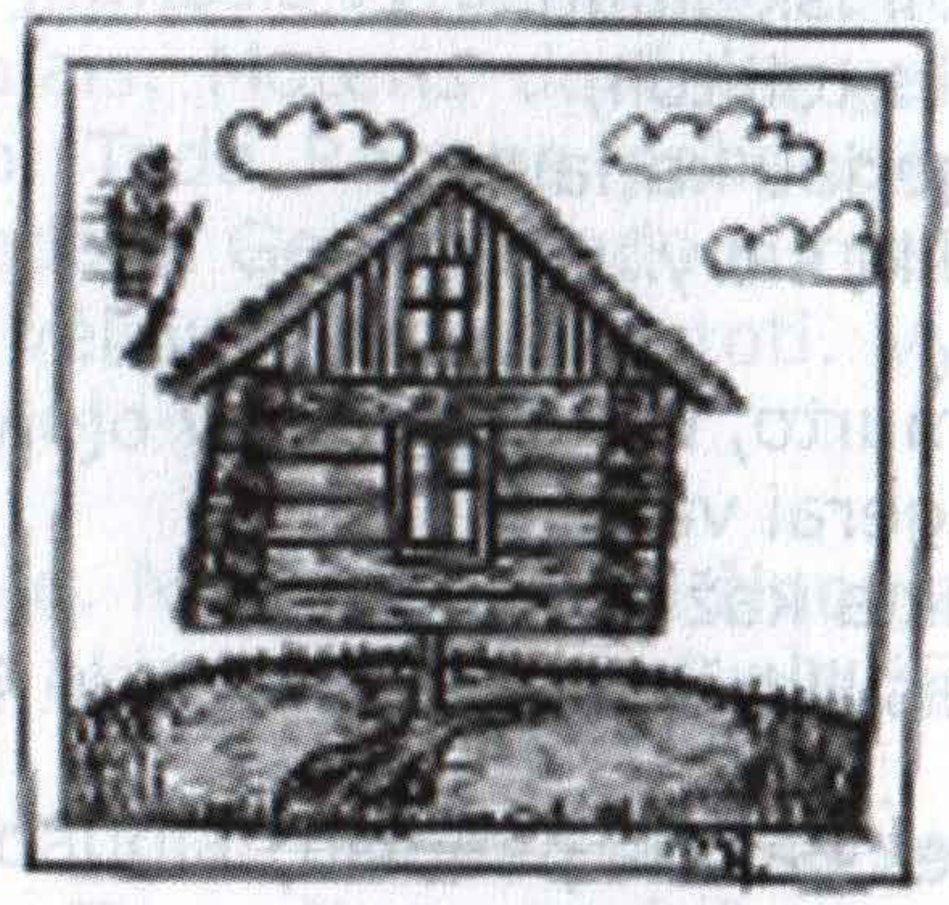

Tado Kudriaus (2b) piešinys

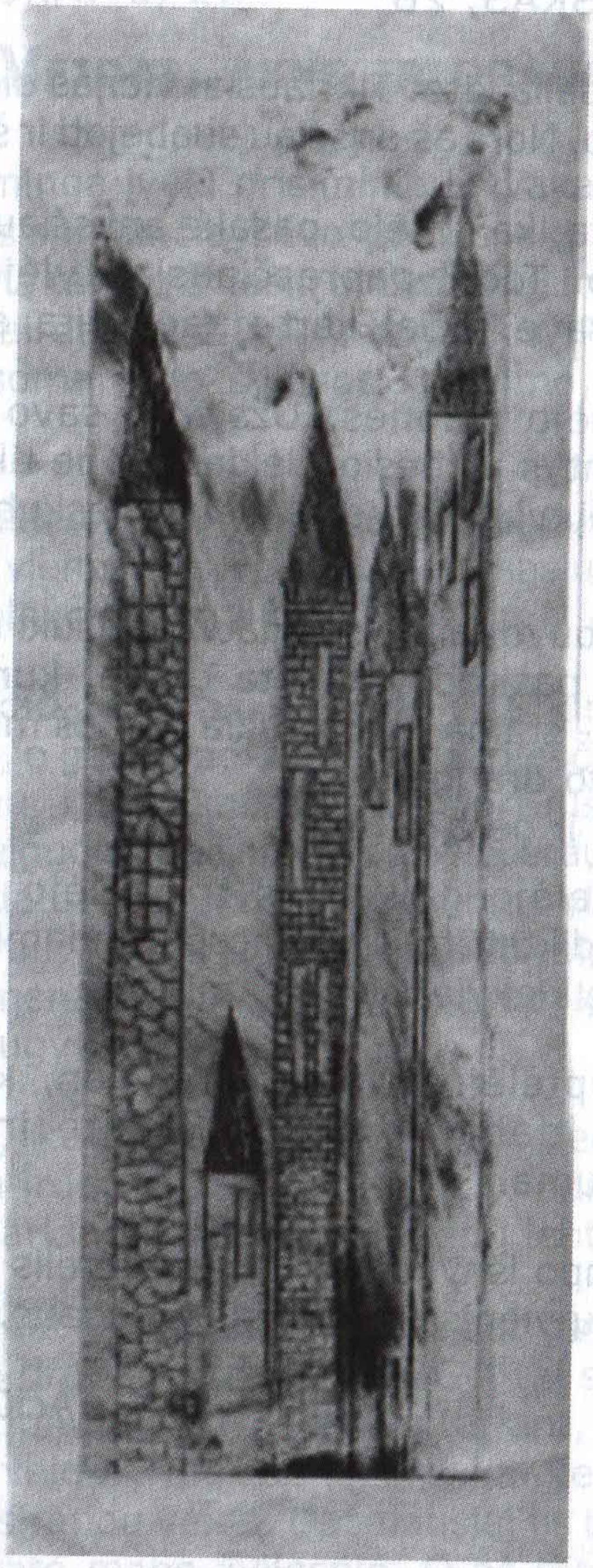

Gabrielės Savickaitės (4Genius) piešinys

PETRAS RAŽANSKAS, 2B

Jie ėjo vienas šalia kito. Tikriausiai vienas dievas težino, kur ir iš kur jie ėjo. Nors aš drįsčiau suabejoti ir šiuo teiginiu.

Jie tylėjo. Viską, ką norėjo, pasakė anksčiau, o pasakyti daugiau nedrįso. Todėl paprasčiausiai tylėjo ir mąstė. Kiekvienas apie save, tačiau kartu ir apie kitą, einantį šalia.

Pro šalį skubėjo žmonės. Užsiėmę savo rūpesčiais, besišnekučiuojantys ar tiesiog lekiantys be tikslo pirmyn. Visi lenkė pro šalį tylųjį dvejetą, niekur neskubantį, niekuo neužsiėmusį.

- Ar tau kada buvo taip - eini gatve, pasuki už kampo, ir staiga akimirką pasirodo, kad ta gatvė, kuria tu ką tik praėjai, išnyko? - staiga ji nutraukia tylą, iš minčių gelmės ištraukdama savo draugą.

- Tiesiog pach ir nėra?

Ji tyliai linktelėjo galva. Jis trūktelėjo pečiais, vėl įvesdamas tylos diktatūrą. Jiedu nespartindami žingsnio ėjo toliau, paskendę kiekvienas savo mintyse.

Staiga ji krūptelėjo ir apsidairė. Ten, kur neseniai žingsniavo jis, dabar karaliavo azoto ir deguonies molekulės. Tuštuma.

Už namo kampo išnyko dar vienas būrelis žmonių, taip ir nepastebėjusių vienišo sutrikusio žmogaus.

Ačiū M. už idėją.

EGLĖ MEČINSKAITĖ, 2C

VEIDAI, AKYS IR DRAUGAI

Tą nereikšmingą įvykį prisiminiau šįvakar, kai tyrinėjau veidrodyje atsispindinčią savo pačios akį. Šaltai mėlyną rainelę, šildomą tankių šviesių blakstienų, ir juodą it pipiras vyzdį. Apskritai dažnai žiūriu į savo akis. Patinka stebėti, kaip, priklausomai nuo šviesos ryškumo, kinta vyzdžio dydis.

Taigi tai atsitiko, kai man buvo vos dvylika ar trylika metų. Tuomet vienas draugas paprašė į sąsiuvinuką nupiešti akį. Mat jis kolekcionavo akis.

Nesvarbu, kad dabar akį pieščiau visai kitaip. Gal ji būtų rombo formos, o gal pajuokaudama nupieščiau durų akutę. Dabar norėčiau, kad mano akis išsiskirtų iš kitų. Tuomet, būdama dar neįgudusi dailininkė, stropiai braukiau dvi linijas, tarp jų suraičiau rutuliuką ir apsodinau viską blakstienų mišku. Nesvarbu, kad tą draugą mačiau taip seniai, jog jis vargiai beatsimena mano veidą. Nesvarbu, kad man truputį trūksta jo draugystės...

Svarbu tai, kad žmonės mėgsta kolekcionuoti. Kai kuriems reikia įrodymų prieš kitus (t.y. daiktų). Kai kurie eksponatus tvarkingai dėlioja smegenų lentynose.

Aš savo kolekciją pradėjau rinkti dar gerokai prieš tai, kai įsiamžinau draugo sąsiuvinyje. Gal tai sutapimas, kad taip pat kolekcionuoju akis. Tiksliau tariant, ne tik akis, bet ir jų namus - veidus. Kiekvienąkart, kai keliauju viešuoju transportu, susirandu veidą. Dažniausiai jis būna nusisukęs į langą ir nemato mano žvilgsnio. O aš matau ir mąstau. Išlipusi iš autobuso, atrodo, jau viską žinau apie žmogų.

BELAISVIS AŠ ESU, DANTIS SUKANDĘS..

SKIRIU SENELIO
JUOZO MEČINSKO
ATMINIMUI

Kiekvienas žmogus turi savo likimą. Tik atėję į šį pasaulį, "gauname" kryžių, kurį privalome nesiskųsdami nešti iki kelio pabaigos. Pasiekę kelionės tikslą, nusimetame naštą ir, išsivadavę iš žemiškų pančių, keliaujame į amžinąjį gyvenimą.

Mano seneliui Dievas paskyrė išties sunkią naštą - jis gyveno nelaisvėje, toli nuo Tėvynės, be galo jos ilgėdamasis. Tačiau šio žmogaus siela nepalūžo. Jį išgelbėjo viltis ir tikėjimas kada nors dar pamatyti gimtąją žemę. Ir nors kapuose jau supiltas smėlio kauburėlis, jis tebėra gyvas. Senelis visada gyvens mūsų širdyse. Švelnias ir mylinčias jo rankas primena nuostabūs paveikslai, o gerą širdį - vilties kupini, nelaisvėje rašyti eilėraščiai.

Į Lietuvą atkeliavo dar vienas pavasaris. 1946-aisais, kaip ir kasmet, žemė džiūgavo nusimetusi sunkų sniego apklotą ir ištirpdžiusi ledo šarvus. Į mažą Katyčių miestelį pavasaris taip pat nė kiek nevėlavo. Tą kovo dvidešimtosios rytą miestelio ir aplinkinių kaimų vaikai visai neskubėjo mokyklon. Jie grožėjosi čiurlenančiais upeliūkščiais, sustodami prie kiekvieno šaltinėlio ir mėgdžiodami pirmųjų parskridusių paukštelių balsus.

Tuo tarpu mokykloje jų jau laukė Mokytojas. Tai buvo puikus žmogus. Jis skleidė šilumą ir kantrybę, o per pamokas sugebėdavo taip sudominti, kad nė vienas vaikas po jų neskubėdavo namo. Maža to, pokalbiai dažnai, o ypač žiemą, užsitęsdavo iki vėlyvo vakaro. Tais vakarais vaikai it maži žvirbliukai sėdėdavo aplink krosnį, gurkšnodami šiltą arbatą, o Mokytojas juos žavėdavo vis naujais ir naujais pasakojimais.

Taigi tą nuostabų pavasario rytą vaikai pasiekė mokyklą gana vėlai. Tačiau Mokytojas nė nemanė jų barti. Negana to , kaip ir kiekvieną rytą su visais rado apie ką pakalbėti, kiekvienas išsakė savo vargus ir džiaugsmus. Galų gale visi nusiramino, susikaupė ir pasiruošė pamokoms. Prasidėjus pirmajai pamokai, staiga atsidarė klasės durys, ir pro jas įžengė uniformuoti vyrai. Jie šiurkščiai pagriebė mokytoją ir, nieko nepaaiškinę, ištempė jį laukan. Supratę, kas čia vyksta, paskui juos išgarmėjo ir vaikai. Tvirtai susikibę rankomis, mokiniai apsupo kareivius, laikiusius Mokytoją, ir ėmė šaukti: "Mes mokytojo neatiduosime!" Tik pagrasinus išvežti Sibiran ne tik šį, bet ir kitus mokyklos mokytojus, vaikai nuliūdę nuleido rankas.

Tarp maištaujančių mokinių nebuvo vienos mergaitės. Trylikametė Eugenija sėdėjo ant laiptelių ir, įsikniaubusi į prijuostę, tyliai verkė.

Tai buvo graži paauglė, skaisčiomis mėlynomis akimis ir kietai supintomis kasytėmis. Ji seniai žavėjosi dailiu ir protingu, dar nė dvidešimt penkerių neturėjusiu mokytoju. Eugenijai atrodė neteisinga, kad suima jos mylimiausią, gražiausią ir protingiausią lietuvių kalbos mokytoją. Tuo tarpu prie kareivių sunkvežimio, nuleidę galvas, stovėjo kiti vaikai. Juozas paprašė savo skriaudėjų, kad leistų jam paskutinį kartą kreiptis į mokinius. Gavęs tokį leidimą, jis

nuėjo ir atsisėdo šalia Eugenijos, paglostė jai galvą. Mergaitė pakėlė nuo ašarų paraudusį veidelį. Tada mokytojas tarė jai:

- Neverk, mano mieliausioji mokinuke. Nusišluostyk ašarėles. Eugenija, aš žinau, kad mes dar pasimatysime. Patikėk, viskas bus gerai, viskas bus gerai...

Juozas pabučiavo mergaitę į kaktą ir, išsitraukęs švarią nosinę, nušluostė jai ašaras. Tada atsistojo ir kreipėsi į visus mokinius:

- Vaikai, kreipiuosi į jus visus ir drauge beldžiuosi atskirai į kiekvieno širdį. Šiandien turėjote Pamoką, kurią, tikiuosi, atsiminsite visą gyvenimą. Tai pamoka apie laisvę, kurios bet kurią akimirką galite netekti. Tai pamoka apie Tėvynę, kurią tik panorėję galingesni už jus gali atimti. Mano vaikai, branginkite laisvę ir mylėkite Tėvynę. Dabar atsisveikinu su jumis, bet tikiu, kad ne visam laikui. Išmokite niekada neprarasti vilties!

Tai pasakęs, Juozas įlipo į sunkvežimį ir pradėjo savo kelionę į "niekur"...

Kai sunkvežimis pajudėjo, Mokytojas jau žinojo, kad vienintelis jo tikslas nuo šiol bus atgauti laisvę ir bet kokia kaina grįžti į Lietuvą. Nuo pat pirmos suėmimo minutės Juozo galvoje ėmė suktis pabėgimo planai. Prieš išvežant jis užsikišo užantin "arielkos" buteliuką, nujausdamas, kaip tai pravers kelionėje.

Taigi būdamas nuoširdus ir linksmas, vyriškis iškart pradėjo kalbinti savo prižiūrėtojus. Neilgai trukus sunkvežimis siūbavo nuo įsilinksminusių ir apgirtusių rusiškų dainuškų bei nešvankių pasakojimų. Tuo tarpu gudrusis

belaisvis nesnaudė. Jis pilstė degtinę į sargybinių puodus tol, kol butelyje neliko nė lašo. Neilgai teko laukti, kol dainuškos nutils, o mokytojo "draugai" sapnuos saldžiai girtus sapnus.

Ilgai nelaukęs, Juozas šoko iš mašinos ir pasileido kiek kojos neša bėgti į girios tankmę. Deja, sunkvežimio vairuotojas pastebėjo įtartiną tylą kabinoje. Akimirksniu jis sustabdė mašiną ir, pažadinęs miegančius kolegas smūgių kruša, nusivijo Juozą. Bėglys buvo jau gana toli, kai jį sustabdė kulka, kiaurai peršovusi ausį. Nespėjus net atsitokėti, atlėkę kareiviai smarkiai jį sumušė ir nutempė atgal į sunkvežimį.

Kelionė tęsėsi. Klaikus skausmas ir sustiprinta apsauga nesuteikė vilčių dar vienam bandymui pasprukti. Taip, paskendęs savo mintyse, Juozas pasiekė Raseinius. Čia jo laukė dar vienas išbandymas - "teismas".

Raseiniuose Juozas buvo nutemptas į NKVD būstinę ir, apsuptas sargybinių, laukė tardymo. Iš tam reikalui skirto kabineto sklido kančios kupini šauksmai. Nepakeldami skausmo ir psichologinio spaudimo žmonės prisipažindavo nebūtus nusikaltimus.

Atėjo ir Mokytojo eilė. Tardymas vyko naudojant pačias žiauriausias priemones.

- Vardas?

- Juozas.

- Pavardė?

- Mečinskas.

- Esi kaltinamas socialistinės santvarkos šmeižimu. Ar prisipažįsti esąs liaudies priešas?

- Kiekvienas žmogus turi teisę reikšti savo nuomonę. Nepadariau jokio nusikaltimo. Niekam nepakenkiau ir nieko nenuskriaudžiau.

Aplink stovėję kareiviai ėmė mušti Juozą guminėmis žarnomis. Smūgių kruša pasipylė ir ant galvos, ir ant nugaros, teko ir sužalotai ausiai.

-Na,ar dabar prisipažinsi?!

Mokytojas tylėjo.

-Gerai, pakaks. Sibire reikalingi gyvi darbininkai. Nebūtina jo užmušti. Pasirašyk čia!

Juozas perskaitė jam pakištą popierių: "Už antitarybinę agitaciją Juozas Mečinskas nuteisiamas dešimčiai metų lagerio ir penkeriems metams tremties." Grėsmingos kareivių povyzos privertė Mokytoją pasirašyti sau nuosprendį.

O už durų laukė dar vienas žmogus...

Gyvuliniuose vagonuose buvo baisi spūstis ir triukšmas. Atrodė, kad vežami ne žmonės, o silkės. Pro užkaltus langus nepateko nė menkiausias saulės spindulėlis, vaikai klykė nerasdami motinų. Moterys, spausdamos prie krūtinių kūdikius, bandė ieškoti vyresniųjų vaikų ir vyrų. Tačiau veltui. Daugelis jų taip ir nepamatė savo artimųjų. Kai kurie vyrai ir vaikinai buvo atskirai vežami darbams į lagerius, iš kurių beveik niekas ir negrįžo.

Prasidėjo kelionė, kurios keleiviai niekada neužmiršo. Taip pat ir Juozas, visą kelią stovėjęs pačiame tolimiausiame vagono kampe. Net ir tokiomis sąlygomis jis pirmiausia pasirūpino arčiau stovėjusiomis moterimis su vaikais. Mažą duonos kepalėlį, kurį atsisveikindama įdavė Eugenija, Mokytojas išdalino vaikams, sau tepasilikęs kelis trupinėlius

brangios lietuviškos duonos. Mažųjų tremtinių motinos dėkingai žiūrėjo į Juozą, prikausčiusį jų atžalų dėmesį gyvais ir įdomiais pasakojimais. Bent trumpam moterys pasijuto laimingos, bent trumpam mažyliai užmiršo siaubą ir kančias. Mokytojas taip pat džiaugėsi, galėdamas padėti žmonėms.

Galų gale kelias paras važiavęs traukinys sustojo kažkur Rusijos glūdumoje. Mirtinai išvargę ir išalkę žmonės pagaliau galėjo bent nusišlapinti. Kai kuriems pasisekė - netoliese gyvenę žmonės slapta perdavė šiek tiek duonos ir vandens. Vėliau tuo geru dalijosi visas traukinys.

Persėsdamos į kitą traukinį moterys daug tvirčiau spaudė prie savęs joms likusius vaikus. Niekas nenorėjo dar kartą patirti išsiskyrimo skausmo.

Kelionė kitu traukiniu per taigą ir beribius miškus buvo daug ilgesnė bei baisesnė. Būdamas be galo stiprios sielos, Juozas savo ramybe dalinosi su kitais. Visi belaisviai džiaugėsi turėdami tokį bendrakeleivį. Ir tai buvo vienas iš nedaugelio džiaugsmų, skirtų jiems patirti per artimiausius dešimt, dvidešimt ar net trisdešimt metų...

Deja, dar vienas traukinio sustojimas visam laikui išskyrė Juozą su jo naujaisiais draugais. Kitas traukinys visus vyrus vežė į atšiaurią, amžino įšalo sukaustytą Pečioros žemę...

"Keturi muškietininkai" - taip galima pavadinti lagerio draugus Petrą, Kazimierą, Monatą ir Juozą. Šiuos vyrus labai suartino bendri vargai. Juk su kuo nors dalinantis savo nelaime daug lengviau ją ištverti.

Dienos, praleistos šachtoje, giliai po žeme, nematant dienos šviesos, ir kankinantis ilgesys paliko sunkiai gyjančias žaizdas Juozo širdyje. Viltį ir norą gyventi suteikdavo tik šilti laiškai, kartais gaunami iš giminių ir artimųjų (toli gražu

ne visi jie pasiekdavo adresatą). Ypač džiugino žinios iš Eugenijos. Vis labiau Juozas ėmė ilgėtis jos nerūpestingos šypsenos ir linksmų akių. Šis paveikslas padėjo iškęsti viską: badą, šaltį, patyčias, draugų mirtis. Dažnai siautusios įvairios žarnyno ligų epidemijos pasiglemždavo ne vieną gyvybę. Atsparesni šioms ligoms mirtinai sušaldavo ar tiesiog būdavo užmušami eilinio šeimininko pykčio priepuolio metu.

Tremtiniai išseko ir fiziškai, ir dvasiškai. Juk per dieną tegaudavo 600 gramų duonos. Tačiau išradingi lietuviai susigalvodavo savų pramogų. Jie nepasidavė blogiui. Tremtiniai netgi įsteigė savą dainų ir šokių trupę. Vakarais visi paslapčia susirinkdavo į vieną baraką. Merginos pasipuošdavo iš popieriaus siūtais tautiniais drabužiais, ant kaklo puikuodavosi iš duonos trupinių minkyti "gintariniai" karoliai. Žmonės bent trumpam pasijusdavo laimingi, šokdami liaudies šokius, dainuodami lietuviškas dainas, skaitydami iš širdies skausmo ir ilgesio gimusius eilėraščius.

Juozas taip pat kūrė. Sunkiai uždirbtas pieštukas buvo didžiausias jo turtas. Kelias dienas rusai nedavė Mokytojui duonos, mainais iškeitę ją į prastą pieštuką. Ilgais vakarais, kai nelaimės draugai miegodavo, Juozas paimdavo jį į rankas ir rašydavo žodžius, besiveržiančius iš sielos glūdumos. O širdis, rodės, išlėks kartu su tais žodžiais iš krūtinės ir nuskris ten, į Lietuvą, į Tėvynę. Išbučiuos visus brangius žmones, prisiglaus prie vėsaus gimtojo kaimo beržo kamieno...Į laisvę, į Lietuvą, į Tėvynę!

Sugrįžki, saule

Belaisvis aš esu,dantis sukandęs,
Pagirdęs juodą anglį prakaito lašais.
Mane likimas sekė, dalgį išgalandęs,
Mirtis ramybę siūlė savo pažadais -

Aš traukiausi toliau nuo jos vilionių.
Šalin tos mintys! Gal viltis dar išvaduos?
Gal saulė dar sugrįš tamsioj kelionėj,
Sulauksiu laisvės tirpstančiuos leduos?

Į tėviškės duris pavasaris jau beldžias.
Ir čia jis greit ateis, nors trumpas ir skurdus.
Atneš galbūt jis laisvę - širdys josios meldžia.
Nejau tiktai nelaisvėj saulė džiugins mus? -

Ir sveikinu aš saulės spindulėlį mielą,
Tą pirmą pranašą pavasario džiaugsmų, -
Tik jis prikels iš miego prislopintą sielą,
Širdy pažadins viltį tėviškės namų.

Juozas Mečinskas, 1948 m.

Juozas veržte veržėsi į Tėvynę. Jo nebaugino mirtis. Dėl Lietuvos belaisvis galėjo padėti galvą ir jam tai būtų buvusi didelė garbė.

Taigi neramiose "keturių muškietininkų" galvose ir širdyse vėl ėmė bręsti pabėgimo planai...

Tuo metu Stulpino brigada (visi keturi draugai) ruošė pamatus Sevželdorlago valdybos rūmams. Tame statybos objekte Juozas dirbo elektriku. Jo pareiga buvo prižiūrėti, kad visos lempos degtų aplink spygliuotos vielos tvorą ir kad veiktų siurblys, siurbęs vandenį iš pamatams kasamų tranšėjų. Juozas su Monatu ir apgalvojo visą pabėgimo planą. O jis buvo toks: po vakarinio patikrinimo bėgti iš statybų zonos, pasiekti Pečioros upę, ant rąstų plaukti pasroviui į šiaurę ir, išlipus kitame krante, bėgti Lietuvos kryptimi.

Deja, bėgti galėjo tik trys draugai. Kazimieras tuo metu sunkiai sirgo ir tepalinkėjo Juozui, Monatui bei Petrui sėkmės.

Iš pradžių viskas vyko pagal planą. Po vakarinio patikrinimo, niekieno nepastebėti, vyrai išlindo pro iš anksto pasidarytą plyšį tvoroje. Vos atsidūrus kitoje spygliuotos tvoros pusėje, tremtinius apėmė puikus jausmas. Po ilgų, kančių kupinų mėnesių jie pagaliau pasijuto laisvi.

Tačiau tundra labai apgaulinga - po kojomis pinasi kupstai ir neūžaugos berželiai, o po samanomis - neaprėpiama pelkė. Iš visų jėgų vyrai stūmėsi į priekį, bet likimas nebuvo jiems maloningas. Vos belaisviams pasprukus, statybų zonoje sugedo vienintelis siurblys. Ėmė ieškoti elektriko, t.y. Juozo. Nesuradus buvo sušauktas specialus kalinių patikrinimas, kurio metu paaiškėjo, kad trūksta trijų belaisvių. Tuoj pat buvo išsiųsti trys čekistai su šunimi.

Draugai net nenujautė, kad juos seka. Žinoma, jie stengėsi kuo greičiau pasiekti upę. Likus vos vienam kilometrui, kelią pastojo apie šimto metrų ilgio neperbrendama upės senvagė. Tremtiniai pasislėpė už neūžaugų berželių ir ėmė svarstyti, kaip išsisukti iš šitos padėties. Taip besėdint, jų pėdomis atsekė čekistai, vedini šunimi. Nebuvo kur trauktis - beliko pasiduoti.

Nenorėdami tempti kalinių iki lagerio, kareiviai sugalvojo juos čia pat nušauti. Tačiau Monatui pradėjus maldauti pasigailėjimo, paliko draugus gyvus. Aišku, šuniui paliepė juos gerokai apkandžioti, o patys dar pridėjo mušdami šautuvų buožėmis. Po viso to liepė patiems pareiti iki lagerio vartų ir dar partempti sąmonės netekusį Petrą.

Kai kaliniai, visai netekę jėgų, atsidūrė prie lagerio vartų, jų draugai be galo apsidžiaugė, nes nesitikėjo dar kada nors gyvus pamatyti...

Po to nelemtojo bandymo pabėgti prasidėjo didžiosios Juozo kryžiaus kančios. Kaip pabėgimo organizatorių jį nuteisė dar dešimčiai metų baudžiamųjų kolonijų. Tie, kurie ten patekdavo, nesitikėdavo dar kada nors pamatyti Tėvynę ir artimuosius. Nepakeliamai sunkus darbas ir kaimynai recidyvistai priversdavo palaidoti visas viltis.

Kiekvieną dieną Juozas su savo likimo draugais traukdavo apie dešimt kilometrų iki "darbo vietos". Prastai apsirengę ir apsiavę išties menkais, sudriskusiais batais jie klampodavo per pusnynus, o pavasarį - per vandenį. Kai pasiekdavo geležinkelio atšaką Chanavėjus - Vorkuta, nebūdavo kada pailsėti. Prisėdusį ar parklupusį darbininką prižiūrėtojai tuoj pat paragindavo smarkiais smūgiais šautuvo buože. Dirbti reikėjo visą dieną, o jei atveždavo žvyro, tai ir naktį. Maisto, kurį kaliniai gaudavo per dieną, neužtektų net penkiamečiui vaikui pavalgyti. Tačiau daugelis negaudavo net tų menkų duonos trupinėlių. Stipresni ir prižiūrėtojų palaikomi tikrieji nusikaltėliai atimdavo iš tremtinių maistą. Gultai, kurių retai prireikdavo (nes ilsėtis laiko beveik nelikdavo) - plikos lentos. Vietoj pagalvės - "kordai" ir kepurė.

Nemokant kalbos čia sunkumų nekildavo. Visas leksikonas - trijų raidžių rusiškas žodis, nusakydavęs ir kryptį, ir darbą, ir daiktą, ir nuotaiką. Lagerio viršininkas sakydavo: "Jei gerai dirbsite, palaidosime su marškiniais."

Daugelio kalinių nervai neišlaikydavo - pakišdavo galvą po vagono ratais, kirtikliu nusikirsdavo pirštus, įsileisdavo po oda seilių mikrobų (po trijų valandų koja pradėdavo gangrenuoti), prisikaldavo kūno dalis, persipjaudavo venas, prisirydavo stiklų ir t.t.

O Juozas širdies gilumoje dar tikėjo savo laime. Ir ne veltui... Praradęs sveikatą, jaunystę ir beveik netekęs vilties,

1950-aisiais tremtinys sužinojo, kad buvo nuteistas neteisingai. Darbas Abezės, o vėliau-Intos lageriuose jam buvo kaip atgaiva po neseniai patirtų baisiausių įvykių gyvenime...

Žmonės sako, kad nebūna vien tik gerai ar blogai. Taigi po penkerių metų ir Juozas atgavo laisvę. Nieko neprašęs ir nesitikėjęs jokių malonių, 1955-aisiais jis buvo pakviestas pas viršininką, kad sužinotų, jog vėl yra laisvas!

Tai buvo puiku, tačiau...Mokytojas neturėjo nei pinigų, nei sąlygų naujam gyvenimui pradėti. Niekas jo nelaukė brangioje Tėvynėje. Juozas teturėjo negandų neatbukintą protą, gerumą ir širdyje degančią meilę. Meilę Tėvynei ir...Eugenijai.

Nieko nepadarysi...Pamotė Komija privalėjo atstoti Juozui gimtus Lietuvos laukus. Jis apsigyveno mažyčiame butely ir toliau dirbo šachtoje elektriku. O vakarais... Šaltais ir tamsiais vakarais tame butelyje ilgai degdavo šviesa. Jo gyventojas tuomet tapydavo paveikslus, rašydavo ilgesio kupinus eilėraščius ir laiškus... Laiškus savo mylimajai. O jo gražuolė lietuvaitė mylimoji kas rytą skubėdavo į paštą ir klausdavo laiškų iš Sibiro... laiškų iš savo mylimojo.

Galų gale jie susitiko. Vieną ankstų rytą prie savo butelio durų Juozas pamatė Ją. Tai jau nebebuvo vos prakutusi mergiotė, o Jis - Jos mokytojas. Abu - suaugę žmonės, galėję kurti savo gyvenimą. Ir sukūrė. Kartu įveikę sunkumus, mano seneliai sukūrė darnią šeimą, susilaukė kūdikio, vėliau tapusio mano tėčiu, kuriuo aš labai didžiuojuosi. Ir gryniausia tiesa yra ta, kad tik iš didelės meilės gimsta geri žmonės.

Vaikelis augo, meilė žmonai neblėso, o laikas pamažu gydė giliai likimo įrėžtas žaizdas. Tačiau... liko neišsipildžiusi

viena, bet labai svarbi svajonė, be kurios Juozo širdis niekada nerastų ramybės - Tėvynė.

Na štai. Priartėjo paskutinioji šios istorijos dalis. Tai atomazga - pasakojimas apie atgautą sielos ramybę. Apie mokėjimą džiaugtis mažais dalykais - tiesiog tuo, kad dar gyveni, o svarbiausia - gyveni gimtojoje žemėje.

Iš pradžių išvažiavo sūnus. Mokytis. Vėliau grįžo Jie. Džiaugtis. Džiaugtis laisve, kiekvieną pavasarį atgyjančia gamta, naminės lietuviškos duonos skoniu.

Gaivūs, šviesūs Juozo paveikslai simbolizavo laimę. Kaip puiku, kad jis pagaliau buvo laimingas ir kad taip mylėjo mus, savo anūkus. Net ir palaužtas ligos senelis džiaugėsi gyvenimu - paskutinėmis jo akimirkomis ir visomis išsipildžiusiomis svajonėmis.

Ačiū Tau, Dieve, už tokį nuostabų senelį!

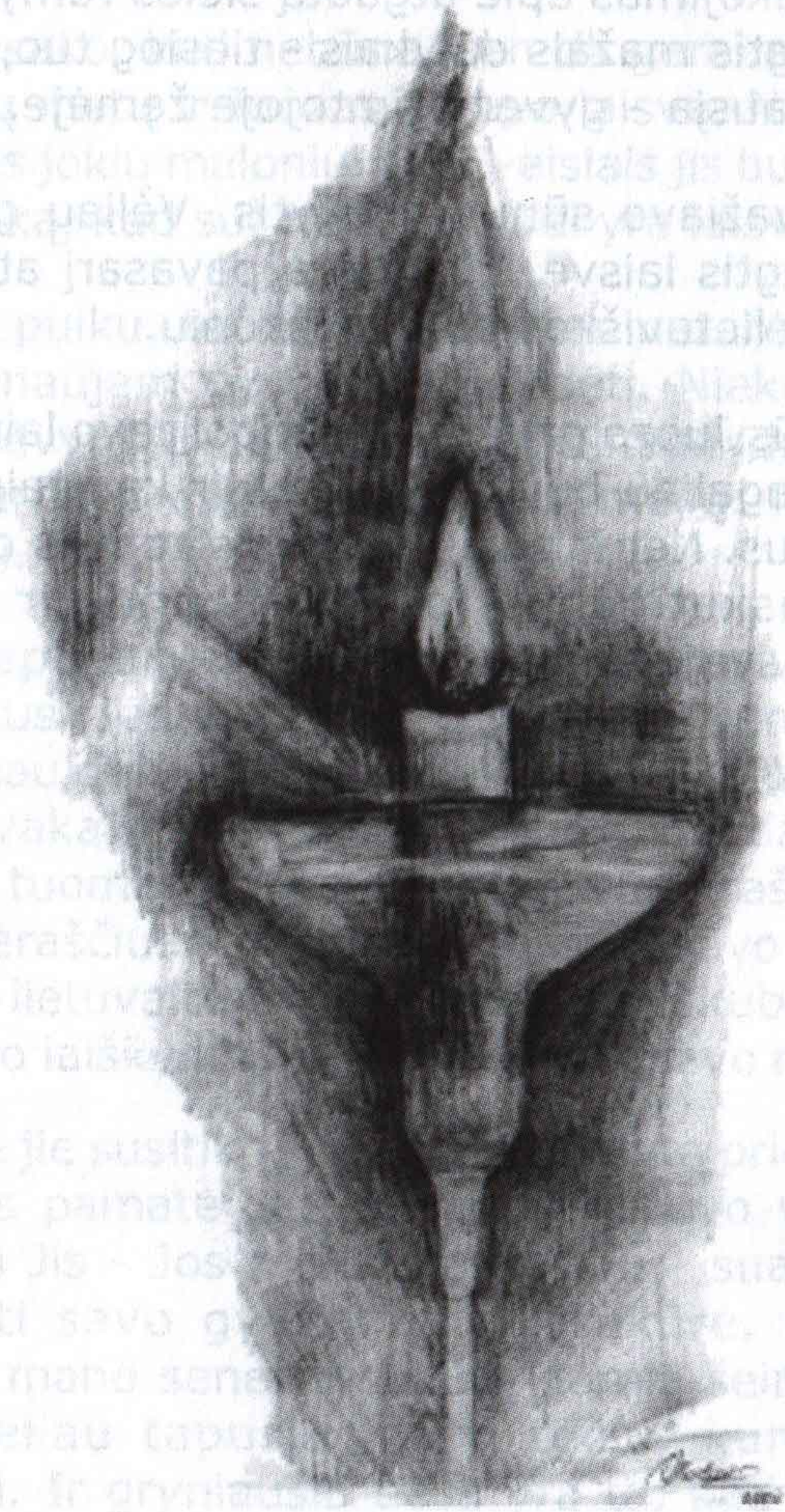

Valdemaros Morkevičiūtės (1b) piešinys

JUSTĖ JOKUBAUSKAITĖ, 2C

LIŪDNAS EILĖRAŠTIS

Ėjau gatve, o saulė žaidė,
Ji žaidė savo spinduliais.
Praeiviui vėjas plaukus sklaidė,
O rytas ošė vyturiais.

Lėtai siūbavo medžiai,
Sūpavo aukso lapelius.
Ir paskutinės metų gėlės
Lydėjo savo žiedelius.

1999

SKĖČIO DĖSNIS

Kas galėtų patikėti,
Kad kai pasiimu skėtį,
Tai lietus nenori lyti,
Kad ir kiek gali prašyti!

Kai iš ryto saulė šviečia,
Aš žadu neimti skėčio,
Bet kaip tyčia tas lietus
Apsemia visus batus!

1999

KAMILĖ MOCKEVIČIŪTĖ, 2C

VIENO GYVENIMO VIENA DIENA

Ta diena niekuo nesiskyrė nuo kitų. Ji buvo eilinė atostogų diena. Pabudau anksti. Kažkas visą naktį spaudė šonus. Atkėliau paklodę, po to - čiužinį ir radau pliušinę pelytę. Ji - pirmasis mano žaislas. Ją gavau vos gimusi iš savo prosenelės. Pelytei nuolat krisdavo nosis, tada dėl to labai verkdavau ir visus namus ant kojų keldavau. Dabar ne tik nosies nebebuvo, bet ir ausis buvo atplyšusi. Anksčiau ji miegojo lovoje kartu su manimi, o dabar tik po lova. Nukračiau nuo jos dulkes, pasiklojau lovą ir pasodinau pilkąją. Jau norėjau eiti, bet sustojau ir apsidairiau. Kažko nepadariau. Pelės ausis, ta atplyšusi ausis! Paskubomis ją prisiuvau. Susiradau didelę sagą ir pritvirtinau vietoj nosies. Kažkaip keistai pasijutau, tarsi viskas prasidėtų tik dabar, kaip tąkart, kai gavau pilkąją. Nuėjau į virtuvę. Išgėriau puodelį šilto pieno. Niekada negeriu šilto pieno. Apskritai nemėgstu pieno. Nemėgstu dar nuo tada, kai močiutė liepdavo jį gerti. Tada pasiutusiai skaudėdavo gerklę, kojos mirkdavo karšto vandens vonelėje, o televizorius rodydavo mėgstamiausią "filmuką". Bet šiandien aš išgėriau šilto pieno. Tiesiog taip padariau ir tiek. Dirstelėjau pro langą. Ten lakstė krūva pyplių. Išėjau į lauką. Įsiklausiau. Įsivaizduokit, jie kalbėjo apie mokyklą. Apie tai, kaip jie laukia rugsėjo, kaip nori išmokti skaityti ir rašyti. Keletas jų buvo užsidėję tuščias kuprines ant pečių, kiti jas apžiūrinėjo, o dar kiti gyrėsi, kad jau pažįsta raides. Vienas sumanė pademonstruoti savo žinias ir užtraukė... Lietuvos himną. Mokėjo tik pirmą posmelį, tačiau puikiai, o svarbiausia - nuoširdžiai. Šyptelėjau. Šaunuoliai mažieji svajonių ir šypsenų šalies gyventojai. Vaikystės šalies valdovai.

Patraukiau gatve tolyn. Pro šalį plaukė žmonės. Jų veidai - pilki, tamsūs. Minia. Staiga supratau, kad negaliu pakęsti Minios. O Ji tarsi tyčiodamasi vis didėjo ir pilkėjo. Ji gėrėsi į mane, smelkėsi, rijo mane. Išsigandau, kad pati tapsiu ta Minia ir sustojau. Kažkas atsitrenkė į mane.

- Kerėpla! - sušuko. Aš norėjau atsikirsti, bet taip juk daro Minia.

- O tu visai simpatiškas, - atsakiau. Jis skėstelėjo rankomis ir nuėjo savais keliais.

Pasukau į šalimais esantį parkelį. Nemėgstu tos vietos, bet visgi. Norėjau prisėsti, bet ant suolo drybsojo narkomanė. Ji jau "skraidė". Anksčiau į tokius net nepažvelgdavau, o dabar prisėdau šalia. Ji net nemirktelėjo. Ir gerai. Taip daug geriau. Pasėdėjau keletą minučių, o gal valandų. Nusibodo. Vėl išėjau į gatvę. Jau vakarėjo. Minia traukė namo. Iš darbo. Vairuotojai, sekretorės, mechanikai, virėjos, verslininkai, vadybininkės, mokytojai, gydytojos. Visi į namus. Kažkodėl pradėjau juoktis. Isteriškai juoktis, bet man buvo nusispjaut į tai. Staiga sustojau. Pažvelgiau sau prieš nosį. Žaislų parduotuvės vitrina. Apsičiupinėjau kišenes. Turėjau keletą litų. Lėtai pravėriau parduotuvės duris. Cinktelėjo varpelis. Susitikau su maloniomis simpatiško pardavėjo akimis. Lėtai, tarsi muziejuje, vaikščiojau nuo lentynos prie lentynos. Sustojau ties pliušinių žaislų krūva. Niekada nemėgau kietų žaislų ir vaikystėje turėjau tik kelias lėles. Išsirinkau vieną meškiną. Priėjau prie pardavėjo. Jis tarė:

- Aš tau jį dovanoju, jei paimsi mano telefono numerį.

- Aš sumokėsiu. Ir numerį paimsiu. Pasiutusiai noriu atsikratyti pinigų. Kažkaip sunku pasidarė juos nešioti.

- O tu paaukok juos vargšams. Tiems, kur prie bažnyčios. Paprašyk, kad pasimelstų.

- Iki. Gal susitiksim, - pasakiau ir išėjau. Tikrai labai norėjau atsikratyti tų pinigų. Kažkaip ranką degino.

Kiek paėjusi, pasukau už kampo. Bažnyčia. Vargšai. Supyliau pinigus pirmam pasitaikiusiam. Paprašiau, kad pasimelstų. Pasimelstų už žaislų pardavėją. Pati pasukau link bažnyčios. Nemėgstu bažnyčių. Ten šalta, tamsu, drėgna, atsiduoda pelėsiais ir žvakėm. Nedrąsiai įslinkau vidun. Atsisėdau kampe. Įtraukiau oro. Pasidarė lengviau. Susikėliau kojas ir prisitraukiau prie savęs. Spragsėjo žvakės. Įsiklausiau į tylą. Užsimaniau miego. Pašokau.

Vėl atsidūriau gatvėje. Vėlu. Ir man reikia namo. Beeinant pradėjo lyti. Sustojau. Iškėliau rankas. Lašai krito ant manęs. Šlapia, bet gera.

Nežinau kaip, bet visgi namuose atsiradau. Savo kambaryje. Nenorėjau jungti šviesos. Bet žvakę užsidegiau. Pasiėmiau pilkąją. Supažindinau ją su meškiumi. Palindau po antklode, bet šiąnakt nenorėjau miegoti viena. Šalia pasiguldžiau pilkąją ir meškiną. Užpūčiau žvakę.

Ta diena niekuo nesiskyrė nuo kitų. Eilinė atostogų diena. Tik kitą dieną pabudau apie vidurdienį... Tik, beklodama lovą, radau du žaislus... Tik vakare ėjau į kiną su žaislų pardavėju... Tik, sutikusi vargetą, išgirdau: "Pasimeldžiau." ... Tik...

Tai buvo eilinė atostogų diena.

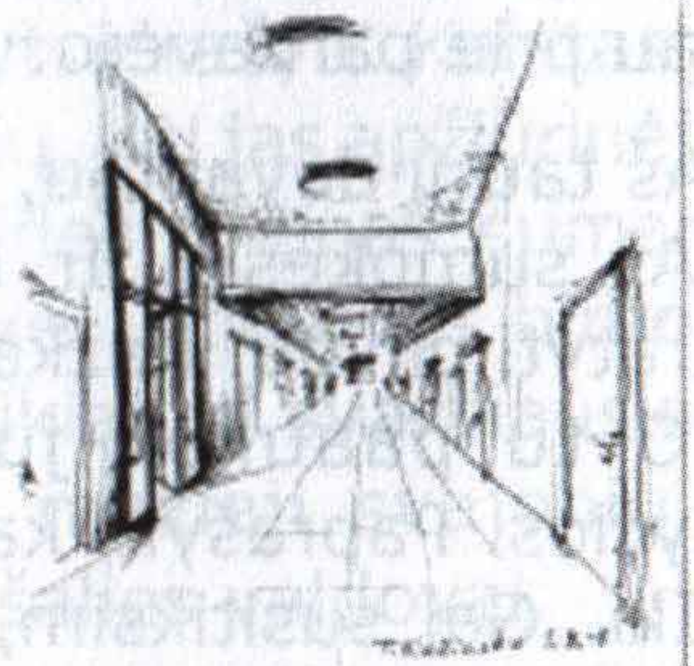

Tomo Kučinsko piešinys

RENATA NORBUTAITĖ, 3IBM

Šalta...

Ką jaučia žmogus, likęs vienui vienas visoje visatoje? Na, ne visai visatoje, bet žmogaus širdžiai kitaip atrodo...

* * *

Sunkiai lankstosi kojos, jau kelias valandas žygiuojančios per purų sniegą. Kur aš esu, nežinau... Ką aš čia veikiu, nežinau... Kodėl, nežinau... Bet...

* * *

Nepažįstamo didmiesčio šviesos gražiai spindi nakties tamsoje. Aš čia svetimas. Visiškai svetimas.Trokštu tik namų šilumos, savų namų, savos šilumos. Bet čia jos nėra, nieko nėra. Šalta. Pasiutiškai šalta, o šiąnakt turėtų dar labiau atšalti. Baisu, kaip baisu būti vienam.

Štai stoviu aš vienišas, apkabinęs gatvės žibintą. Kojų jau visai nebejaučiu. Įstengiu tik vos ne vos mindžikuoti ant balto sniego plutos, padengusios įšalusią žemę. Myliu aš šitą žibintą. Šiąnakt jis man atstos namus, o židinio ugnį - blausi, šviesą skleidžianti lemputė, žiūrinti į mane iš už kelių metrų. Šalta.

Ką tik prabėgo du draugai. Pagriuvinėjo aplinkui, linksmai pasispardė, pasimušė ir daugiau jų nesimato. Ir niekada daugiau jų nebematysiu, nors iš manęs jie atėmė net pusę gyvenimo minutės. Juos iki pat mirties atsiminsiu, o jie net neįtaria, jog aš egzistuoju.

Tolumoje pūpso belapiai nuogi medžiai. Savo energiją ir gyvastį kaupia, kad pavasarį išsiveržtų su nauja jėga ir

užmegztų vaisius (kaip ir kiekvienais metais). Ar aš dar kada išvysiu pavasarį? Gal... Šalta.

Niekas manęs čia nepažįsta, nors ir aš nieko nepažįstu. Niekas neprieis ir nepasiūlys savo geranoriškos pagalbos (nebent siekdamas nužudyti ir pavogti paskutinius apiplyšusius batus), niekas nepasakys: "...eime namo...". Kaip baisu šaltos žiemos naktį būti vienam, visiškai vienam.

Žibinto viduryje - raudona žvakė, savo ledine liepsna laižanti bejausmius pirštus. Žvakė, kadaise buvusi labai ilga, dabar jau baigia sudegti. Dar kelios minutės ir visai užges. Nedaug jau liko ir man. Šalta. Šiame pasaulyje jau niekas nebeteikia šilumos. Tik jauti, kad nieko nebegali justi. Atsisėdu ant šaltos žemės, vis dar apkabinęs tą žibintą. Kojų pajudinti daugiau nebepavyks. Apiplyšę batai slepia pamėlusius mėsgalius, niekada nebeįgausiančius ankstesnės spalvos...

Akimirksniu temperatūra nukrito dešimčia laipsnių. Užgeso raudona žvakė. Dabar ji įgavo juodą spalvą ir niekuo nebesiskiria nuo žibinto, niekada nebesiskirs.

Kas aš toks? Kas iš manęs liks?.. Rytoj, po metų?.. Tik juodos žvakės dvelksmas dar raibuliuoja kažkur atminties vandenynuose. Kai mieste praeisiu pro tave, tu tikrai manęs nepažinsi. Tikiuosi, kad ir aš tavęs nepastebėsiu.

Žinai, kas aš? Tik vėjo gūsis. Dabar nušalusiom kojom ropščiuosi aukštyn žibintu. Gal po kelių amžių pasieksiu tą geltoną šviečiančią lemputę. Apačioje liko apiplyšę batai su pamėlusiais mėsgaliais. Šalta.

* * *

Laikas atskleidžia visa, kas slapta,
ir slepia visa, kas aišku. (Sofoklis)

Sparnuotos svajonės kasdien vis gęsta,
išlėkdamos jau užmirštu liepžiedžių laišku.
Vaikystės pačiūžos vis neša tolyn
Nežinomo juodo butelio vidun pažvelgti.
Gaila, kad laikas iš puslapių šliaužia trumpyn
Nors... niekas nespėja visko nuveikti
drugeliams veidrodžių takas
aliekamas
lietaus ašaros šiandien
juodas butelis rytoj
akimirksnį linksmas juokas
per amžius...

NELIESKIM

Laiko pėdomis prie kranto jūros ilgesingo
Skamba bangų arfa
Nerimstančiam šešėliui smėlių atilsio viltingo
Priplukdant juodą karstą.

Kai paskutinis garsas nuskambės toli sapnams negirdint,
Blanki tyla lyg motina priglaus.
Niekas stygų baltų suvirpint,
Kol baikščią ašarą gelmėj nuplaus.

Nedrįskim mintimis paliesti pilkos akimirkos tyros -
Ne mums jinai skirta;
Nepaliesta bedieviško pasaulio, nepaliesta tamsos
Per amžius visada.

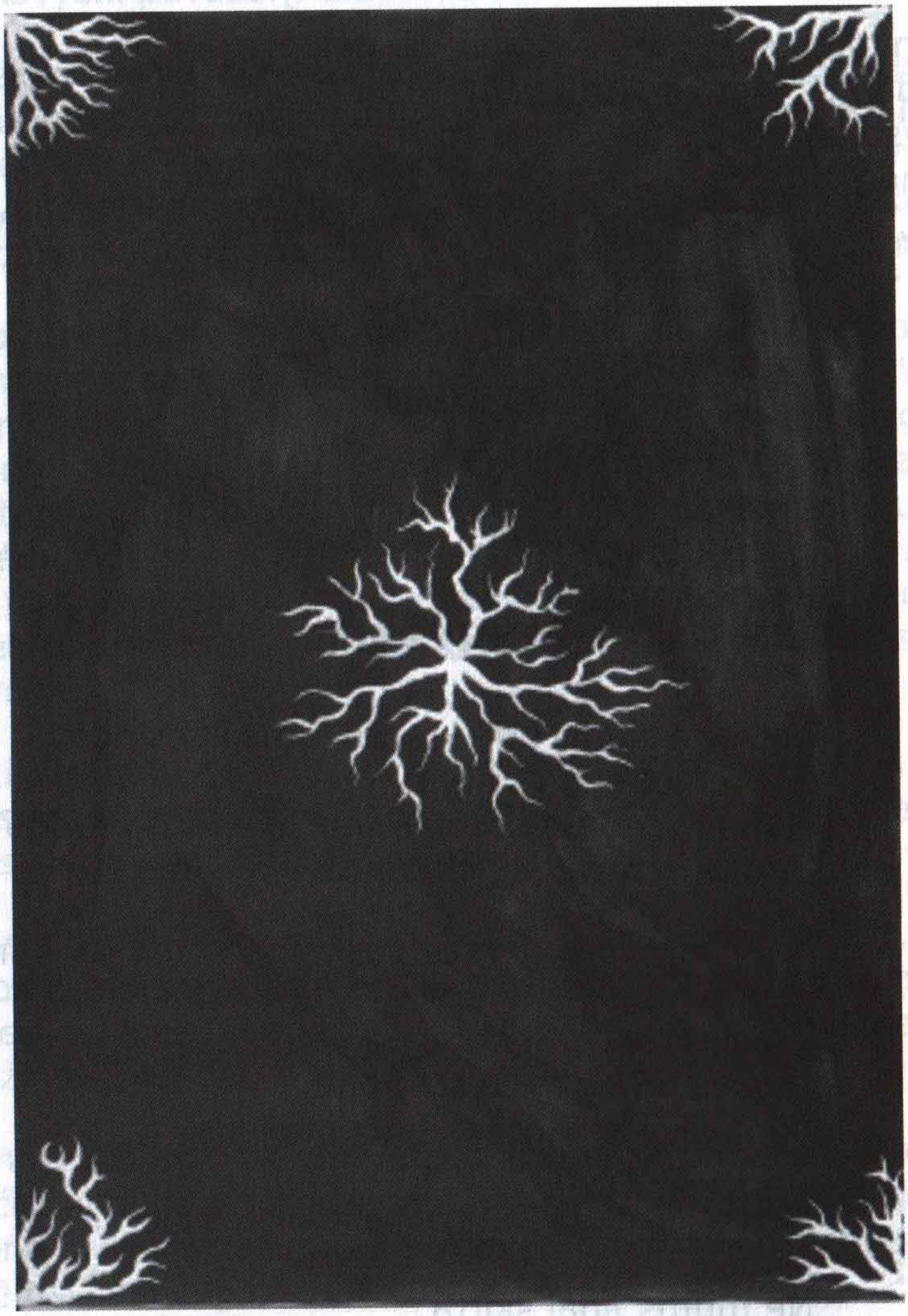

Romo Sleževičiaus piešinys

GIEDRĖ VALUTYTĖ, 3B

INTERPRETACIJA (žr.2) V.M.PUTINO EILĖRAŠČIO "LŪKESYS" TEMOMIS

Veikėjai:
Aš
Tu
Mes (?!)
Jie

Laikas: Kintantis nuo praeities "Žavesio dienų" iki šiandienos aušros detaliai pavaizduojamas lyrinio subjekto mintys nuo "vakar" iki šiandienos. Praeities žavesio dienos - prisiminimas.

Erdvė: nekintanti; lyrinio subjekto (žr.4) minčių erdvė.

Kūrinio žanras: eilėraštis.

Nuotaika: niūri, liūdna, skirta išreikšti nusivylimui ir ilgesiui.

Veiksmas: minčių kaita; bėgantis laikas; laukimas.

Paaiškinimai:

1.
Iliuzija [lot. Illusio - išjuokimas; apgaulė]: 1. Klaidingas realiai egzistuojančių objektų įsivaizdavimas, suvokimas; 2. Nepagrįsta viltis, neįvykdoma svajonė.

2.
Interpretacija [lot. Interpretatio - aiškinimas]:
1. Ko nors (teksto, faktų, teorijos) prasmės aiškinimas, komentavimas; Muzikos, teatro, literatūros kūrinio savitas atlikimas.

3.
Simbolis [gr. Symbolon] - daiktinis, vaizdinis arba garsinis ženklas, žymintis kokią nors sąvoką, turintis kokią nors sutartinę reikšmę, reiškiantis kokią nors idėją.

4.
Subjektas [lot. Subjektum] - žmogus, kuris, praktiškai pertvarkydamas ir aktyviai pažindamas tikrovę, padaro ją savo veiklos (minčių?) objektu.

5.
Wish you were here [angl.] - norėčiau, kad būtum šalia.

...Wish you were here... (Radiohead; žr.5)

Ar taip bijau pasaulio savęs meilės
Tu aš mes (?!) skauda nėra neigiu
Žinai klausi atsakymo nėra yra ne toks koks
Kad taip yra kvaila juokinga liūdna stebėti
Šiandien rytoj dabar čia kitaip nėra nebus
Aš laukiu nelaukiu abejoju žinau nežinau
Tavęs reikia labiau visko saugu šalia
Taip ne toliau manęs iliuzijom (žr.1)
Laukiau tikėjaus praradau skaudu nesuprantu

Jog nėra laiko vilties pakeisti mane myli tu kodėl
Nykau tikėjaus atgauti tai ko neturėjau
Be vilties laukti stebėti vyną nakty
Tavęs reikėjo reikia reikės šiandien sapne
Ir taip nebus niekada
Gyvenau iliuzijom simboliais laukimu (žr.1 ir 3)
Tavim savim mumis (?!) jais niekuo

O ten kažkur nusiimti kaukes todėl nebus
Begalinės jūros krante nežais vaikai
Valandos nepastebės todėl nelauks nakties ramybės
Kaip tada seniai nelaukiau
Amžiai laše smėlyje vandenyje dykumose
Slinko bėgo laikrodis sustojęs naktį

Ir be to šito kito nebūtų suradus tiesos
Skausmo todėl tikėjimą užmušė
Gėlos paskendę žmonės nemato stebėti enori
Keitės aplink likau tada keista nemato nenori
Mintis nesustoja
Su kuo nėra dalintis laime
Mintim gyvenimas yra gražus

Bet nėra kaukių liūdesiui paslėpti
Tu noti ne to duoti negaliu daugiau
Neatėjau nes paneigiau sutrypiau pamiršti tai
Ir nėra tiesos ji keičias su manim
Štai čia dabar laimę sugavo pamiršo rytą
Nakties tamsoje pamiršo žodžius nereikia kaukių
Glūdybės pasislėpė aklas matyti nenorėjo

Užviltas prarastas paslėptas kaukėtas čia
Lūkesys
Kaip rasti žodžius nuraminti meluoti
Alkana neradus ieškojo ne ten
Banga nuplovė randus smėlyje naktį žvakes

Atgal negrįžti noris negalima balon antrąkart
Į vidų suprasti kodėl atvira žaizda nesugijo
Juodą paslėptą reikia pamiršti
Gelmę dugne matos mėnulis
Rūstaudams sugriovė laukimą
Nugrimzdo pamiršo negrįš nebelauks

Ir lyrinis subjektas paskandino lūkesį vyne
(žp.4)
Jau netiki pamiršęs skausmą
Nebežinau pamiršk bangas ir smėlį vakar
laukiau
Ar kaukę nuėmė sapne ne tu ėjai šypsena
sustingo
Vėl grįžo mintys neduoti ramybės reikėjo
Sugrįš ne toks be savęs palinkęs gabalą
bangoms sumaitinti
Kada žaizdos sugyja negalima leisti daugiau

Ir lopyti sunkiau sienas statyti sugriauti tada
Auštant atrodo kitaip naktis keičia nelauki
Taip negalima pamirši nematei širdies
Mąstau vadinasi esu toli
Ji ironiškai liūdna šypsena
Vakar šiandien keičias nėra praeities
Neatėjo pamiršo paliko nerūpestingai kančiai

O ėmė pradingo suprato nebus vilties nūnuodyti
Šiandien nereikėjo tikėtis
Man tau kvaila laukti
Kaip keista naujai pamatyti laimė sekundė
nebūna taip
Taip toli toli toli toli toli toli toli
Toli
Toli praeity

Ir nepasiekiama
Praeities neprisiminti gyventi žaizdas užsilopius
cementu
Sapnu žavėtis netikėti kas bus
Širdis tik organas kraujui varyti
Susižavėjo pamiršo poryt kalbėti žodžius

Ir pabėgo nuo savęs nes
Žavesio nebeliko liko akla nenorėjo matyti
Dienų ir vyno ąsotis smėlyje ištroškusiems
Pamiršti laukimo nakties sapnų
Negali.

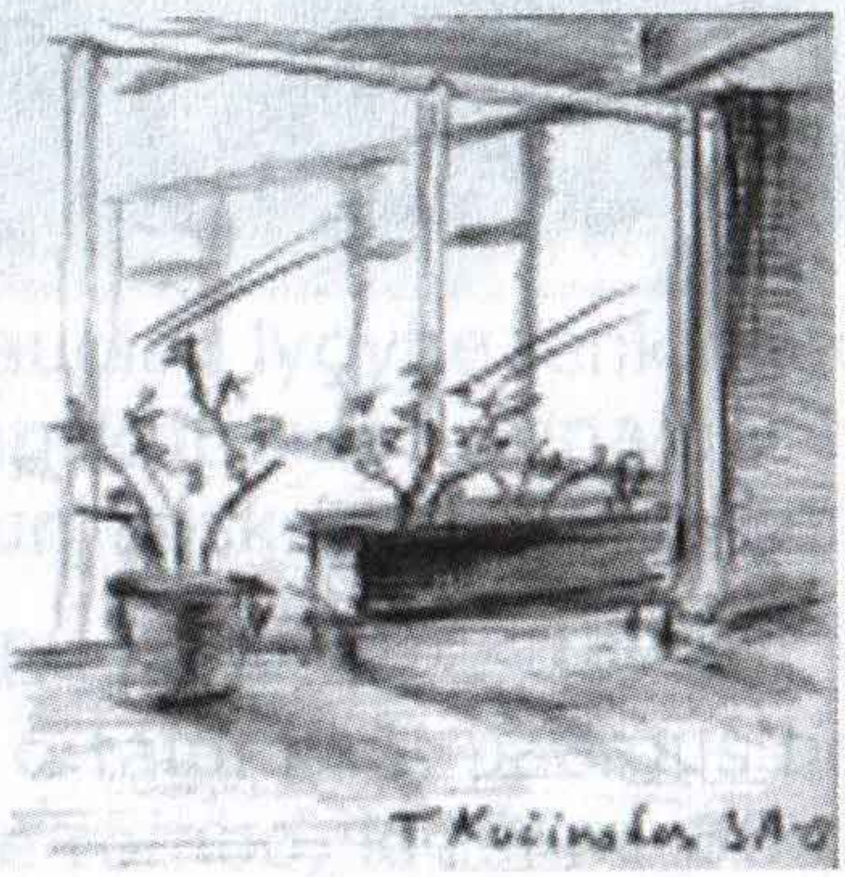

Tomo Kučinsko piešinys

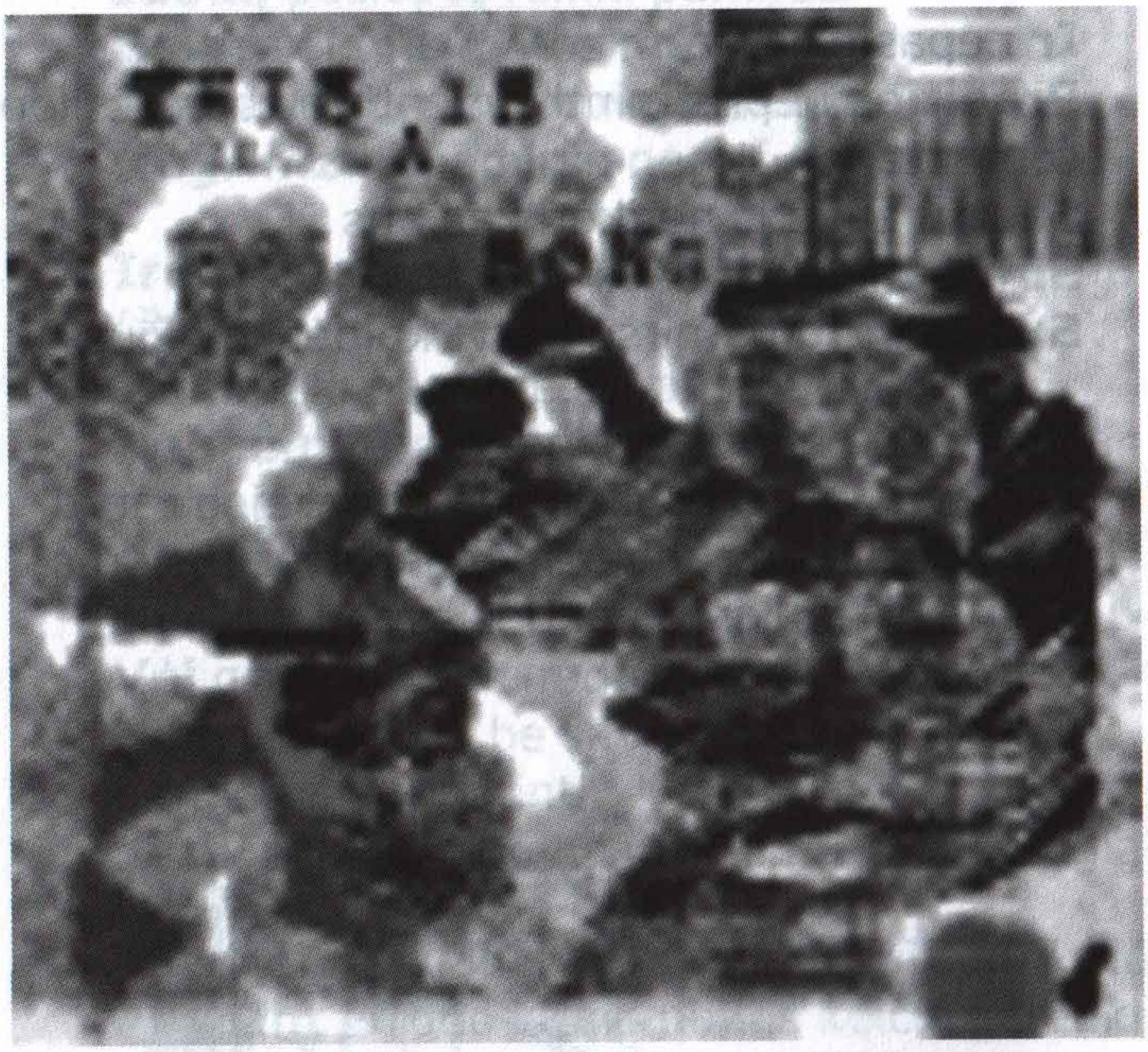

Giedrės Valutytės (3b) piešinys

Žymanto Darbėno (3B) tarptautinės komandinės matematikos olimpiados "Baltijos kelias" trijų uždavinių sprendimai

1 uždavinys: duotas rombas ABCD. Raskite geometrinę vietą taškų P (arba: nustatykite, kokią figūrą sudaro taškai P), kurie yra rombo viduje ir tenkina lygybę $\angle APD + \angle BPC = 180°$.

Atsakymas: taškai P sudarys rombo ABCD įstrižaines be galų.

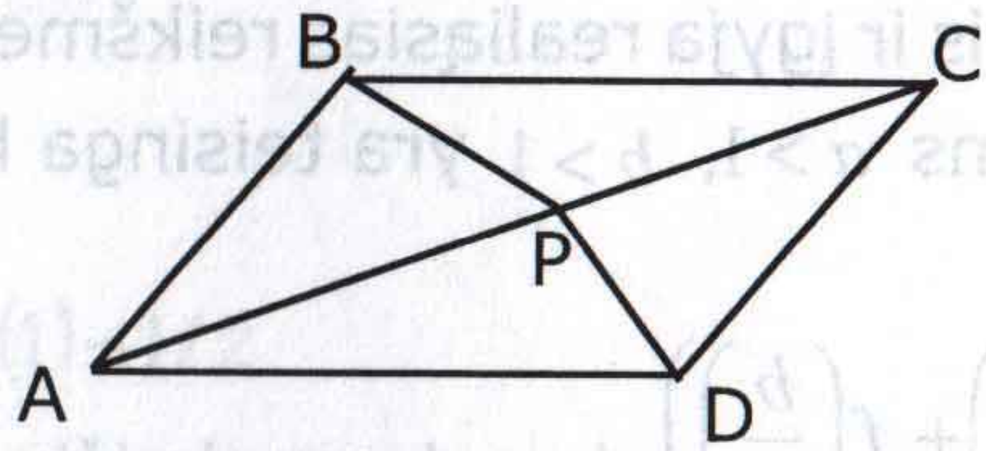

Sprendimas: įsitikinti, kad atsakymas teisingas labai nesunku: kadangi ABCD – rombas, $AB = AD$, be to rombo įstrižainės dalija kampus pusiau, todėl $\angle PAB = \angle PAD$. Kadangi $AB = AD$, $\angle PAB = \angle PAD$ ir AP – bendra kraštinė, $\Delta ABP = \Delta ADP$. Todėl $\angle APB = \angle APD$. $\angle APB = 180° - \angle BPC$ => $\angle APD = 180° - \angle BPC$ => $\angle APD + \angle BPC = 180°$. Analogiškai ir su kita įstrižaine.

Dabar įrodysime, kad daugiau lygybę tenkinančių taškų P nėra. Nusibrėžkime du apskritimus: vieną per taškus A, D taip, kad paėmus bet kurį apskritimo tašką rombo kraštinė AD matytųsi kampu α $(0° < \alpha < 180°)$ ir kitą apskritimą per taškus B ir C taip, kad, paėmus bet kurį šio apskritimo tašką viduje rombo, kraštinė BC matytųsi kampu $180° - \alpha$. Apskritimų susikirtimo taškai irgi bus

ieškomi taškai P, be to, įstrižainių susikirtimo su apskritimu taškai taip pat yra ieškomi taškai P. Jei būtų taškų P ne rombo įstrižainėse, tai apskritimai susikirstų tuose taškuose, per kuriuos neina rombo įstrižainės ir rombo įstrižainės kirstų apskritimus kituose taškuose. Bet ir apskritimų susikirtimo taškai, ir apskritimų susikirtimo taškai su įstrižainėmis yra ieškomi taškai P. Gauname, kad apskritimai turi kirstis daugiau negu 3 taškuose, kas yra neįmanoma. Įrodyta.

2 uždavinys: funkcija f yra apibrėžta su visais natūraliaisiais skaičiais ir įgyja realiąsias reikšmes. Visiems sveikiesiems skaičiams $a>1,\ b>1$ yra teisinga lygybė

$f(ab)=f(d)\left(f\left(\frac{a}{d}\right)+f\left(\frac{b}{d}\right)\right)$, kur d yra skaičių a ir b didžiausias bendras daliklis. Raskite visas galimas f(2001) reikšmes.

Sprendimas: kadangi turime funkcinę lygtį, pirmiausia pasižymėsime jos sprendinį $g(a)$, nes negalima lyginti skirtingų funkcijų to paties argumento reikšmių. Taip pasižymėję laisvai galime teigti, kad $g(a^3a)=g(a^2a^2)$ su bet kuriais $a>1$ ir $a\in N$. Iš funkcinės lygties gauname, kad $d=DBD(a^3;a)=a$ => $g(a^3a)=g(a)(g(a^3/a)+g(a/a))$ => $g(a^3a)=g(a)(g(a^2)+g(1))$. $BDB(a;a)=a$ => $g(a^2)=g(aa)=g(a)(g(a/a)+g(a/a))$; $g(a^2)=2g(a)g(1)$ $(1\ formulė)$ => $g(a^3a)=2g^2(a)+g(a)g(1)$ Apskaičiuosime

$g(a^2a^2)$: $d = DBD(a^2;a^2) = a^2$ =>

$g(a^2a^2) = g(a^2)(g(a/a) + g(a/a))$ =>

$g(a^2a^2) = 2g(a)g(1) * 2g(1) = 4g(a)g^2(1)$. Dabar galime palyginti abi lygybes puses

$2g^2(a)g(1) + g(a)g(1) = 4g(a)g^2(1)$ =>

$g(a)g(1)(2g(a) + 1 - 4g(1)) = 0$. Iš gauname tris variantus:

$$\left[\begin{array}{l} g(a) = 0 \\ g(1) = 0 \\ g(a) = 2g(1) - 1/2 \end{array}\right.$$

1. gauname , kad $g(2001) = 0$

2. $2001 = 3 * 667 = 23 * 87 = 29 * 69$

$d = DBD(3;667) = DBD(23;87) = DBD(29;87) = 1$, todėl pažymėję c ir d, kad $c, d > 1$ ir $c, d \in N$, $c * d = 2001$ gauname $g(c * d) = g(1)(g(c) + g(d)) = 0 * (g(c) + g(d)) = 0$

3. šiuo atveju gauname $g(a) = 2g(1) - 1/2$ ir tai reiškia, kad $g(a)$ yra konstanta su visais $a > 1$ ir $a \in N$. Todėl $g(a^2) = g(a)$ ir iš 1 formulės gauname, kad jei $g(a) \neq 0$ tai $g(1) = 1/2$ ir $g(a) = 2 * 1/2 - 1/2 = 1/2$. Tai ir $g(2001) = 1/2$.

Gavome du galimus variantus: $g(2001)=1/2$ ir $g(2001)=0$.

Atsakymas: 1/2 ir 0

3 uždavinys: trikampyje *ABC* kampo $\angle BAC$ pusiaukampinė kerta kraštinę *BC* taške *D*. Duota, kad $BD*CD=AD^2$, $\angle ADB=45°$. Raskite trikampio *ABC* kampų didumus.

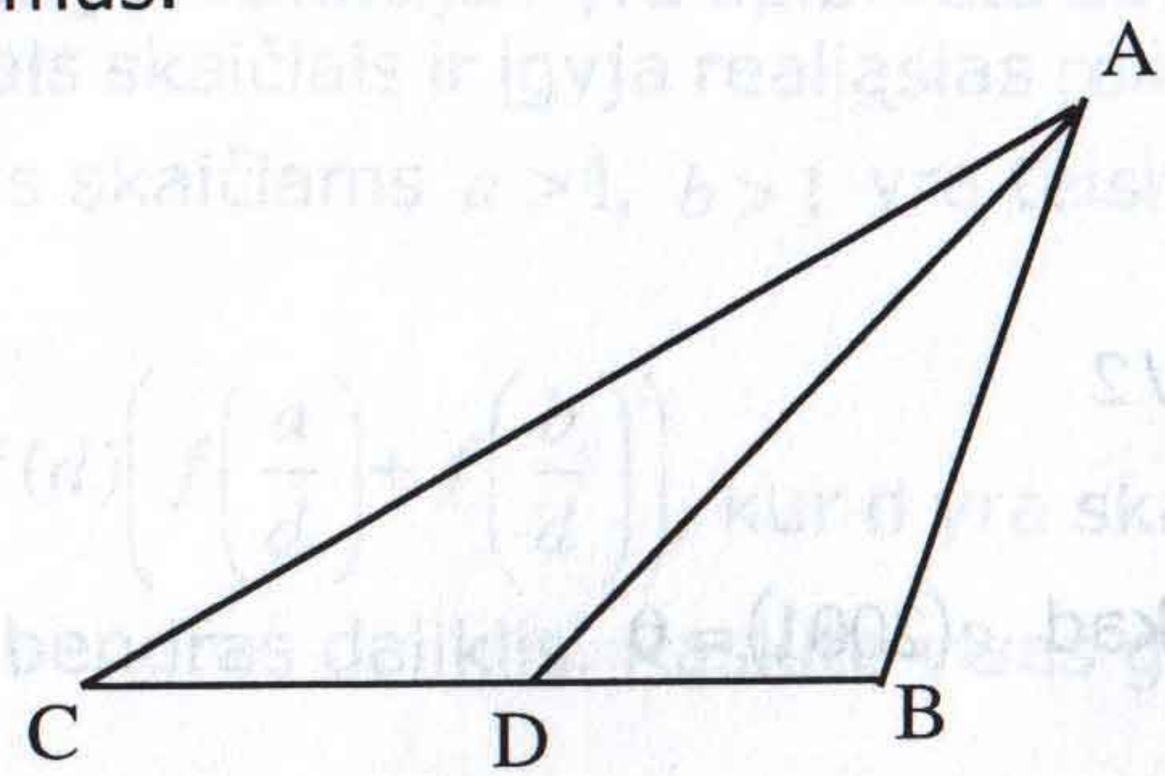

Sprendimas: kadangi AD - pusiaukampinė, pagal pusiaukampinės ilgio formulę $AD^2=AC*AB-BD*CD$. Pagal sąlygą $AD^2=BD*CD$, todėl $2BD*CD=AB*AC$. Pagal pusiaukampinės savybę $\frac{AB}{BD}=\frac{AC}{CD}$. Iš dviejų pastarųjų lygybių gauname $2BD^2=AB^2$ => $\sqrt{2}BD=AB$. Be to, pagal sinusų teoremą ΔABD gauname $\frac{AB}{\sin\angle ADB}=\frac{BD}{\sin\angle BAD}$, todėl $\frac{\sqrt{2}BD}{\sin 45°}=\frac{BD}{\sin\angle BAD}$ =>

$\sin\angle BAD = 1/2$ => $\angle BAD = 30°$ ($150°$ netinka, nes $150° * 2 > 180°$ t.y daugiau už trikampio kampų sumą).).
Kadangi AD - pusiaukampinė,
$\angle BAC = 2 * \angle BAD = 2 * 30° = 60°$. Iš ΔABD . O iš ΔABC
$\angle ACB = 180° - \angle BAC - \angle ABC = 180° - 60° - 105° = 15°$. Taigi gavome kampus:: $\angle ABC = 105°$, $\angle BAD = 60°$, $\angle ACB = 15°$.

Atsakymas: $\angle ABC = 105°$, $\angle BAD = 60°$, $\angle ACB = 15°$

Andriaus Bartuškevičiaus (1minolta) piešinys

DAIVA REPEČKAITĖ, 3C

NOKAUTAS

Jau nuo mokyklos laikų boksas įsuko jį į amžiną ratą. Ir tai jį slėgė. Kažkada, būdamas dar mažas, jis rinkdavo garsių boksininkų nuotraukas ir nuolat svajodavo apie kvapą gniaužiančias kovas. Kai jam turėjo sueiti dešimt metų ir tėvai paklausė, ką jis norėtų gauti gimimo dienos proga, jis nedvejodamas atsakė: "Bokso pirštines!". Tačiau žemas, mažo svorio, paliegęs vaikas negalėjo net svajoti apie tūkstančių žiūrovų stebimas tikras dvikovas ringe ir įspūdingas pergales.

Ir vis dėlto nėra tokio tikslo, kurio atkaklus žmogus negalėtų pasiekti. Diena po dienos savo tvirta valia ir sunkiu, sekinančiu darbu jis iškovojo tai, ką turėjo dabar. Jis buvo čempionas. Universitete niekas jo kitaip ir nevadino, kaip tik čempionu, ir visi norėjo su juo draugauti.

Iš pradžių svaiginanti šlovė jam suteikė sparnus. Bet vėliau jis pradėjo jausti, kad nebegali išsiveržti iš amžino rato. O gal tai buvo amžina spiralė? Kiekviena pergalė reikalavo dar daugiau darbo, dar sunkesnių treniruočių ir dar įspūdingesnės pergalės. Jis nebeturėjo asmeninio gyvenimo, savų įsitikinimų, tikrų draugų - neturėjo nieko. Aplink nuolat zujo agentai, patarėjai, žurnalistai ir visokie pataikūnai. O draugų jis niekada neturėjo. Kartais jis norėdavo būti vienu iš tų niekuo iš pilkos minios neišsiskiriančių žmogelių, iš kurių nieko nereikalaujama. Bet buvo per vėlu. Iš tos spiralės išsiveržti jis nebegalėjo. Visiems atrodė, kad jis būtinai privalo laimėti, nes kitaip tiesiog negali būti. Ir kiekviena pergalė turėjo būti vis kitokia, įdomesnė už visas kitas. O jam neliko nieko kito, kaip sutikti su daugumos nuomone.

Tačiau vieną kartą kažkokiame vietinės reikšmės čempionate burtai lėmė čempionui kovoti su visišku naujoku. Čempionas stovėjo ringe ir prislėgtas žiūrėjo į tą visiškai nepatyrusį, net aštuoniolikos neturėjusį savo varžovą, drebančiomis rankomis, nuolat kramtantį lūpas. Jis netgi jautė, kaip smarkiai plaka širdis to, kurio svajonės tapti profesionaliu boksininku greitai turėjo sudužti.

Silpni ir netikslūs priešininko smūgiai čempionui atrodė graudžiai juokingi. O jam užteko nestipriai mostelėti, ir, pribėgęs prie naujoko, teisėjas jau skaičiavo nokdauno sekundes.

Pirmasis raundas baigėsi. Su sielvartu čempionas mąstė, kad jis vėl eilinį kartą uždarė save tame rate, kuris nuolat sukosi. Ir suksis per amžius, kol čempionas pasenęs nebegalės kovoti, bus išmestas lyg sudėvėtas rūbas ir pamirštas.

Antrame raunde čempionas nesmūgiavo, tik su liūdna pašaipa žiūrėjo į akis savo priešininkui. Ir staiga visai netikėtai tasai nepatyręs jaunuolis iš visų jėgų mostelėjo kairiąja ranka, ir čempionas, to visai nesitikėjęs, susmuko ant grindų. Tai buvo tik antras ar trečias nokdaunas jo gyvenime. Bet juo ilgiau teisėjas skaičiavo, juo aiškiau čempionas suvokė, kad nebeatsikels. Jis vos vos girdėjo visu balsu plyšaujantį sekundantą ir šurmuliuojančią žiūrovų minią.

"Aš žuvęs, - galvojo jis. Viskas baigta. Nokautas. Nokautas? Nokautas! Nokautas!!!" - staiga prisipildė džiaugsmo jo širdis. Jis nejautė skausmo. Devyni... Dešimt!.. Viskas. Jis laisvas. Amžinoji spiralė subyrėjo į šipulius. Šiek tiek pramerkęs akis, buvęs čempionas galėjo matyti, kaip šokinėja iš laimės jaunasis jo varžovas.

Kitą dieną universitete jis pastebėjo kelis pažįstamus, pašnibždomis aptarinėjančius vakarykščią sensaciją.

- Čempionas pralaimėjo antrame raunde! Kokia gėda! Ar jūs galite tuo patikėti? - su didžiausiu užsidegimu kalbėjo vienas.

Buvęs čempionas priėjo prie jų ir, uždėjęs rankas abiems ant pečių, linksmai sušuko:

- Na, taip, aš pralaimėjau! Girdite? Pralaimėjau! Pralaimėjau! Įsivaizduojat? Gavau nokautą antrame raunde. Pralaimėjau prieš visai "skystą" naujoką!

Tai pasakęs, jis nuskubėjo tolyn, o išsigandę ir nustebę bendramoksliai liko stovėti be žado.

- Juk aš nevykėlis, ar ne? - dar kartą paklausė buvęs čempionas, atsigręžęs į juos, ir, neišgirdęs atsakymo, nuėjo savais keliais.

- Čempionas išprotėjo, - konstatavo vienas iš tų, kurie stovėjo ir nieko nesuprato. - Turbūt jam smarkiai sutrenkė galvą.

"Išprotėjęs? O gal išsilaisvinęs, - samprotavo nueidamas buvęs čempionas. - Jeigu "išprotėjęs" reiškia "išsilaisvinęs", tai aš iš tikrųjų išprotėjau," - nusprendė jis.

Sukimasis rate baigėsi, ir tamsaus tunelio gale pasirodė šviesa.

1999 12 24

* * *

Tiek ant šaligatvio, tiek gatvėje aplink avarijos vietą būriavosi minia žmonių. Aukštas, stambus policininkas beveik jėga turėjo vaikyti juos nuo važiuojamosios dalies.

- Kas atsitiko? - paklausė atsitiktinis praeivis, dėl žemo ūgio nematęs įvykio.

- Avarija! - sušuko jam šalia buvęs vaikas ant dviračio.

- Žmogų užmušė! - berniuko akys buvo pilnos smalsumo ir netgi savotiško susižavėjimo: turbūt, pats regėdamas kažkieno mirtį, jis jautėsi lyg amerikietiškų filmų apie mafiją, žudynes ir susišaudymus personažas.

Nepatenkintas tokiu atsakymu, žemaūgis vyriškis šiaip taip prasibrovė pro minią ir pamatė vaizdą, kurį slėpė ši minia.

Ant gatvės grindinio gulėjo maža mergaitė. Jos šviesiai rausvą suknelę vos vos plazdeno pravažiuojančių automobilių sukeltas vėjas. Rankoje mažylė laikė raudoną rožę, o jos veidelis buvo toks ramus, kad jei ne sukrešėjusio kraujo pėdsakai jos šviesiose garbanose, daug kas galėtų pamanyti, jog mergaitė ne mirusi, o miega.

Praeivis, tai pamatęs, atsisuko į minią.

- Tai kas gi čia atsitiko? - paklausė jis.

- Partrenkė mašina, pati mačiau, - susijaudinimo kupinu balsu prabilo šalia stovinti puošniai pasipuošusi ponia. - Patikėkit, partrenkė, apsisuko - ir visu greičiu atgal. Juodas "BMW"...

- Mafijozas! Ten buvo tikras mafijozas! - su didžiausiu užsidegimu pasakojo senukas su akiniais. - Jo numeris 333. Mes visi - liudininkai...

Praeivis vėl atsigręžė į avarijos auką. Mergaitė tebegulėjo taip pat, mažoje rankoje gniauždama raudoną rožę, tokios pat spalvos kaip mažosios kraujas, pro šviesias garbanas nulašėjęs ant asfalto. Švelnus rožės žiedelis buvo atsisukęs į mergaitę, tarsi žiūrėtų į ją ir norėtų nekantriai ištarti: "Kelkis ir eime toliau, į mokyklą!.."

Praeivis kurį laiką žiūrėjo į šį vaizdą.

- Pirmokė, - kiek prislėgtu balsu konstatavo jis ir apsižvalgė aplinkui. Minia šurmuliavo ir nenustygo vietoje.

Atrodė, kad jiems terūpi įvykis, skandalas, apie kurį rytojaus dieną rašys visi laikraščiai pirmuose puslapiuose, o ne šios mažos mergytės žūtis. Tik storasis policininkas be paliovos mirksėjo ir porą kartų perbraukė delnu nuo saulės išblukusias blakstienas bijodamas, kad niekas nepamatytų jo taip susigraudinusio - juk tai nevyriška. Be to, jis buvo čia tvarkos saugotojas, kurio pareiga - išvaikyti žiopsančiųjų minią. Vis dėlto tą akimirką jis stovėjo tylėdamas, nusiėmęs kepurę. Galbūt ir jo paties vaikai tą dieną taip pat patikliai išėjo į mokyklą nešini gėlėmis?

Praeivis vėl įsižiūrėjo į mažylės veidelį, kuris stebino ramumu. Matyt, smūgis buvo toks staigus ir stiprus, kad mergaitė nespėjo pajusti skausmo. Tiesiog vieną akimirką ji, pasipuošusi ir laiminga, ryškiai raudonu rožės žiedu nešina, ėjo į mokyklą, o kitą - jau gulėjo ant šalto grindinio, amžinai užmerkusi savo dideles gražias akis.

Netrukus atvažiavo žurnalistai, o policininkas sulaukė pastiprinimo. Atvykę žmonės įsimaišė į minią, ieškojo liudininkų ir juos apklausinėjo. Šie entuziastingai pasakojo, ką matė ar tarėsi matę, ir leidosi fotografuojami, tikėdamiesi patekti į pirmus rytdienos laikraščių puslapius. Keli atsargesni nepastebėti pabėgo, ir niekas jų nepasigedo.

Policininkai jau visai baigė nuvaikyti smalsuolių minią nuo gatvės. Bendrame triukšme sunku buvo išskirti atskirus žodžius ir balsus. Atrodė, kad avarijos auką visi jau pamiršo.

O mergaitė vis dar tebegulėjo ant niūriai šalto grindinio, rami ir šviesi, tarsi švelni svajonė, nužudyta žiaurios realybės, ir tik pravažiuojančių mašinų sukeltas vėjas lengvai kedeno jos šviesių plaukų sruogas, išdrikusias ant asfalto.

2001 06 09

Aš ateisiu, kai pavasarį klajosi
Po pilkus laukus ir dangų dar pilkesnį,
Šilumą, ryškias spalvas sapnuosi
Ir pilkos vienatvės jau nebepakęsi.
Tai tada visu balsu mane pašauksi -
Aš išgirsiu ir tuoj atskubėsiu;
Patikėk, ilgai neteks tau laukti:
Liūdesį bus daug lengviau įveikti dviese.
Aš ateisiu, kai nuo vasaros kaitros
Tu pavargsi ir atsigaivint norėsi.
Kas gi dar prieis, vandens paduos?
Tai tada tu vėl mane pakviesi.
Aš išgirsiu tavo silpną balsą
Ir atskrisiu pas tave greičiau už vėją;
Pievose žiogai ims griežti valsą,
Tingiai šoks drugiai jiems... Laikas liausis ėjęs.
Aš ateisiu, kai per rudeninį lietų
Tavo vieniša širdis ieškos namų,
Tačiau akys, kur bepažiūrėtų,
Vėl užklius tikrai už svetimų.
Ir tada mane vardu pašauksi,
Ne ausim - širdim aš vėl tave išgirsiu
Ir, kai šito ženklo pagaliau sulauksiu,
Man sparnų svajonės niekas nenukirs jau.
Aš ateisiu, kada žiemą tu stebėsies,
Kad toks šaltas oras - dar šaltesnės širdys.
Žodžių nereikės, ir mes kartu tylėsim,
Niekas mūsų nepajėgs išskirti.
Aš ateisiu, būtinai ateisiu,
Patikėk manim, ilgai neteks tau laukti,
Neviltį nuvysiu ir liūdėt neleisiu...
Tau tereikia tik mane pašaukti.

2001 10 01

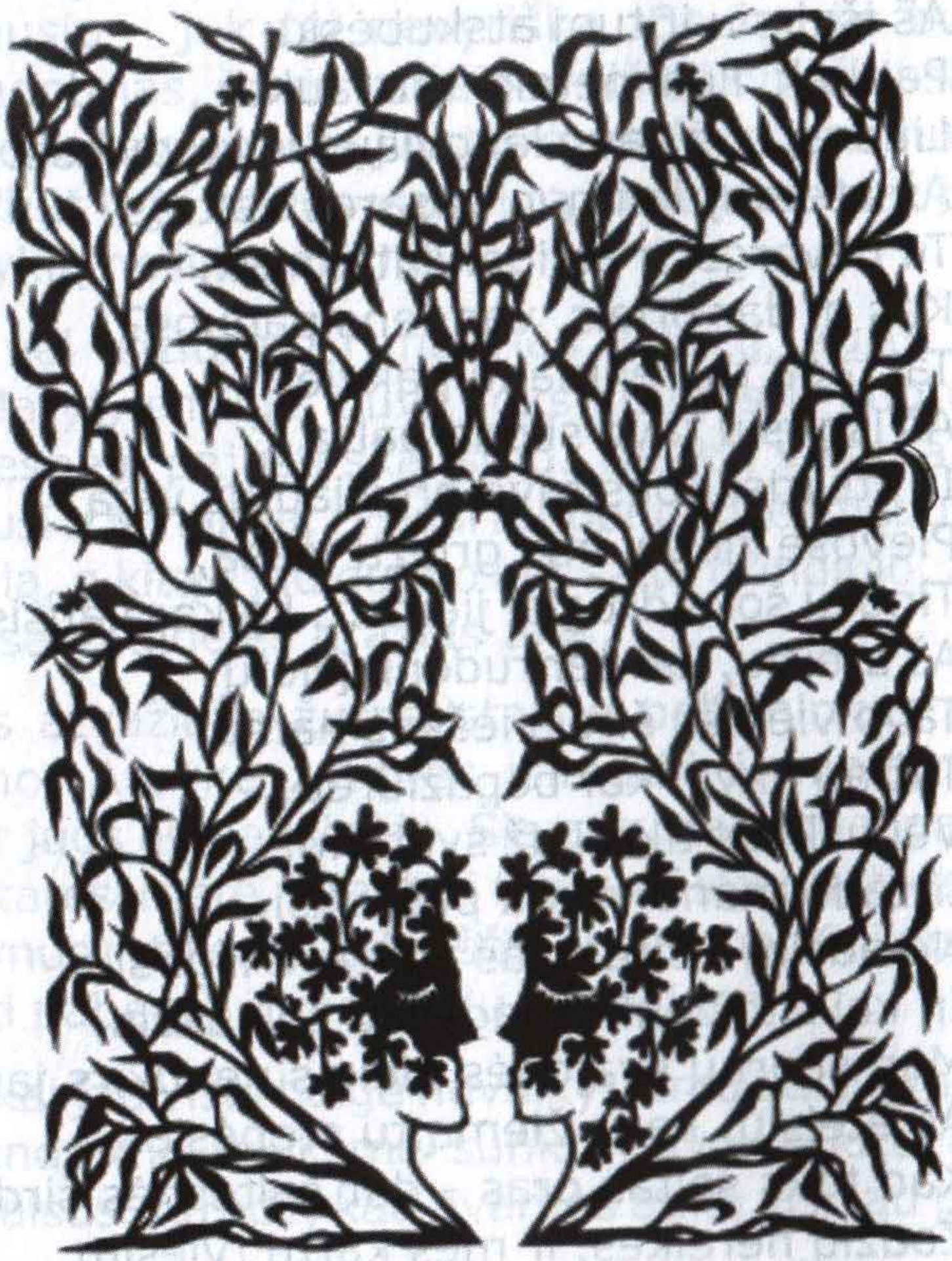

Rasos Rainienės karpinys

Laiškai

(1)

Paslaptingasis O.,

Tau atrodo, kad net labai norėdama, niekaip negalėčiau tavęs suprasti. "Kaip mes galime kalbėtis apie tai, ką matome, jei žiūrime į skirtingas puses?" - paklaustum. Mes tokie skirtingi: užaugome, kalbėdami viena į kitą nepanašiomis kalbomis, laikydamiesi skitingų papročių, net saulė mums teka, šviečia ir leidžiasi nevienodu laiku. Tai kaip mes galime suprasti vienas kito mintis, jausmus ir įsitikinimus? - stebiesi tu.

Iš viso to, ką anksčiau kalbėjau ir dabar rašau, tau gali pasirodyti, kad mano tikslas - pakeisti tavo nuomonę ir įtikinti tave, kad mano tiesa yra tikroji tiesa. Būsiu atvira - iš dalies taip. Jeigu ir tu taip manai, gali netikėti manimi, bet prašau tik vieno: išklausyk.

Jau žinai, kad žmogus, kuriuo tu žaviesi, man kelia pasibaisėjimą. Jo rankose - milžiniška jėga. Jo ginklas - žaibas. Tau sakė, kad žaibas šviečia. Ir dar tau atrodo, kad žaibas galingas. Jis gali pusiau perskelti žaliuojantį medį. Įdomu, kodėl visuomet, kai žaibuoja, būna ir lietaus? Lietumi krinta į žemę lakštingalų ašaros, kai grįžę namo pilkieji paukštukai pamato savo lizdus, parblokštus kartu su pusiau perskeltu medžiu... Ir dar kažkas tau sakė, kad žaibą galima paversti elektra.

Tik kodėl jis vis dėlto nepavirsta nei elektra, nei kuo kitu, kas būtų naudinga žmogui? Sublyksėjęs danguje tik vieną akimirką, žaibas gali uždegti namą, užmušti žmogų ar, kaip jau sakiau, nužudyti gyvą žaliuojantį medį, teikiantį nuvargusiems žmonėms pavėsį. Ne, gėrio jėgos negali veikti per žaibą!

Tu su tuo nesutiksi. Galbūt prisiminsi tą seną, bet vis dar populiarią frazę: "Tikslas pateisina priemones." Ir dar pridėsi: "Jokios priemonės nėra blogos, jei žmogus gina tai, kas jam brangu."

Aš ir vėl nesutinku su tavo nuomone. Niekas manęs neįtikins, kad agresyvumas - geriausia gynyba. Ir vadovėliuose buvo rašoma, kokie pikti ir bjaurūs buvo kryžiuočiai, kai ginklu ir žiauria prievarta prisijungė kitas žemes, ir kokie šaunūs buvo mano tautiečiai, kai jie darė lygiai tą patį. O aš neteisinu nei vienų, nei kitų. Beje, jei kalbame apie viduramžių riterius, turbūt sutiksi su manim, kad joti į karą su taikos balandžiu vėliavoje yra mažų mažiausiai absurdiška. Juk taip? Tai kodėl tu žaviesi tuo, kuris svaido žaibus prisiekinėdamas, kad gina taikos kodeksą?

Tu ir vėl prieštarausi. Sakysi, kad mano kultūra ir tavo kultūra neturi nieko bendro, ir jų net negalima lyginti. Čia tu klysti. Nesutelk dėmesio į ritualą, kitaip niekada nepamatysi esmės. Deja, tu to nesupranti ir teigi: mes esame skirtingų religijų. O aš žvelgiu į esmę ir sakau: mes skirtingai garbiname tą patį Dievą. Kaip kiekvienas žmogus yra unikalus, taip ir kiekviena tauta turi savitus saviraiškos būdus. Vienas jų yra kalba: jeigu tai, ką mes vadiname stalu, pavadinsi "a table" arba "der Tisch", vis vien kalbėsi apie tą patį. Lygiai taip pat ir religija priklauso nuo tautos, papročių ir kalbos, bet jos esmė - visada ir visur ta pati. Ir jos uždavinys tas pats - skleisti taiką ir meilę. Tam, kad maži paukšteliai visada sugrįžę rastų savo lizdus nepaliestus. Ir tam, kad pavargęs žmogus visada galėtų pailsėti medžio paunksmėje.

(2)

Mano paklydęs drauge,

Net keista, kad tu taip greitai mane užmiršai. O juk anksčiau labai dažnai man rašydavai, gauti tavo laiškus man būdavo įprasta, ir aš jais niekada nesistebėjau. Išskyrus vienu. Taip, tuo pačiu, kuris sekė po daugybės kitų laiškų su amžinos draugystės priesaikomis. Tuo pačiu, kuris sugriovė tai, kas buvo mėnesių mėnesius kurta.

Atėjo žiema, ir čia, kur aš gyvenu, sninga. Ar esi kada nors matęs sniegą? Atrodo, kad balta paklodė apdengia žemę, paslepia visas šiukšles, visą purvą - kartais rodosi, kad ir visą žemės blogį. Tarsi prieš akis būtų atverstas baltas, švarus sąsiuvinio lapas, į kurį kiekvienas turime pasirašyti (ši mintis, deja, ne mano - ją radau kažkokioje knygoje). Ir tada sieloje atsiranda troškimas parašyti tame lape kelias eilutes, kaip kad rašydavome ankstesniuose, bet daug gražiau, kruopščiau - sakyčiau, dailyraščiu.

Su manim tu pasielgei išties negarbingai, ir aš buvau rimtai supykusi. Turbūt mano pyktis išgąsdino tave ir paskatino eiti lengviausiu keliu - mane pamiršti. Tačiau dabar viskas kitaip: iš dangaus iškrito sniegas ir padengė baltu spindesiu viską, kas buvo nešvaru, bloga, pikta. Tu turi galimybę stabtelėti prie naujo gyvenimo puslapio ir pradėti rašyti dailyraščiu. Aš tikiu, tu gali pakeisti savo įprotį rašyti paskubomis, gali išmokti dailyraščio, gali prirašyti šį naują lapą kitaip. Tik tam reikia laiko. Tam reikia trumpam pamiršti amžinai skubantį pasaulį, save ir žemės purvą. Tam reikia įsižiūrėti į sniegą. Bet tai sunku...

Tik kam aš mąstau apie tai? Tu turbūt niekada nesi matęs sniego, ir ten, kur tu gyveni, dabar plieskia negailestinga saulė. O jei ir pamatytum, nuliūstum išvydęs, kad sniegas

tirpsta, ir visa, kas buvo kruopščiai rašyta, susigeria į juodą žemę. Užtat iš tos žemės išauga gėlės - niekas pasaulyje nėra beviltiška, jei tai užrašyta, kaip aš sakiau, dailyraščiu.

Turbūt net atvertę naują lapą, mes kartu jau nieko negalėtume parašyti. Tačiau mano vietą užims kiti žmonės, kurie savo sielose atvers tau švarų, neprirašytą puslapį. Kaip tu jame pasirašysi - tavo reikalas. Bet aš tikiu, kad tu jau pasimokei. O jei prieš save nematai apsnigto lauko, neprisirišk prie žemės. Ir nesistebėk, kad mano žvilgsnis taip dažnai kyla į dangų. Tu tai išmoksi. Tu surasi kelią - aš tuo tikiu.

Net jei laikai save visiškai paprastu ir pilku, niekuo neišsiskiriančiu iš nuobodžios minios, nepamiršk: tėvai pavadino tave šventojo vardu. Nenuvilk jų. Ir išmok rašyti dailyraščiu.

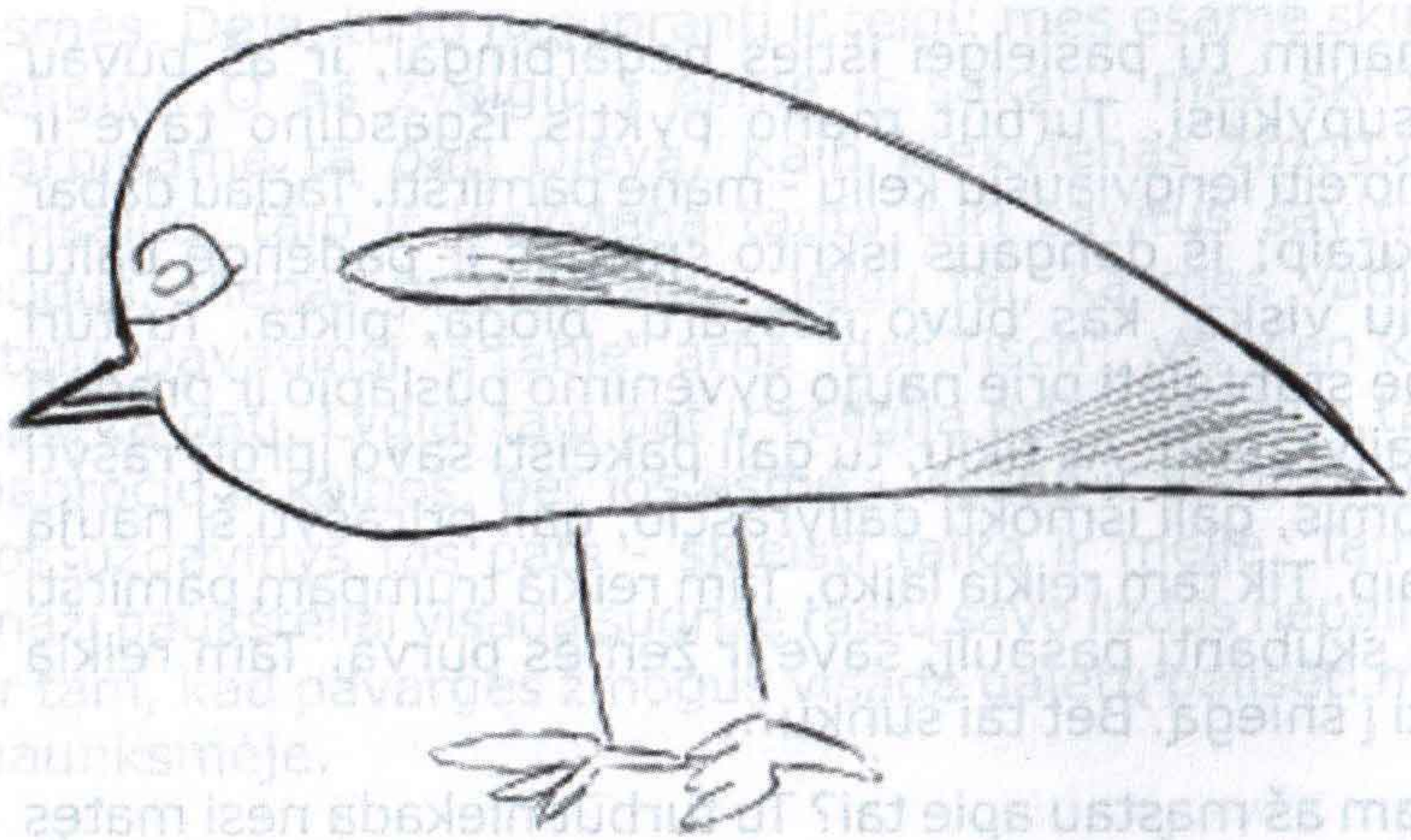

Martyno Davidonio (1minolta) piešinys

VERTIMAI

EGLĖ PUODŽIUKYNAITĖ, 3B

TAI SKIRTA MUMS

Tai skirta mums: sukrėsti ir sudrebint tradicijom
apipintą motulę Žemę
Savosiom sielom, galingom ir stipriom,
Kurių pradžia - gimimas nuostabios poemos.
Mes - tie, kurie, skrisdami su vėju -
Gaiviu, jaunatvišku juoku
Priblokšime pasaulį laisvės, besiveržiančios iš
mūs krūtinių,
Įžeidžiančiu klyksmu.
Sukilkime virš sąstingio ir nevilties,
Įžiebkim liepsną, deginančią sielą,
Atsikratykim prietarų senų -
Pažvelkime į visa, kas mus supa, kitokiu
žvilgsniu.
Ir prisiminkim: mes - poetai, pakeisti viską
skirta mums,
Mes - užkariautojai, valdovai, mes - karaliai
žemių dar neatrastų.
Ir tebūnie prakeiktas tas, kurs mums trukdys,
Mūs saulė patekėjo ir jos šviesa tą niūrią
nuobodulio naktį išsklaidys.
Tai skirta MUMS ir tiktai mums, kuriems rūpės -
Pakeisti šiam pasauly viską iš esmės.

GABRIELĖ SAVICKAITĖ, 4GENIUS

Robertas Frostas

NEPASIRINKTAS KELIAS

Du keliai išsiskyrė geltonoje girioje,
O man gaila, kad negalėjau keliauti abiem.
Aš stovėjau...
Ir žiūrėjau į vieną iš jų. Kaip toli veda
Ir kurlink jis suka.

Tada žvelgiau į kitą, toli, kiek įmanoma,
Galbūt jis turėjo geresnę pabaigą.
Kadangi jis buvo žolėtas ir neištryptas,
Ir niekas nebuvo juo ėjęs,
Reikėjo praminti taką.

Tą rytą abu keliai atrodė lygūs,
Lapuose nebuvo jokių žingsnių.
Tačiau pasirinkau pirmąjį,
Žinodamas, kur jis veda,
Ir abejodamas, ar grįžti verta.

Ir pasakysiu jums atsidusdamas,
Kad prieš daugelį metų
Du keliai išsiskyrė geltonoje girioje,
O aš pasirinkau mažiau ištryptą,
Kuris ir suteikė man išskirtinumą.

JUSTĖ MOCKAITYTĖ, 3B

Viktoras Mickūnas "It's up to us"

TIK MES

Tik mes sava galinga ir stipria jėga,
Telkta paties eilėraščio gimimo,
Senovinę supurtyt žemę galim.
Su pašaipa pašėlusia jaunimo
Nežmonišku riksmu sukrėst pasaulį turim.
Pakilkim pagaliau virš nevilties verpeto!
Supurtykim tuos prietarus senus!
Naujais drabužiais apsivilkę,
Išraskime pasauliui aukštesnius menus!
Atminkite: mes esame poetai ir karaliai,
Valdovai žemių dar neatrastų,
Todėl ir viską pertvarkyti turim galią.
Ir tie, kas mūs planus kėsinsis sutrukdyt,
Bus nubausti ar pasmerkti net mirti...
Štai mūsų Saulė jau netruks pakilti,
Ji žemę nuobodulio ištirpdys išties!
Tik mums teks viską keisti lig šerdies...

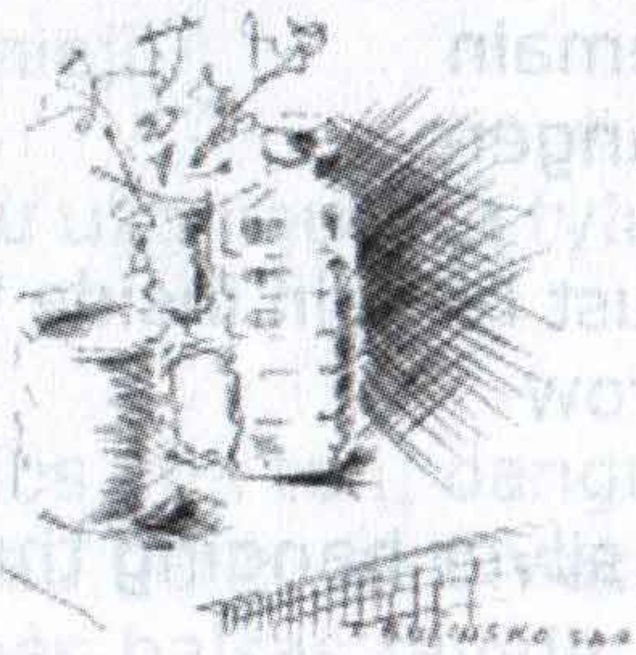

Tomo Kučinsko piešinys

JUSTINA STAŠKEVIČIŪTĖ, 3IBM

Versta iš anglų kalbos

Deep Purple

Perfect Strangers

Tik nepažįstamieji

Can you remember my name
As I flow through your life
A thousand oceans I have flown
And cold spirits of ice
All my life
I am the echo of your past

I am returning the echo of a point in time
Distant faces shine
A thousand warriors I have known
And laughing as the spirits appear
All your life
Shadows of another day

And if you hear me talking on the wind
You've got to understand
We must remain
Perfect strangers

I know I must remain inside this silent
well of sorrow

A strand of silver hanging through the
sky
Touching more than you see

The voice of ages in your mind
Is aching with the dead of the night
Precious life (your tears are lost in
falling rain)

And if you hear me talking on the wind
You've got to understand
We must remain
Perfect strangers

* * *

Ar beprisimeni tu mano vardą vis,
Kai aš lėkiau gausybėm vandenų,
Ir šaldė mane ledas šaltas.
Skridau aš šitaip ištisą gyvenimą,
Dabar tik aidas praeities esu.

Aš susigrąžinsiu aidą tą iš praeities,
Ir tolimi veidai, kovotojai, klaikusis
juokas
Pavirs šešėliais rytdienos,
Bet toks gyvenimas beliko.

Ir kai tik išgirsi mane šnabždantis su vėju,
Suprasi tu, teliksim mes tik
nepažįstamieji.

Žinau, turiu užgniaužt tą tylų ašarų
šaltinį.

Sidabro gijos ana ten, danguj,
Žino daugiau nei tu gali matyt,
Ir amžinybės balsas tavyje
Kaip ir nakties mirtis kentės.

Brangus gyvenimas (o ašaras smarkus
lietus paslėps).

Ir kai išgirsi mane šnabždantis su vėju,
Suprasi tu, teliksim mes tik
nepažįstamieji.

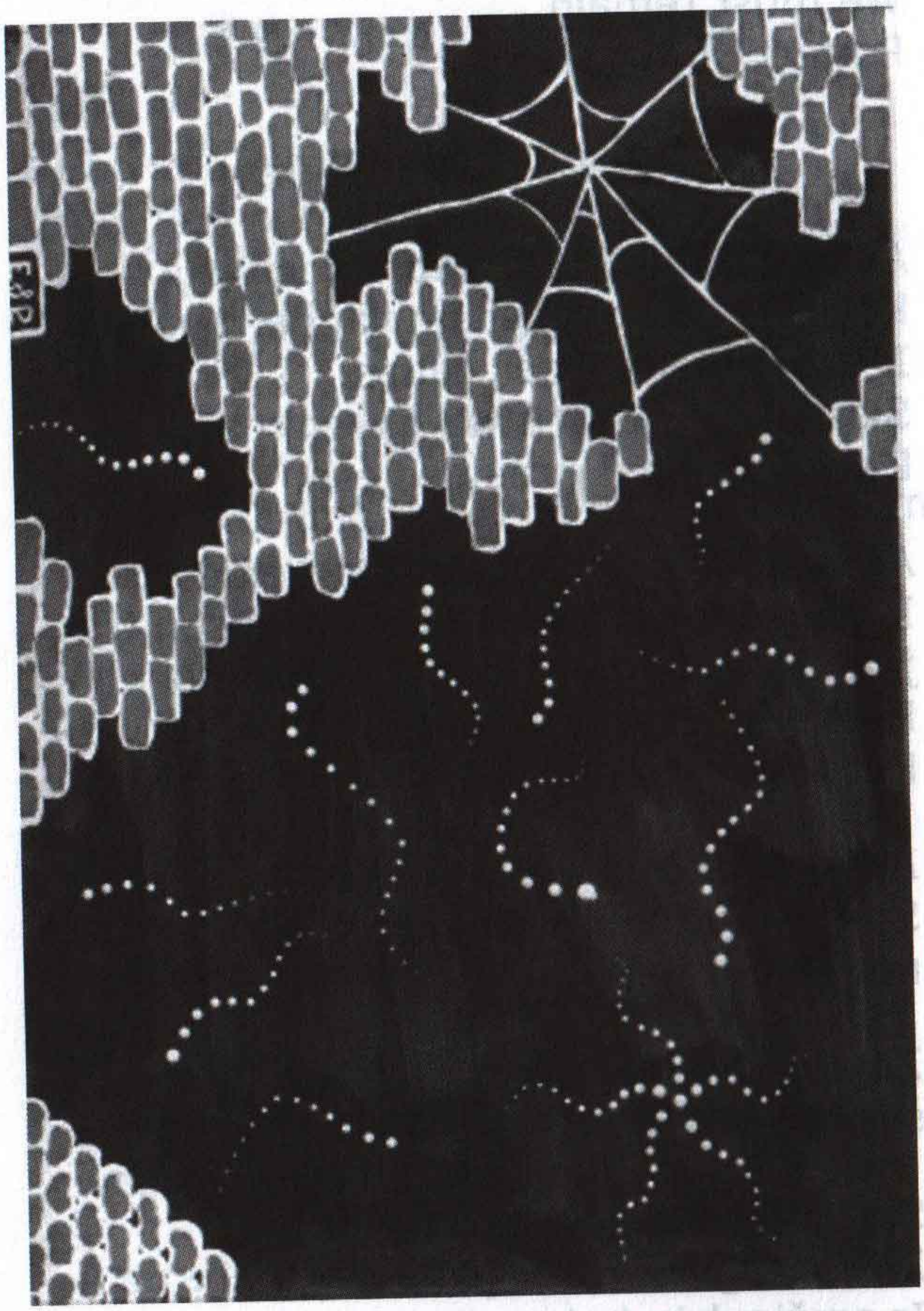

Romo Sleževičiaus ir Eglės Mikalajūnaitės (3IBM) piešinys

IEVA GEDIMINAITĖ, 3IBM

MES - POETAI

Tik mes pakelsim iš letargo
Mūs tikrąją Motiną - Žemę
Stipria ir valinga dvasia - eilių pribuvėja.
Nes esam tie, kur naujo
Jaunatviško juoko vėju pasaulį sukrės,
Įsiutusiu laisvės riksmu, paliekančiu mūsų krūtinę.
Kilkim iš sąstingio ir nevilties,
Aukščiausią pavarą įjungę,
Sudraskę prietarų tinklus ir virš pasaulio atsidūrę,
Matysim viską: šviesą ir šešėlius.
Atminkit - mes poetai,
Privalome naujai sukurti žemę.
Mes - užkariautojai, valdovai, neatrastų žemynų karalaičiai.
Žlugs tie, kur nori mūs planus sugriauti.
Ir teka saulė.
Jos šviesa tamsybių nuobodį praryja.
Mes keičiam viską iš esmės.
Mes galim. Mes - poetai.

Tomo Kučinsko piešinys

ARNAS LAURYNAS, 4GENIUS

UGNIS IR LEDAS

Norėčiau tarti porą žodžių
Apie pasaulio pabaigą, kurią planuoju,
Nors skausmą ši tema sukelti gali,
Tačiau aistroms sukilus
Mes sudeginsim šią šalį.
Nors, kita vertus, pagalvojus -
Dukart naikinant kas sukurta,
Žinau pakankamai, kad taręs:
Ledu paversdama šią šalį
Neapykanta taip pat naikinti gali.

Valdemaros Morkevičiūtės (1b) piešinys

AKVILĖ DAGILYTĖ, 4GENIUS

Pėdos smėlyje:

Žmogus skubėjo. Galbūt bėgo. O gal paprasčiausiai ėjo dideliais žingsniais. Pėdos vingiuoja: tai kairėn, tai dešinėn. Galbūt žmogus kažko ieškojo? O gal blaškėsi nežinodamas, kuriuo eiti keliu? O gal jį vėjas nešiojo? Kaip pūką. Kaip plunksnelę. Ką gali pasakyti pėdos? Nieko - jas užpustė vėjo valdomas smėlis. Neleidžiu, kad mane valdytų ir kad mano pėdas užpustytų smėlis.

Vaiduokliai neturi nei pėdų, nei vėjui pavaldaus kūno.

Su meile,
Praeitis.

2000 08 06

[pasąmonės virpesiai]

* * *

Pamatyti pasaulį atmerktomis akimis
Tąkart pasirodė pernelyg didelis užmojis.

* * *

Skraidantis pavojus nutūpė ten,
Kur niekas negalėjo jo paliesti.

* * *

Kitoks pasaulis
Pamynė po savim
Nesutryptą norą grįžti...

* * *

Pasmerktumo akimirką
Buvo išvaduota
Iš karčių likimo žiaunų,
Kad gyventų amžinai

2001 10 23

[parašyk man laišką]

Parašyk man laišką -
Ilgą, gražų, šiltą laišką,
Kuris atplėštų nuo žemės,
Pakeltų aukštyn...
Aukštai aukštai -
Kur:
· Žydi gėlės;
· Šviečia saulė;
· Švilpia paukščiai;
· Dūžta svajonės.
Dūžta. Prieš tai linksmai ir garsiai skambėjusios.

2001 11 20

[tiesų tiesos melas]

Pamatei tu mane,
Vaikančią pakrančių ožkas,
Žaidžiančią vėjo sūkuriuose,
Mylinčią kiekvieną būtybę
Vis naujai nekalta meile.
Ir sudvejojai: ar tai tiesa?
Ar ten tikrai buvau aš
Ar tik tai, ką apie mane
Buvai
Anksčiau
Girdėjęs.

Tiesa.

Melas.

2002 01 14

(Prierašas. 2002 03 17)

Pamatyk mane, siūruojančią migloje,
Ir įsitikinsi,
Kad viskas, ką žinojai apie mane,
Tebuvo tiesa.

[šnabždesys]

Paglostyk plaukus.
Pabučiuok akis.
Paliesk lūpas.
Tai bus viskas,

Ką noriu iš tavęs išgirsti.
Kalbėk.

2002 01 14

[pamišimo papėdėje]

Pasiutusiai klaiki tyla
Bučiuoja man į veidą.

Laikrodžio dūžiai
Taško mintis.

Aš
bemintis
besotis
padaras.

Bet
JAUČIU.

2002 01 14

NE[pamiršk mane]

Nepamiršk manęs
Kai bėgsi mindamas žolę prie geltonų rugių
bedugnės
Pakelsi šviesiai skaidrias akis dangaus gelmių
link
Nepamiršk
Nes užmarštis paskandina praeitį
Ir bijau...
Nebespėtum išgelbėti...skęstančios

2002 03 17

ILONA GURČINAITĖ, 4GENIUS

IŠTRAUKA IŠ "ECCE HOMO"

Gyvenimui pasiryžau atiduoti visą savo energiją, visą savo širdį ir sielą. Gyvenimui. Ne praeičiai, nebūčiai ar mirčiai - Gyvenimui. Pačiai gražiausiai dovanai, kuri tik gali būti suteikta žmogui. Tada man jau nebebuvo sienų, ribų ar kliūčių. Vienintelis dalykas, už kurį dėkojau - Gyvenimas. Motina, tėvas, gal net Dievas. Daugiau nieko nereikia. Tik galimybės. Būk tikras žmogus, kurk savo gyvenimą ir niekam nelik skolingas. Vienintelė skola - gyvenimas. Galutinis grąžinimo terminas - mirtis. Už dyką nieks nieko neduoda. Paskolą paėmęs tiek pat ir grąžinsi. Pelnas ar nuostoliai liks čia. Už nuodėmes teks sumokėti. Brangiai... Tu tikriausiai nori paklausti, ar verta?

- Verta! Paskolą imti verta!

- O kokios palūkanos?

- Palūkanos priklauso nuo pelno. Progresyvinis mokestis. Lengvo nėra nieko. Gyventi verta.

- Žmogau, aš tavo dievas, štai imk krūvą metų, naudok juos protingai ir būsi laimingas. Jei tik tai suprasi... Prižiūrėk metus, laistyk juos krauju ir prakaitu, verk dėl tų, kuriuos iššvaistysi. Verk dėl metų, dėl mėnesių, dėl sekundžių, bet verk taip, kad ašaros tau nekliudytų. Ir verk iš džiaugsmo, kad gyveni. Tik būk protinga, mokėk elgtis su gyvenimu ir prašau vertink tai, ką gauni. O kai numirsi, aš tavęs paklausiu, ir tu man atsakyk: aš gyvenau! O aš sakysiu: ecce homo, štai žmogus.

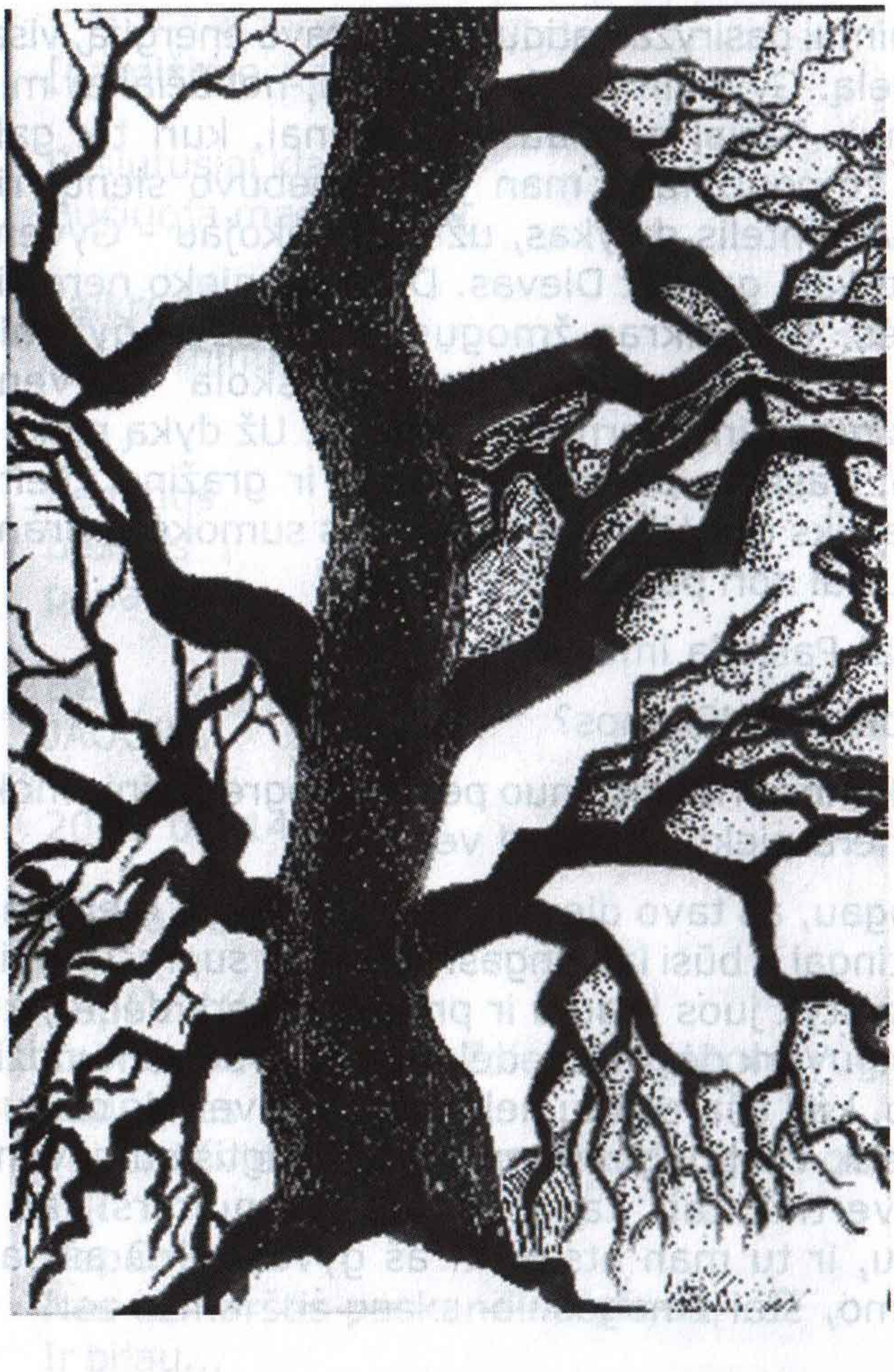

Aušros Džiugytės (2c) piešinys

VALDAS LUKENSKAS, 4HP

Kartais nuostabą kelia liguistas žmonių noras eiles paversti savotiška maldos forma. Tarsi be įtampos, vidinių konfliktų, įvairiausių para- ar įspūdingų erdvių sankirtų ši literatūros rūšis prarastų bet kokį patrauklumą. O kodėl ji kartais negali virsti tiesiog lengvu žaidimu kirčiais, skiemenimis ir galūnių sąskambiais? Juolab, kad turtinga lietuvių kalba, pilna sinonimų, homonimų ir visokių kitokių - nimų, tam nepaprastai tinka.

KRITIŠKAI

Žmonės kalba, žmonės sako,
užsimanė boba tako.
Jūra bristi, kad nereiktų,
Sitiek sutaupytų laiko!
Samsto boba skreitais žvyrą,
neša Baltijon ir pila;
pila tiesiai ant žuvelių -
jūra bobai iki kelių.

Darbas, kaip žinia, ilgokas, -
šimtas mylių, - tai ne juokas..
Brenda, neša, pila, semia,
kol supylė - net paseno.
Džiaugias senė, rankom ploja:
nebereiks mirkyti kojų,
Klaipėda - Zelenogradskas
tiltas baigtas - gataveckas.

* * *

Metų tūkstančiai praėjo
(boba užverst klumpes spėjo),
žmonės kalba, žmonės sako -
milžinų nebėr nė kvapo.
Vieton jų maži atėjo:
po pasaulį vaikštinėja,
visur lenda, tyrinėja,
žiūri, klauso, uostinėja,
ūsą suka, galvą kaso,
tai nupaišo, tai aprašo -
stebi darbus didelių,
prieštvaninių milžinų.

* * *

Sėdi štai pakrantėj vienas
daugel matęs senas krienas,
talentais apdovanotas.
Dantyse - teptuko kotas.
Realistas. Nuo mažens
traukia jį vis prie vandens.
Sako, buvęs žurnalistas -
tikras velnio aktyvistas.
Žiūri jis į bobos triūsą -

bobos triūsas jam prie dūšios.
Gal numaliavot reikėtų
tokią pasakišką vietą?

Plušo valandą ne vieną,
dieną keitė mėnesiena.
Prakaitas, dažai, aliejus
kibirais tik liejos, liejos...
TAI nutapė realistas,
aktyvistas, žurnalistas
bobos pylimo peizažą.
Vos užmetus žvilgsnį - veža!

* * *

Apsižergęs vėją girtą,
antrą, trečią ir ketvirtą,
per padanges Binkis joja,
kojomis net maskatuoja.
Už miškų, už burių kliūva
stačia galva kopon griūva,
pats kaip girtas kūliais ritas:
"Olialia, koks koloritas!"
Žvejas išsižiojęs žiūri,
tai bent pučiasi jo burės:
"Ponas Binki, man atrodo,
išsikraustėt jūs iš proto.."
Seno žvejo nemalonei,
valčių keletą pašonėj
Žmuidzinavičius pripaišo -
konkurencija nemaišo.
Na, Kastyti, baltalyti,
marš žvejot, užteks dairytis.
Saulė jau ir taip nuo ryto
atsirito lig zenito:

plečias, pučias, geltonuoja,
kaušą pliką atakuoja
ultravioleto kvantais.
Gal sergi, žvejy, tu kartais?
Sėdi, kaip vėžys raudonas -
neapsaugoja ozonas.
Ūpo nėra nė už grašį,
traukia valtin tuščią kašį.
Kardžuvę sugaut norėjos -

aprašytų Hemingvėjus!
O kolegos, kad jį galas,
išsitempęs ilgas valas.
Geras valas - geras galas,
kolega po valtį malas.
Žvejas visiškai dar jaunas,
kaimo mergos dėl jo pjaunas.
Pasiguldęs Juzo Rūtą,
laivo dugne juda, kruta.
Senio plaukus taršo vėjas:
"Nebereikia Hemingvėjaus!"
Meilė jam taip pat parūpo:
"Nupaišyk man mergą drūtą
tokią pat, kaip Juzo Rūta.
Man pašonėj tegul kruta."
Bet.. Antanas užusnūdo,
penzelį kažkur nugrūdo..
Liūdnas senis atgalios,
irias vienas, be mergos.

VITA VILČIAUSKAITĖ, 4GENIUS

Pirmąkart apie Tomo romaną sužinojau, kai vieną vakarą pamačiau tokį vaizdą: jis gulėjo ant žemės vidury kambario, lyg apsėstas ir rašė. Tai buvo tik vienas iš daugelio jo įkvėpimo momentų.

Tą vakarą šiaip taip išprašiau, kad duotų romaną į namus paskaityti. Atsiverčiau pirmą lapą - "Week of Beast". Toks romano pavadinimas, parašytas didžiulėmis raidėmis per visą lapą. Švelniai tariant, atrodė šiurpiai. Perskaičiau pirmos dalies "Monday" pirmą sakinį: "Viskas prasidėjo per Remo 18 gimtadienį". Pagalvojau, kad tai labai tradicinė pradžia, nesitikėjau ko nors įspūdingo, bet nejučia įsitraukiau į skaitymą.

Pirmose penkiose dalyse pagrindinis veikėjas Remas bando išsigelbėti iš padėties be išeities: per aštuonioliktąjį gimtadienį atsiskleidžia jo tikroji demoniška prigimtis, jį persekioja Gynėjai, vyrai juodais apsiaustais ir žibančiais kardais, kurių misija - jį nušluoti nuo žemės paviršiaus. Gynėjų kalėjime Remas sutinka Hai, taip pat demonę, kuri tampa jo bendražyge. Kartu jie įveikia daug kliūčių, o galbūt pabaigoje net nugalės Gynėjus.

Su kiekvienu nauju sakiniu vis labiau ir labiau žavėjausi Tomu ir jo vaizduotės galia. Žinojau, kad jis puikiai rašo, bet kad taip - niekada. Pasak paties Tomo, tai dar tik "romano griaučiai", dar toli iki pergalingo galo, reikia plėsti ir detalizuoti. Be to, dar trūksta dviejų paskutinių dalių - "Saturday" ir "Sunday".

Tiesą pasakius, aš nesu fantastinės literatūros gerbėja, niekada jos neskaitau. Šį romaną norėjau perskaityti tik todėl, kad tai mano klasės draugo Tomo darbas. Dabar nuoširdžiai sakau, kad skaičiau iki galo ne vien dėl to. Skaičiau todėl, kad negalėjau atsitraukti.

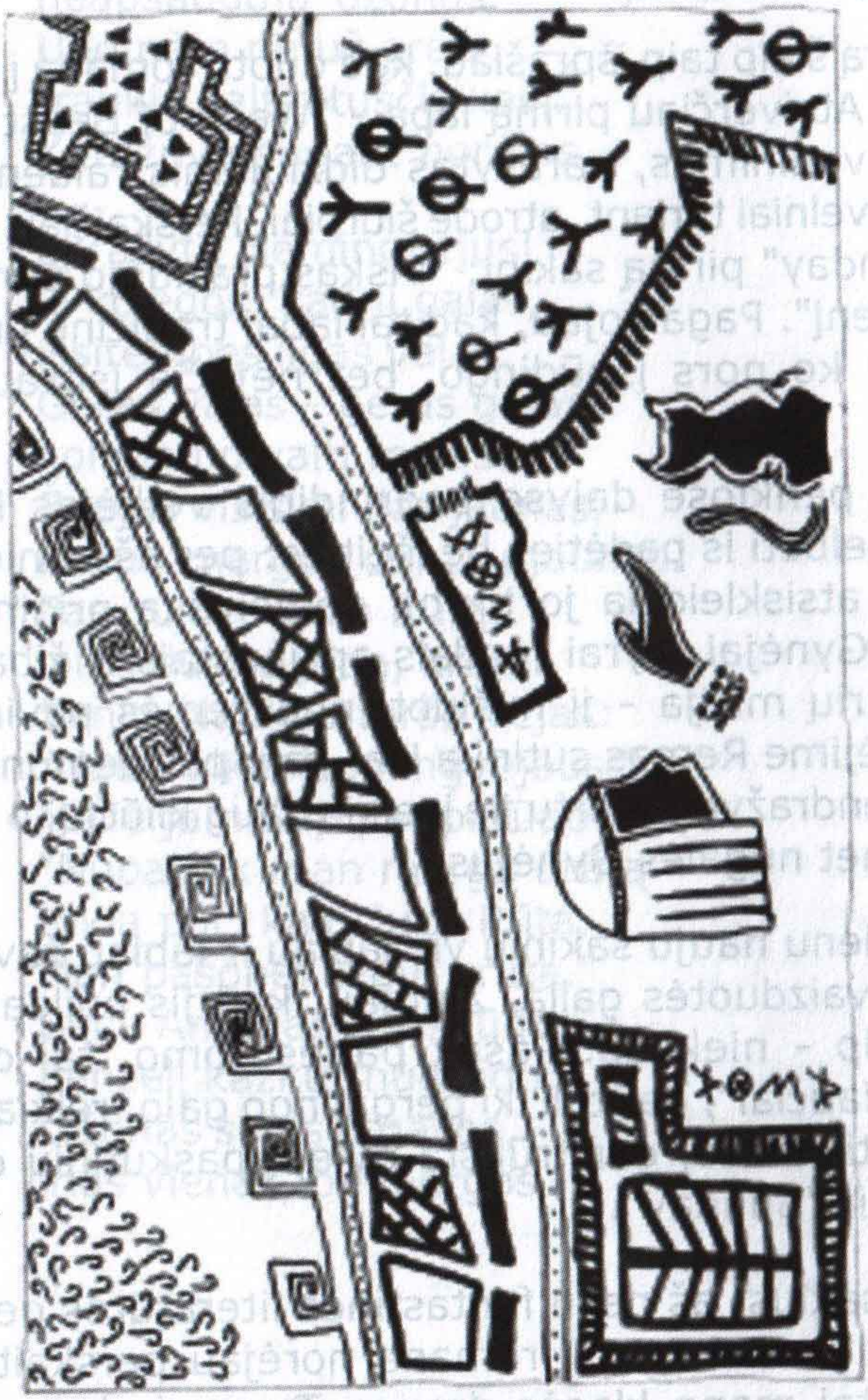

Astos Rinkevičiūtės (2b) piešinys

TOMAS PETRUSEVIČIUS, 4GENIUS

MEDŽIOJAMO ŽVĖRIES SAVAITĖ

Pirmadienis

Viskas prasidėjo per Remo 18 gimtadienį. Iki tol gyvenime nebuvo atsitikę nieko ypatingo. Tais metais jis baigė mokyklą ir ruošėsi stoti į universitetą. Gimtadienis buvo pribloškiantis - užteko ir alaus, ir panelių, ir viso kito. Bet už visa, kas gera, tenka mokėti, ką puikiai suprato Remas, pabudęs kitą rytą sunkia galva. Jis jautėsi keistokai, bet tai buvo vakarykščio linksminimosi viena iš pasekmių. Visi jutimai buvo paaštrėję. Jis išgirdo kieme kniaukiant kaimynų katiną ir, kaip bebūtų keista, galėjo prisiekti, kad jį ir užuodė, tiesa, tai truko tik sekundės dalį. Paskui viskas praėjo, ir liko tik spengimas galvoje.

Namuose buvo tylu ir tuščia. Tėvas buvo išvykęs į komandiruotę, motina išvažiavo likus savaitei iki jo septintojo gimtadienio ir negrįžo. Policijos suvestinėse ji buvo užregistruota kaip dingusi be žinios. Remas ją prisiminė labai miglotai, bet ji visada turėjo savyje kažką paslaptingo, nesuprantamo. Tėvas pasakojo, kad jie susipažino keistomis aplinkybėmis. Jis dirbo geologinėje ekspedicijoje, aplinkui tik negyvos stepės, ir staiga vieną rytą iš kažkur pasirodė jinai, nors aplinkui per šimtus kilometrų nebuvo ne tik žmonių, bet ir gyvūnų. Ji pasakė esanti turistė, nors niekas tuo nepatikėjo, bet žmonės buvo ne tokie, kad klausinėtų. Jie ten praleido tris mėnesius, o grįžę į civilizaciją drauge iškart susituokė. Kartu jie praleido aštuonerius metus, iki to įsimintino gimtadienio. Kažkada Remui dėl to buvo labai skaudu, bet ilgainiui jis apsiprato. Bet jis visada prisiminė tai, ko nežinojo niekas kitas - prieš išvažiuodama tą vakarą motina užėjo į jo kambarį, jie apie kažką

kalbėjosi, tik išeidama tarpduryje ji atsisuko ir pasakė keistus žodžius:

- Kada nors tu suprasi, Remai.

Remas nusipurtė nuo nemalonių minčių. Tokių dalykų geriau neprisiminti, neverta gyventi praeitimi, ateitis daug malonesnė. Namuose besėdint dar ne tokių nesąmonių į galvą ateis, geriau keliauti į miestą, kur tikrai galima bus susirasti kompaniją ir pasigydyti nuo pagirių. Pagaliau galima eiti pas Ritą. Jinai gal ir netobula, valkiojasi su kitais, dažnai daug vyresniais už jį, bet vis tiek su ja pakankamai neblogai.

Remas apsirengė, greitai pavalgė, patikrino, ar viskas išjungta ir ar uždaryti visi langai. Viskas buvo tvarkoje, tik kieme po langais stovėjo keli keisti tipeliai su ilgais lietpalčiais, nors kepino saulė. "Visokių keistuolių būna", - pamanė Remas.

Laiptinėje jis akis į akį susidūrė su dar vienu juoduoju lietpalčiu, kuris stovėjo kažko laukdamas. Remo nugara ėmė bėgioti skruzdėlytės. Jis lėtai uždarė ir užrakino vidines ir išorines duris, visą laiką jausdamas nugara įdėmų žvilgsnį.

Remas lipo laiptais žemyn, bandydamas prisiminti, kas čia jam galėtų padėti, bet jokia geniali išeitis neatėjo į galvą. Jis buvo įsitikinęs, kad ta kompanija yra butų vagys, o dabar jie nori atimti iš jo raktą. Jei jis būtų likęs namuose, jie vis tiek būtų įsilaužę, o tada niekas tikrai neišgirstų jo pagalbos šauksmo. Dabar jam tik reikia pasiekti taksofoną, tiesa, prieš tai teks atsikratyti persekiotojų. Tas, kuris laukė laiptinėje, dabar sekė jam iš paskos truputį atsilikęs, dar nežinia kiek laukė kieme, bet jiems bus sunku pavyti mokyklos bėgimo čempioną. Sakoma, per kvailą galvą kojos kenčia - kas Remui sukliudė tik pamačius juodus lietpalčius kieme skambinti policijai, nereikėtų dabar dėlioti koją už kojos žliaugiant šaltam prakaitui.

Remo laukė ne prie pat durų, jie buvo išsidėstę tolėliau, taip, kad atkirstų visus atsitraukimo kelius. Jų veiduose nesimatė jokių emocijų. Remas, supratęs, kad geruoju tai nesibaigs, išsitraukė buto raktus ir tarė:

- Žmonės, mes galime susitarti, štai buto raktai, galite pasiimti, gyvybė man svarbiau už pinigus.

- Tu neatsipirksi jokiais turtais, padare. Niekas tavęs neišgelbės nuo teisingumo - kalbėjo tas, kuris atsekė jį iš laiptinės.

Visi užpuolikai vienu metu praskleidė lietpalčius ir išsitraukė kardus. Laikas lyg sulėtėjo, aplinkoje padaugėjo detalių. Remas įžiūrėjo keistus rašmenis ant kardų ašmenų, kurie švytėjo melsva šviesa. Jo protas galutinai išnyko, liko tik instinktai.

Kojos atsispyrė nuo žemės, skrydis, užpuolikai liko už nugaros, jie labai lėtai sukasi link jo, bėgimas, priekyje automobilis, šuolis, automobilis lieka už nugaros, juodieji lietpalčiai vis dar lėtai sukasi, bėgimas, gatvė, šuolis, užpuolikų jau nematyti, bėgimas, žmonės skiriasi priekyje, tuščias skersgatvis, gale tvora, šuolis, bėgimas, apleista gamykla, tyla.

Instinktai pasitraukia, protas grįžta atgal. Grįžta protas, bet ne supratimas. Remo galvoje siaučia atskiri vaizdai - žmogus, vadinantis jį monstru, švytintys kardai, šuolis per keturių juostų gatvę. Prisiminęs šuolį jis žvilgteli į savo kojas. Iš gerų sportbačių teliko tik skutai, vos besilaikantys ant kojų, kelnių apačia suplyšusi. Marškiniai suplyšę per siūles, odinę striukę kažkur pametė. Kad ir kaip keista, padų neskauda, iš viso nieko neskauda, o turėtų. Remas apsižvalgė aplinkui. Dabar jis buvo apleistoje statybvietėje, už kokių poros kilometrų nuo namų. Pora kilometrų - bet juk visa tai užtruko vos minutę, prieš išeidamas į kiemą jis

žvilgtelėjo į laikrodį. Visą gyvenimą jis buvo įsitikinęs, kad bet kokiam įvykiui galima rasti logišką paaiškinimą. Šiandien, sukapok į gabalus, jokio logiško paaiškinimo neįmanoma buvo rasti. Vienintelė loginė išvada buvo tokia - jis pateko į didelę bėdą. Netikėtai kažkas išplaukė giliai iš atminties: "Kada nors tu suprasi", - paskutiniai jo motinos žodžiai prieš dingimą. Ar turi jie ką bendro su jo dabartine padėtimi? Matyt, ne, tai juk buvo taip seniai.

Svarbiausia problema dabar - ką daryti? Į namus jis grįžti negali, dabar ten, aišku, šeimininkauja juodieji apsiaustai, kuriems jis taip geraširdiškai atidavė raktą. Reikia eiti pas Ritą, ji turi jam padėti. Ši mintis skambėjo galvoje kaip varpas. Apie vidurdienį ji visada būna mažame parkelyje netoliese. Jie ten buvo daugybę kartų: ir vidurdienį, ir vakare, o kartais net sutemus. Ji tikrai turi jam padėti.

Praeiviai aplenkdavo jį dideliu atstumu, be batų, suplyšusiais rūbais jis atrodė panašus į bomžą. Remas jautė į nugarą spiginančius žvilgsnius, bet nekreipė į juos dėmesio. Parkas buvo nepasikeitęs nuo tada, kai jis paskutinį kartą čia buvo. Rita irgi sėdėjo ten, kur visada, bet su ja sėdėjo ir vienas iš jos "gerbėjų", atgrasus skustagalvis odine striuke. Bet kurią kitą dieną Remas būtų tiesiog nuėjęs šalin neatsigręždamas, bet šiandien jis neturėjo kur eiti.

- Labas, Rita.

- Kas per, - jos veide atsirado pasibjaurėjimas, - nyk iš čia, Remai, kitaip Kūjis tau dantis be replių pašalins. Skustagalvis pritariamai sugniaužė kumščius.

- Bet man reikia...

- Užtilk tu, bomže, pinigų aš tau neskolinsiu.

- Man ir ne... - daugiau Remas negalėjo pasakyti, nes kumštis trenkėsi jam į saulės rezginį. Kai Remas suklupo,

Kūjis dar pridėjo spyrį kaustytu batu. Rita nueidama net neatsisuko.

Iš arti tyrinėdamas takelio augmeniją Remas pasiekė tokį minties aiškumą, jog priėjo prie išvados, kad šiandien ryte atsikėlus jam reikėjo tiesiog iššokti per langą, tada būtų patekęs į ligoninę ar į dangų, o ir ten, ir ten daug ramiau. O kol kas reikia dingti iš parko, kol Kūjis nesusirado kompanijos ir nesigrįžo pabaigti, ką pradėjęs. Krūtinę vis dar maudė, bet Remas stengėsi eiti kuo greičiau. Netikėtai jo žvilgsnis sustojo ties juodu lietpalčiu, jei tiksliau, ties keturiais tipeliais, juodais lietpalčiais. Remas pradėjo bėgti į priešingą pusę. Jis puikiai pažįsta šiuos krūmus, tad turi šansų pasprukti. Takeliu į priekį, dabar kairėn, čia tarp krūmų siauras praėjimas, kurio iš šalies nepastebėsi, toliau zigzagais per tankmę, seniau jis ateidavo čia parūkyti, tad puikiai žinojo, kad čia niekas jo neras.

Na, gal niekas, išskyrus tą juodąjį apsiaustą priešais. Šis buvo dar jaunas, bet akyse degė kažkokia ugnis. Traukdamas kardą jis prabilo:

- Aš žinojau, kad tu atbėgsi pas mane, padare. Tau jau nebėra kur bėgti, tad tiesiog ramiai sutik mirtį!

- Kodėl? Ką aš jums padariau?

- Nieko. Tu tiesiog esi, ir tai yra pakankamas pagrindas tave nužudyti.

Kardas pakilo aukštyn. Laikas sulėtėjo, bet protas šį kartą pasitraukė ne visiškai, jis liko stebėtoju. Remas sugriebė ranką su kardu. Staigus judesys, trakštelėjimas, pirštai paleidžia kardą, užpuoliko veide nustebimą pakeičia skausmas. Remas pakelia jį ir sviedžia. Po trumpo skrydžio juodasis apsiaustas trenkėsi į medį ir susmuko. Tada Remas pajuto savo pasikeitimus, jo kūnas buvo kitoks. Jis nužvelgė

savo rankas, tiksliau, letenas, didžiules, plaukuotas, ilgais nagais. Taip bežiūrint letenos vėl tapo rankomis. Staiga už nugaros kažkas sušiureno. Remas net neatsisuko patikrinti, kas ten, jis tiesiog nebėgo tolyn, parko ribos link. Persekiotojų nesimatė, bet mintis sustoti ir atsisukti atgal neatėjo.

Remas neturėjo kur bėgti. Tą akimirką, kai Rita nuo jo nusisuko, jis suprato, kad neturi draugų, tik pažįstamus. Sakoma, "draugą nelaimėje pažinsi", bet tie, kurie taip sako, klysta: kai pakliūni į bėdą, tiesiog nelieka ką pažinti. Visur, kur jis eis, jį sutiks taip pat atšiauriai. Dabar jam reikia kokios nors ramios vietelės, kur nėra žmonių. Apleistas fabrikas, kur ką tik slapstėsi, puikiai tam tiks. Ten jis galės ramiai apmąstyti viską, kas šiandien įvyko.

Visą kelią iki fabriko Remas stengėsi eiti šalutinėmis gatvėmis, bet šie, matyt, pametė jo pėdsakus parke. Laikas bėgo kažkaip nepastebimai, bet kai keliesi dvyliktą valandą dienos, o visą likusį laiką nuo kažko bėgi, taip būna. Tad jau vakarėjo, kai Remas "grįžo namo". Šiame fabrike jis praleido savo vaikystę. Per dienas su draugeliais žaisdavo slėpynes ar karą. Dabar čia vaikai nežaidžia. Pastatai, neprižiūrimi jau dvidešimt metų, ėmė lėtai irti, tad žmonėms viduje pasidarė pavojinga, bet Remas žino viduje keletą puikių vietelių, kur jo niekas tikrai neras, o konstrukcijos dar pakankamai stiprios ir nerizikuoji bemiegodamas gauti plyta į galvą. Viena iš jų yra pačiame pastato viršuje, kur patekti galima tik metalinėmis kopėčiomis, vos besilaikančiomis sienoje. Remas apsidžiaugė, kad jo figūra visada priminė skeletą, o tokio žodžio, kaip antsvoris, niekada nebuvo girdėjęs.

Patogiai įsitaisęs Remas pagaliau atsikvėpė. Pirmąkart per visą dieną jis niekur neskubėjo. Atėjo laikas susisteminti

per dieną surinktus duomenis. Taigi pirmas punktas - kompanija žudikų juodais lietpalčiais, ginkluotų kardais; antras punktas - kaltinimai buvimu pabaisa, trečia - keistos kūno metamorfozės, ketvirta - jaučiuosi baisiai pavargęs. Su šia mintimi Remas ir užmigo.

Sapnas

Tokius sapnus jis sapnuodavo ir anksčiau, tiktai niekad jie nebuvo tokie ryškūs. Milžiniška, į visas puses besitęsianti lyguma, apaugusi smulkiais krūmokšniais. Jis bėga pirmyn ir klausosi vėjo dainos ausyse. Jis pats yra vėjas, jis skrieja. Lygumoje jis ne vienas, yra dar kažkas. Akies krašteliu jis pastebi aukštą gelsvą pavidalą, pasisuka, kad apžiūrėtų jį, ir...

Tomo Kučinsko piešinys

VLADAS URBONAS, 4GENIUS

Ar tikslinga garbinti
valdančią materiją
bailu juk teigti
valingo ryšio
netikrumą
drąsu tik dirbti
drąsu dvejoti
drąsu palikti

drąsiau išlikti

išlikti dviese

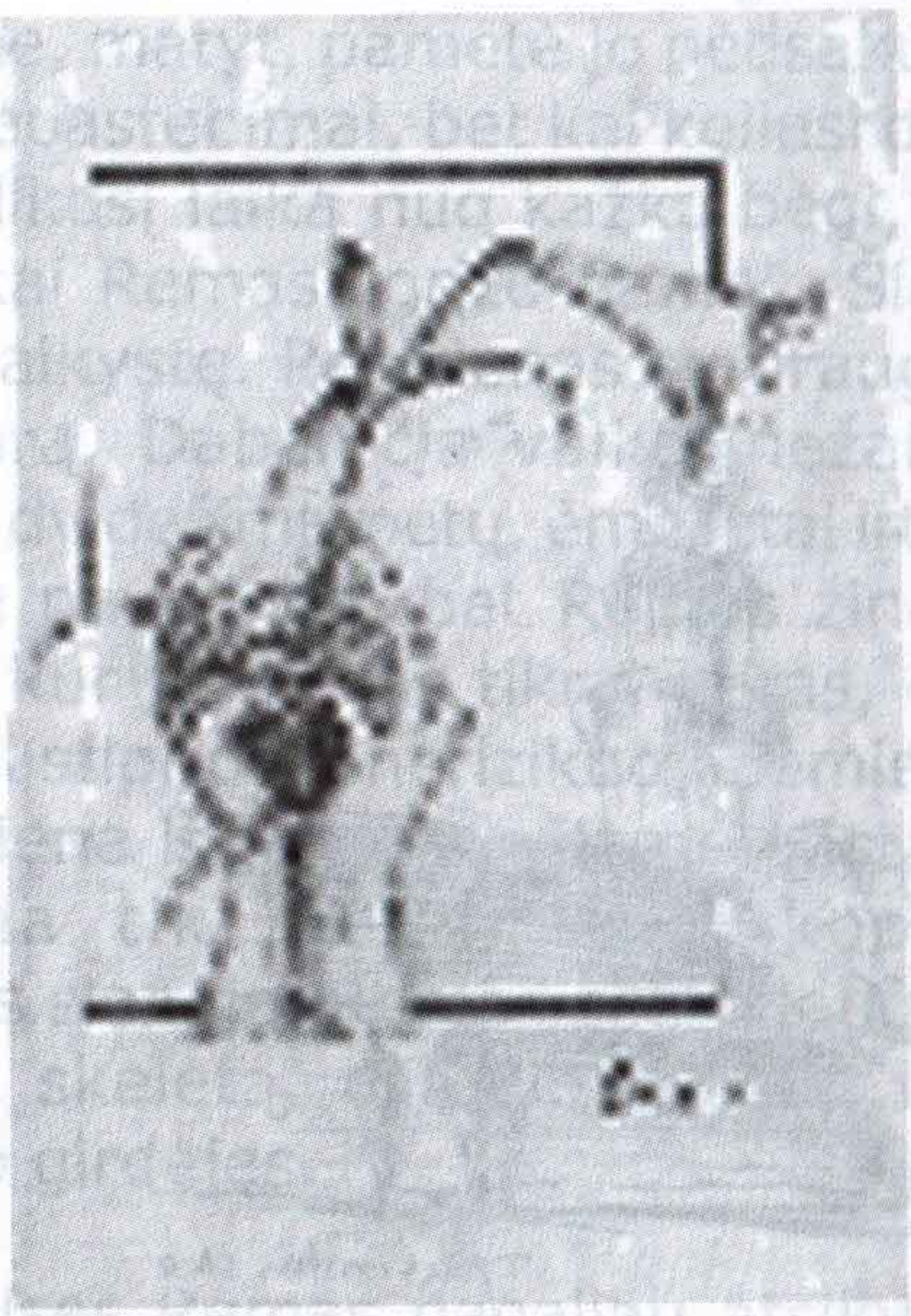

Eglės Mikalajūnaitės (3IBM) piešinys

PRAKTINIS FILOSOFIJOS PRITAIKYMAS

Einant prieš vėją visur žalia.

SUBJEKTYVIOSIOS EKONOMIKOS AKSIOMOS:

Pinigai yra tik materialios vertės matas.
Žmogus privalo būti kuo arčiau tarnystės.
Nenusirašinėti - pelningiausias verslas.
Mokymasis turi būti skausmingai prasmingas.

TAIKOMOSIOS EKONOMIKOS PROJEKTAI

"Ekonomika yra menas", - būtent taip dėstomą disciplina man pristatė ekonomikos mokytojas Vytautas Žilinskas. Tai nulėmė, kad visos mano parengtos programos susijusios su ekonomikos mokslu. Taigi tikiuosi, kad jos bus naudingos įvairiuose konkursuose dalyvausiantiems Gimnazijos ekonomistams.

Bankininkystės algoritmas

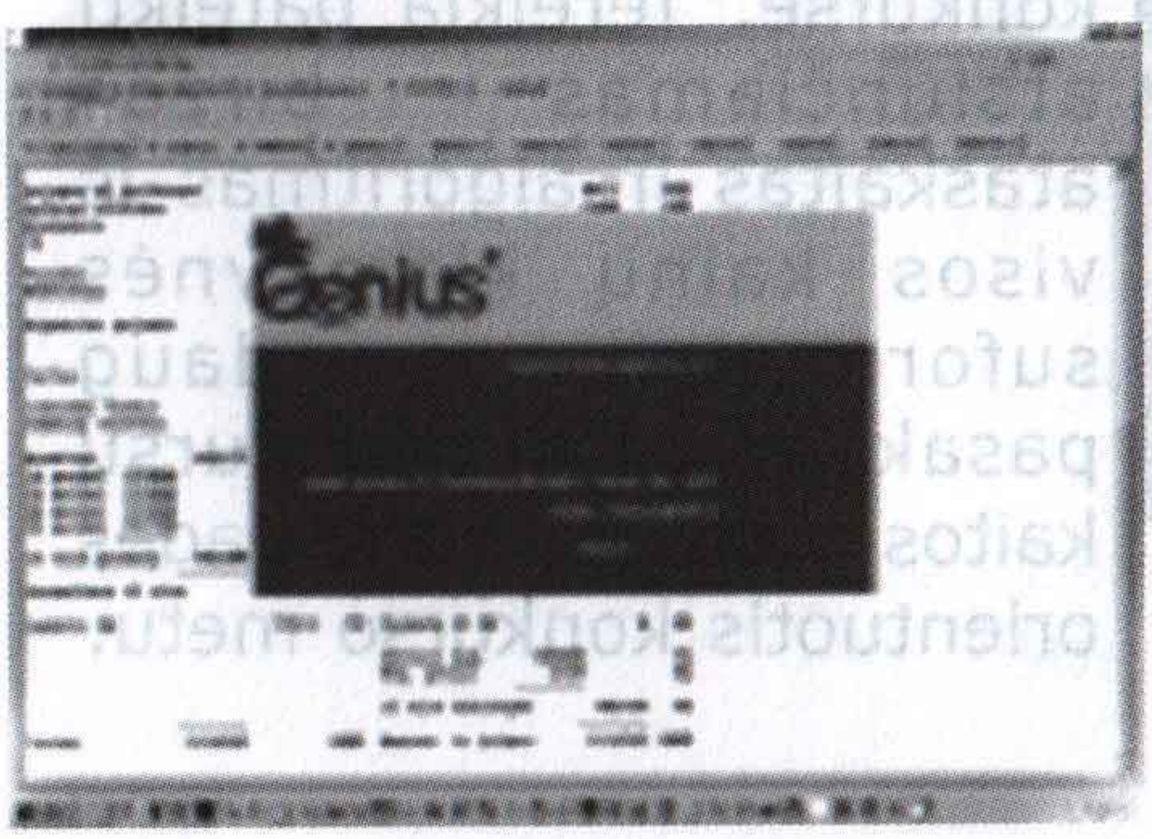

Tai man svarbiausias kūrinys, padedantis dalyvaujant Lietuvos Junior Achievement organizuojamose "Bankų konkurencijos" varžybose. Grafikai ir konkurentų veiksmų analizė turėtų pasirodyti vertos jaunųjų bankininkų dėmesio.

Programa naudinga dar ir tuo, kad pati suformuoja užkoduotas ataskaitas, taigi varžybas galima organizuoti vietoj popieriaus naudojant diskelius ar elektroninį paštą.

MESE Generatorius

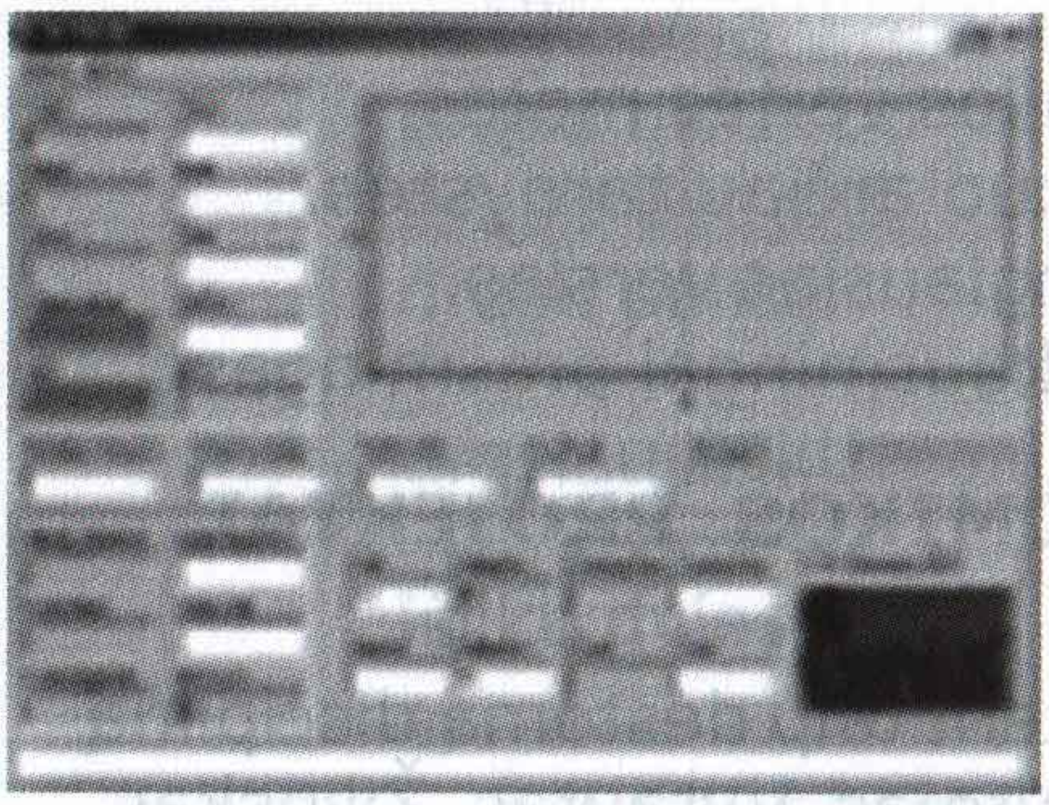

Įrankis, praverčiantis nagrinėjant Vadybos ir Ekonomikos Modeliavimo Pratybų brūzgynus. Programa, naudodamasi pateikiamomis ataskaitomis, suranda bent jau apytikslę konkurentų sprendimų derinių aibę, o tai padidina tikimybę atspėti jų taktikas ir tolesnius sprendimus.

Biržos analitikas

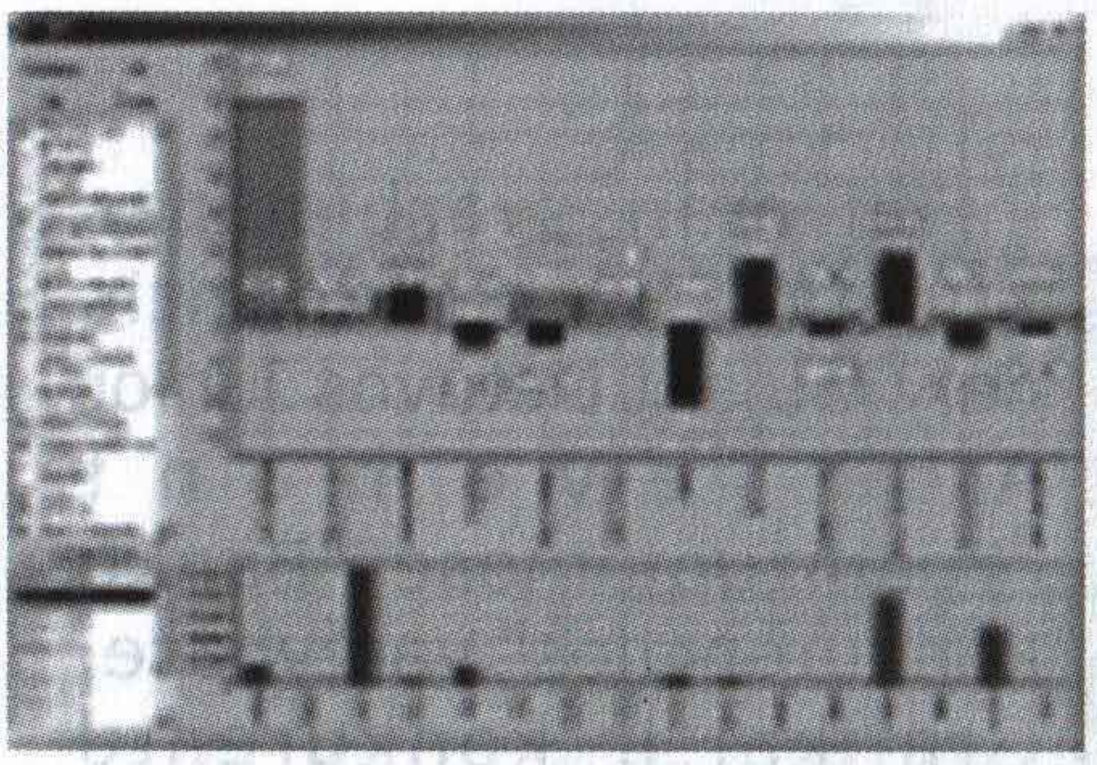

Programa skirta dalyvaujantiems LJA "Jaunojo investuotojo" konkurse. Tereikia pateikti atsiunčiamas biržos ataskaitas ir algoritmas iš visos kainų klampynės suformuos daug pasakančius akcijų kursų kaitos grafikus, kurie padės orientuotis konkurso metu.

Ekonomikosas

Darbas, kurį išdrįsčiau palyginti su meno kūriniu. Nors tai viso labo tik aukštosios mokyklos ekonomikos kurso ir pažangiausių ekonominių minčių apibendrinimas, tačiau jame galima rasti ir filosofijos atplaišų. Programa skirta ekonominių specialybių studentams, nagrinėjantiems makroekonomikos ar politinės ekonomijos problemas; padeda geriau suvokti pagrindinius sociologinius dėsningumus rinkos dvasia gyvenančiose valstybėse. Tai raktas norintiems surasti save besikeičiančioje materijoje.

Algoritmas kompiuterizuotam moksleivių testavimui

Tai dar vienas bandymas prasmingai panaudoti kompiuterį. Keletą kompiuterių sujungus į vientisą tinklą, sistemą galima naudoti siekiant pakankamai diskretiškai įvertint moksleivių žinias. Programa turėtų sudominti visų gimnzijoje dėstomų dalykų mokytojus.

BRIGITA BUDRYTĖ, 4HP

Štai ateina budelis ir sako:
- Šiandien bus pasaulio tavo pabaiga...
Ir tu parkrenti ant savo laimės tako...
Ties gyvenimo dar vidurio riba...

Taip sunku dar trauktis iš to kelio,
Taip sunku palikti tau visus...
Bet užgesus plazdančiai ugnelei
Tik staiga pravirkdini visus...

2001 04 22

...Aš...

Aš noriu skristi į dangų
Ir kristi į žemės gelmes...
Pajusti mėlį padangių
Ir juodoje bedugnėj paskęst...

Aš noriu pabučiuoti vėją
Ir baisią audrą prakeikt...
Aš noriu būti fėja...
Ir visus užkeikt...

Aš noriu šaukti beprotišku balsu
Ir tylėt tarsi žemė...
Aš noriu pravirkt kraujuotu skausmu
Ir šypsotis tarsi pelenė...

2001 06 19

JŪRATĖ BRAZAITYTĖ, 4HP

MAN REIKIA TAVĘS

Man reikia Tavęs, kaip žmogui reikia oro,
Man reikia Tavęs, kaip žemei vandens.
Man reikia Tavęs, kaip paukščiui reikia skrydžio,
Man reikia Tavęs, kaip laivui vandens.

Man reikia Tavęs, kaip gėlei reikia saulės,
Man reikia Tavęs, kaip dienai šviesos.
Man reikia Tavęs, kaip namui reikia stogo,
Man reikia Tavęs...

Kaunas

2002 02 16

NORĖČIAU BŪT...ŠALIA TAVĘS

Norėčiau būti žalias klevo lapas,
Mėlyni toliai ar žydras dangus.
Norėčiau būti žiedas, kur ant gėlelės kraunas,
Norėčiau būti paukštis, jaučiantis sparnus.
Aš tik norėčiau būt...šalia Tavęs...

Kaunas

2002 02 16

Židiny rusena ugnis. Fotelyje kojinę mezga močiutė ir kažką šnabžda panosėj - turbūt ir vėl niūniuoja kokią seną liaudies dainą. Šalia jos ant grindų žaidžia mažas berniukas. Jam pasaulis atrodo tobulas. Juk jis dar vaikas. Kambary jauku ir šilta, o už lango žliaugia lietus. Lango stiklas virpa nuo atšiauraus vėjo gūsių. Jis nori į vidų, jis trokšta patekti čionai, kur aš, kur šiluma. Bet aš lango neatversiu, vėjo neįsileisiu, nes kartu su juo vidun pateks ir lietus. Jis prilis mano širdin ir ji paskęs. Mirs mano jausmai. Dings abejonės. Būsiu tik vaikščiojanti gyva statula. Ir mano veidas bus šaltas kaip tas oras anapus stiklo. Akys bus stiklinės, jos žvelgs į niekur ir jos nieko nebesakys. O dabar mano akys išraiškingos, žinau, kad jos išraiškingos. Tai matau iš tavo akių, kurios dabar žiūri į šį langą, kurios, tikiu, viltingai laukia manęs. Tau nebaisus nei siaučiantis vėjas, nei pliaupiantis lietus. Tavo akys žvelgia į šį langą, bet šiandien jos kitokios, nei buvo vakar. Tu manęs nematai - už tai turiu būti dėkinga lietui. Tu norėtum išvysti mane, bet aš lango neatversiu, kaip nebūčiau jo atvėrus vėjui, ir tavęs nepašauksiu. Galiausiai, kiaurai permirkęs, bet manęs nesulaukęs, tu nueini. Aš tik žiūriu į tolstantį silueta... Skruostais rieda ašaros...

Kaunas

2002 03 07

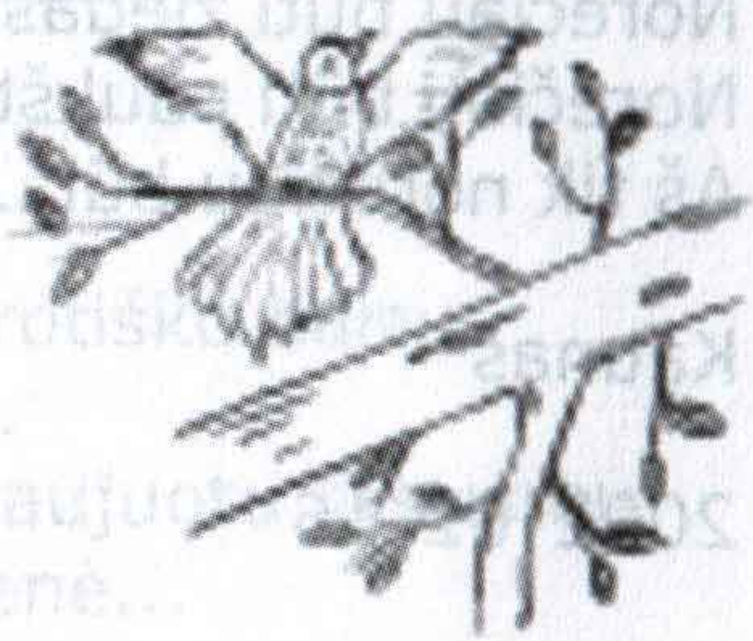

Vytauto Jankūno (2a) piešinys

MINDAUGAS VALUCKAS, 4HP

VAIKIS IR JŪRA

Jūra buvo rami, saulė lengvabūdiškai žaidė spindulių karą stikliniame vandens paviršiuje. Miestelio garsų dar nesigirdėjo, nes pastaraisiais metais jis tarsi užmigo letargo miegu ir niekas nesugeba pažadinti. Keletas išraiškingų debesų pasirodė už horizonto, jie simbolizavo ramutėlio dangaus galybę. Šiapus iškyšulio matėsi padrikos bangos, nes vėjas buvo iš šiaurės vakarų.

Valtis, kurią vikriai šturmavo vaikis, buvo sena ir vietomis ėmė sunktis vanduo. Tai nesudarė keblumų, tėvas jį išmokė, kaip derva laikinai užtaisyti skyles. Priekyje mėtėsi plastmasinis kibirėlis, pasibaigus dervai juo buvo galima išsemti vandenį ir saugiai pasiekti artimiausią kranto vietą.

Vaikio rankų raumenys panašūs į džiovintas slyvas, bet valtis vandeniu stūmėsi greitai. Jis gerai išmanė irklavimo paslaptis. Kai dar gyveno arti jūros, tėvas labai mėgo žvejoti ir dažnai abu išplaukdavo į atvirus vandenis. Mažai ką jie tepagaudavo, bet žuvienei užtekdavo.

Pagaliau laivugalis atsitrenkė į salos smėlį. Pakrantėje nesimatė nė menkausios pėdsakų žymės, tik žuvėdros būriavos prie sudužusios valties likučių. Paukščiai pakildavo, išraiškingai narstė orą ir vėl grįždavo į savo būrį. Tik viena žuvėdra skraidė nepailsdama, o jei ir nusileidavo, tai tik anapus valties ir kiek tolėliau nuo būrio.

Jaunuolis iššoko iš valties. Vandeniu nuvilnijo bangų ratilai. Kojos jį nešė tolyn nuo vandens. Sparčiai artėjo palmių kamienai. Kūną glostė švelnūs vėjo sūkuriai, atgaivindami suprakaitavusią odą jie slinko jūros link. Akyse mirgėjo

spalvoti vaizdai, kurie buvo visai nepanašūs į priešais esančias palmes. Viskas įgijo tokį pagreitį, kad vaikis staiga sustojo ir ėmė žvalgytis. Akinamai mirgėjo smėlis, vanduo atrodė tarsi didžiulis veidrodis, o žuvėdros kaip balti vaiduokliai dieną.

Pajutęs didžiulę energiją, jis vėl pasileido bėgti tolyn. Širdis nerimo, siuntė keistus signalus, tik jie buvo neiššifruojami. Smėlį pakeitė sudžiūvusi žolė, kuri jau daugybę dienų nebuvo ragavusi tyro lietaus vandens. Kojos pradėjo truputį kraujuoti, nes padus raižė kelyje pasitaikę aštrialapiai augalai. Tai buvo ne skausmo, veikiau palaimos kraujas, nes kūnas jautė tik malonų kutenimą, kuris prajuokino jaunuolį ir privertė dar greičiau bėgti.

Saulė buvo pačiame dangaus višuje. Intensyvūs spinduliai kepino rudai įdegusią odą. Vėjo draskomi marškiniai išsinėrė nuo rankų ir nukrito ant kietos žolės. Dabar kūnas visiškai atsidavė vėjo ir saulės kerinčioms glamonėms. Viskas skriejo taip greitai, kad jam atrodė praėjo tik akimirka, o skardis buvo jau čia pat.

Apačioje matėsi siaura, bet pakankamai srauni upė. Pro medžių kamienus prasiveržusi šviesa atsispindėjo vandenyje esančiuose akmenyse ir mirguliavo šešėlyje. Kerintis vaizdas užhipnotizavo keletai sekundžių, jo veido išraiška panašėjo į žmogaus, pirmą kartą pamačiusio nuostabiausius pasaulio tapytojų darbus. Srovė nešė vandenį, o kartu ir jo likimą.

Vaikis paspyrė akmenį ir šypsodamasis stebėjo, kaip jis krinta. Srauni upės tėkmė prarijo ką tik panirusį svetimkūnį. Jis susvirduliavo ir grėsmingai pasviro skardžio prarajos link. Paslaptingos vidinės jėgos leido atgauti pusiausvyrą ir toliau gėrėtis lekiančiais akmenimis, kurie vis didesni ir didesni krito vienas po kito.

Širdis vėl ėmė plakti nežmonišku greičiu. Vaizdai pradėjo suktis ratu, liejosi ir darėsi spalvingesni, bet kartu vis labiau migloti. Kojos nutirpo ir nebeatlaikė kūno svorio. Jis nukrito, bet, laimei, ant žolės, o ne į pragaištingą upės vandenį.

Karštą odą perrėžė sudžiūvusių žolių lapai ir vietomis pamažu pradėjo veržtis kraujas. Vaikis jautė kūną tik iki juosmens, jam atrodė, kad kojos nukrito į upelį kartu su akmenimis.

Po kurio laiko pasisukusi saulė švietė tiesiai jam į veidą. Akys atsimerkdavo ir staiga vėl užsimerkdavo, nes spinduliai buvo akinamai stiprūs ir buvo neįmanoma žiūrėti netgi į žemę. Rankomis bandė pasislinkti į šoną, bet nebebuvo jėgų, kurios galėtų bent truputį pajudinti kūną. Jis jautėsi patogiai, žolės buvo tarsi minkščiausias lopšys, saulė - švelniausia ranka, vandens čiurlenimas - nuostabiausia pasaka.

Jėgos pamažu paliko jo kūną. Nutirpo rankos, kūnas iki kaklo. Jis šypsojosi, nes jautėsi išsivaduojantis iš savo kūno ir persikūnyjantis kažkur kitur, bet nežinojo kur ir nesuko sau dėl to galvos, mėgavosi akimirkos teikiamais malonumais. Matė, kaip mažas medžio gabalėlis nukrito ant pilvo, instinktyviai norėjo nusipurtyti, pradėjo virpėti jo akys, ne kūnas. Paskutiniai saulės spinduliai glostė veidą, akys užsimerkė. Jis dar norėjo paskutinį kartą pažvelgti į saulę ir atsisveikinti su ja, bet judėjo tik akių obuoliai, vokai nebeklausė ir neatsivėrė. Vienišos žuvėdros klyksmas buvo paskutinis jo išgirstas garsas.

Saulė pasislėpė už horizonto, kūnas pamažu pradėjo vėsti. Negreitai jis bus surastas, nes mažai kas čia lankosi.

P.S. Jo asmens byloje buvo įrašyta: "Mirties priežastis - heroino perdozavimas".

OLEGAS KOSUCHINAS, 4HP

Žodžiai ir muzika: O.Kosuchinas

NEPAMIRŠKITE...

Aš norėčiau žinot, ką prisiminsiu po keleto metų
Aš norėčiau žinot, kas išliks atminty.
Aš tikiuosi prisimint tiktai gera,
O kas bloga - palikt praeity.

Prisiminsiu aš savo mokyklą, prisiminsiu savo draugus.
O galbūt kada nors susitiksiu, aš tikiu, kad taip bus.
Savo mokytojus prisiminsiu, prisiminsiu su padėka jus,
O galbūt kada nors susitiksiu, aš tikiu, kad taip bus.

Ir norėčiau visiems palinkėti:
Nepamirškite vieni kitų,
Prisiminkit tuos keletą metų,
Praleistus kartu.

Tomo Adomavičiaus (1b) piešinys

ELEONORA SEMINOGOVA, 4HP

Vizija - tuščias popieriaus lapas - pieštukas - siluetas - modelis. Sunkiausia pasiūti - ne nupiešti. Įgyvendinti tą viziją, matytą mintyse, užmerkus akis...

Kai siuvi, kartais išeina, kartais siūlė būna kreiva. Tada arba susikaupi, išardai ir bandai dar kartą, arba atidedi kitai dienai.

Per viena diena / vakarą gali pasiūti tai, ko tau staigiai užsinorėjo ar prireikė... Atrodysi taip, kaip niekas kitas... O gal didžiausias privalumas - galimybė išreikšti save?

MATAS ŠEIMYS, 4HP

Legendinis 101 kambarys ktug bendrabutyje

VANDA VALEIKAITĖ, BUVUSI GIMNAZISTĖ

TRILOGIJA

"TOKĮ JĮ TĖVAI PAGIMDĖ"

I

Rodos, tau tada buvo ketveri ar penkeri metai. Vyras pačiame rimtume. Kaip visi rimti vyrai ėjai į darželį, miegojai pietų miegą, valgei žuvies kotletus, gėrei šiltą pieną.

Taip ir bėgo tavo katino dienos, kol vieną kartą pavakariams tau pieš nosį pastatė lėkštę su morkų mišraine. Švelniai tariant, morkų tu nemėgai.

Cerberiškas auklėtojos žvilgsnis smigo į tavo lėkštę, o tada į tave. Ką gi, rimtas vyras negali tapti pašlemėku vien dėl kažkokių morkų. Tu pradėjai kimšti mišrainę į burną.

- Na, vaikučiai, dabar galite ir pažaisti, - sukniaukė Cerberis.

Praėjo valanda, pusantros. Turbūt tu žaidei.

- Labas sūneli, jau einam namo, - pasakė mama, - ko nesisveikini su mamyte? Nagi pasakyk ką nors.

Tu tylėjai. Stovėjai tvirtas, išdidus, išpūtęs žandus.

- Nagi, išsižiok, - paliepė mama.

Tu išsižiojai. Mama tikriausiai pasigailėjo to paprašiusi, nes jos apetitas, išvydus tavo burnoje pavakarių turinį, jai kažkur tarsi išgaravo...

* Taip mano brolis rodė charakterį ir priešiškumą morkoms.

II

Tavo kareiviška milinė man kėlė juoką, o maišelis šokoladinių saldainių mano rankoje tave vedė iš proto.

- Labas, - ištarei tu, o tavo akys jau lukšteno saldainių įpakavimus.

Nieko neatsakiau ir padaviau tau maišiuką.

- Kaip sekasi, kaip namiškiai? - bandei suvaidinti rūpestingą brolį, bet buvo akivaizdu, jog nė velnio mes tau dabar nerūpim.

- Blogai. Tėčiui gydytojai rado auglį, o aš sudaužiau tavo Golfą, - atsakiau tvirtu balsu (visgi aktorinis menas davė naudos).

- A, tai gerai, kad rado..., - be jokio susidomėjimo atsakei tu - O cigarečių atvežei?

Praėjo penkios minutės, per kurias tau visas pasaulis buvo miręs, nes šokolado burnoj neturėjai veik pusę metų. (Narkomanas - sakydavo mama.) Tvyrojo čepsinti tyla.

- Kiek pamenu, tavo norma būdavo plyta šokolado per dieną?

- Jo, - nutęsei tu, o tavo pirštai buvo ištepliotі kaip mažo vaiko, - tai tu man pasakysi, kaip sekasi namie, ar ne?

- Niekaip. Valgom. Miegam. Dirbam. Vaikštom į tupyklą.

- Tai viskas čiki tada.

- Čiki.

* Taip mano brolis tarnavo armijoj.

III

- Klausau.
- Labas, pupa. Su reikalu aš.
- Kokiu reikalu, žirniuk?
- Vestuvių nebus.
- Kaip nebus? Ką tu čia nusišneki?
- Nieko aš nenusišneku, mažyte. Nebus sakau.
- Ryt vestuvės, o jis man aiškina, kad jų nebus. Ka tu čia sapnuoji?
- Pati tu sapnuoji, būtų laikas ir atsibust. Gali pradėt atšaukinėt visokius fotografus ir visus kitus dėdes ir tetas pagalbininkus. Aš bažnyčioj ir civilinėj metrikacijoj jau buvau, sutvarkiau viską.
- Aš tavęs klausiu, ką tu čia nusišneki.
- Nenusišneku. Aš blaivas, neapsvaigęs, vairuot galiu. Paskutinį kartą kartoju - vestuvės atšaukiamos. Nuostolius atlyginsiu.
- Išsimiegok, žirniuk, gerai ir ryte aš tau paskambinsiu, kada tau atvažiuot reikės.
- Pupa, zuiki tu mano. Viso gero. Vestuvių nebus. Aš tau dar paskambinsiu, nueisim kur nors, tinka? Nepyk, a...

* Taip mano brolis tuokėsi.

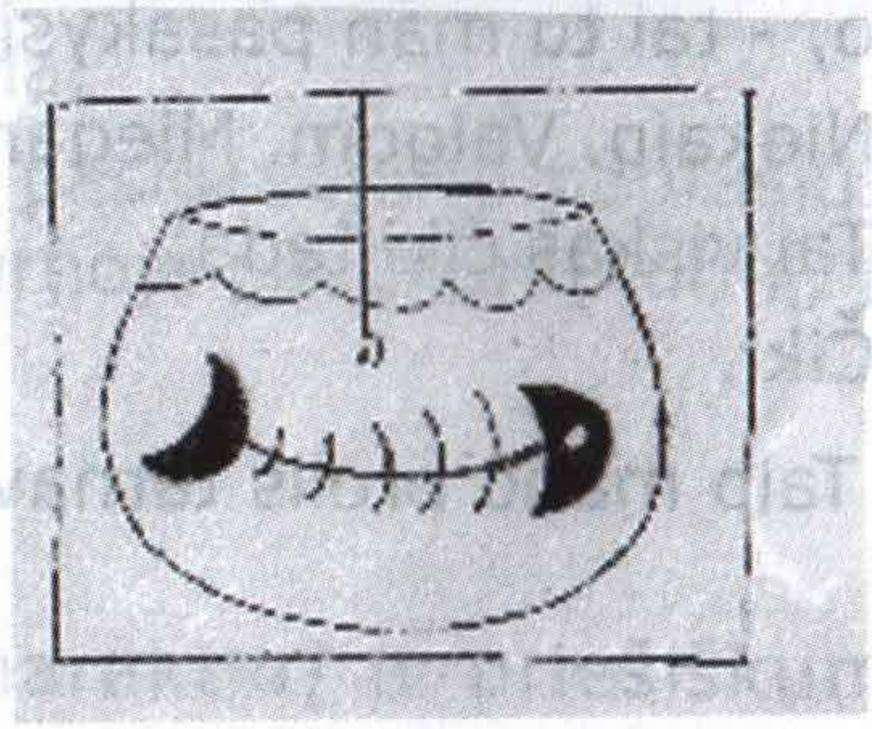

Sigitos Kudriūtės (1b) piešinys

Gintarės Vizgaitytės (2a) piešinys

VIOLETA ŽIDONYTĖ, DAILĖS MOKYTOJA

* * *

Sidabru jau sukaustėm rankas.
Aš girdžiu,
kaip tu vėl ateini,
kad išeitum.
Nors sujungėm rankas
po medžiu,
blyškiai švytint tamsoj
Tavo veidui.
Ir meldžiu
savo medžio širdies -
kad žydėtų.
O graudžiu
balseliu volungė
šaukia lietų,
kad sujungtų
lietaus sidabru.

* * *

Žvilgesys tų akių, kur į širdį
Pažvelgt man gebėjo,
Išblės.
Lūpos tos, kur kalbėjo
Apie meilę, gyvenimą, mirtį,
Tylės.
Taip neteksiu tavęs ir savęs aš,-
Mane man sukūrei
Vien tu.
Amžinybė kaip jūra
Mus abu vienąsyk nusineš tik
Kartu.

BRONISLOVAS BURGIS

LLL

Žengia žemėn žiema kaip turtingas pirklys iš Damasko

Bernardas Brazdžionis (B.B.)

Pavasario nebus.
Nekyla paukščiai skrydžiui.
Neuždega širdies
vylingas tavo žvilgsnis.

Aš jau, matyt, miriau.
Prisilietimo žaibas
net žalią medį skelia, o mane
supurto tik mintis - ne geismas.

Priprasim ir prie to.
Prie vasaros lepūnų,
su laime prasilenkusių seniai,
negyvėliai pritampa. Aš žinau.

Turtėjame skurde
kaip godūs žemvaldžiai.
Tesupleška, supūva, skęsta, sprogsta
tai, ko nenusinešiu širdyje!

Žengiu žiemon
sužvarbęs nuo vienatvės.
Pavasario nebus.
Laimingi lieka laukti (LLL).

2001 04 16 (Velykos)

MEILĖ

Susiranda akys,
susitinka lūpos,
pasiklausia rankos
ir amžių amžiams apsikabina širdys.

KTU Gimnazija 2002

METŲ

Sushanda ąkys,
susitinka lūpos,
pasiklausia ramkos
ir amžiu amžiams užsikabina širdys.

Kauno technologijos universiteto gimnazijos
2002 METŲ KNYGA

2002 04 22. 14 sp. l. Tiražas 300 egz. Užsakymas 2-271.
Leidykla „Naujasis LANKAS".
Spaustuvė „MORKŪNAS ir Ko", Draugystės g. 17, 3031 Kaunas.